

A
Szent Angéla Ferences
Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Programja

a 8+4 rendszerű 12 évfolyamos iskola számára

1. Bevezető	9
1.1. <i>Küldetésnyilatkozat</i>	9
1.2. <i>Szellemi-lelki gyökereink</i>	9
2. Az iskola története	10
3. Az iskola társadalmi, vallási, környezeti adottságai	11
4. Az iskola jelenlegi helyzete	11
4.1. <i>Tárgyi adottságok, személyi feltételek</i>	12
4.1.1. Tárgyi adottságok	12
4.1.2. Az iskolavezetés szerkezete	12
4.1.3. Tantestület	12
4.2. <i>Főbb adataink</i>	12
5. Pedagógiai alapelveink, értékeink	12
6. Pedagógiai célok, feladatok, eszközök, eljárások	14
6.1. <i>Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja</i>	14
6.2. <i>Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai</i>	14
6.3. <i>A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai</i>	15
7. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenység	15
7.1. <i>Alapelvek</i>	15
7.2. <i>A személyiségfejlesztés főbb területei, módszerei</i>	16
7.2.1. A személyiségfejlesztés főbb területei	16
7.2.2. A személyiségfejlesztés módszerei	16
7.3. <i>Feladatok</i>	17
7.3.1. A hitre nevelés területén	17
7.3.2. Az értelmi nevelés területén	17
7.3.3. Az önismeret fejlesztése terén	17
7.3.4. Az erkölcsi nevelés területén	18
7.3.5. Az érzelmi nevelés területén	18
7.3.6. A személyiségfejlesztés folyamata	18
7.4. <i>A diákokban kialakítandó személyiségideál</i>	18
7.5. <i>A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos oktatás-nevelés szinterei</i>	19
8. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenység	19
8.1. <i>Alapelvek</i>	19
8.2. <i>Főbb területek</i>	19
8.3. <i>Feladatok</i>	20
8.3.1. Az osztályközösségek kialakítása területén	20
8.3.1.1. Tanórai keretek között	20
8.3.1.2. A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	20
8.3.2. Az iskola diákjainak közössége	20
8.3.3. A ferences iskolák diákjainak, tanárainak közössége	21
8.3.4. Az öregdiákok közössége	21
8.3.5. A pedagógusok közösségfejlesztő feladatai	22
8.3.6. Közösségi szolgálat	22

9. Az iskola vallási élete, ünnepei, hagyományai	23
9.1. <i>Vallási élet: szentmisék, lelki napok, lelkigyakorlatok, zárándoklatok</i>	23
9.2. <i>Ünnepek, megemlékezések</i>	24
9.3. <i>Hagyományok</i>	25
10. További iskolai programok, tanulmányi kirándulások, egyéb pedagógiai nevelési programok	25
10.1. <i>Táborok</i>	25
10.2. <i>Kirándulások</i>	27
11. Erkölcsi és egyéb elvárások	27
11.1. <i>A tanároktól</i>	27
11.2. <i>Az iskola dolgozóitól</i>	28
11.3. <i>A diákoktól</i>	29
11.4. <i>Erkölcsi ajánlások a szülőknek</i>	29
12. Műveltség, kultúra	29
12.1. <i>A kultúra jelentősége</i>	29
12.2. <i>Az iskola kulturális élete</i>	30
13. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység	31
13.1. <i>Alapelvek, fogalmak</i>	31
13.2. <i>A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység és feladat</i>	32
13.2.1. <i>Alapelvek</i>	32
13.2.2. <i>Feladatok</i>	32
13.2.3. <i>A tevékenység módja</i>	33
13.3. <i>A kiemelten tehetséges gyermek kibontakoztatását segítő tevékenységek</i>	33
13.3.1. <i>Alapelvek</i>	33
13.3.2. <i>A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik</i>	33
13.3.3. <i>A tehetségekre jellemző általános vonások, melyek segíthetik az azonosítást</i>	34
13.3.4. <i>Tehetséggondozás formái</i>	34
<i>A differenciált tanórai munka</i>	34
<i>Tehetséggondozó szakkörök</i>	35
<i>Szorgalmazzuk a diákok versenyeken (főleg a katolikus iskolák, intézmények által szervezett</i>	
<i>megmérettetéseken) való indulását,</i>	35
<i>Csoportbontás, fakultációk, nívócsoporthoz</i>	35
<i>Ferences Ösztöndíjprogram</i>	35
14. Gyermekek- és ifjúságvédelem	35
14.1. <i>Célja</i>	35
14.2. <i>Feladatok, tevékenységi formák</i>	36
14.3. <i>A tevékenység módja</i>	36
15. Szociális hátrányok enyhítése	36
15.1. <i>Fogalma</i>	36
15.2. <i>Célja</i>	37
15.3. <i>A tevékenység módja</i>	37

16. Egészségfejlesztési program	37
16.1. Az egészségfejlesztés alapelve, célja	38
16.2. Az egészségfejlesztés színterei, feladatai	38
16.3. A mindennapos testnevelés	38
16.3.1. Célja	38
16.3.2. Színterei, módja	39
16.4. Gyógytestnevelés	39
16.4.1. A gyógytestnevelés célja	39
16.4.2. Feladatok	39
16.5. Tökmag torna	39
16.6. A táplálkozás mint az egészségfejlesztési program része	40
16.7. Orvosi ellátás	40
16.8. Az elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek elsajátítása	40
17. Környezeti nevelési program	40
17.1. Alapelve	40
17.2. Célja	40
17.3. A környezeti nevelés színterei, területei – tanórai, tanórán kívüli, a megvalósítás módja	41
17.3.1. Minden tanulót egyformán érintő elemek	41
17.3.2. A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek	41
17.3.3. A környezeti nevelés résztvevői	41
18. Kapcsolatrendszerünk: a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái	41
18.1. Szülői Tanács	42
18.1.1. Alapelvek	42
18.1.2. A Szülői Tanács főbb tevékenységi területei	42
18.2. Szülői értekezlet	43
18.2.1. Alapelvek	43
18.2.2. A szülői értekezlet feladata	43
18.3. Szaktanári fogadóóra	44
18.4. Egyéb kapcsolattartási formák a szülőkkel	44
18.4.1. Elektronikus kapcsolattartás	44
18.4.2. Családlátogatás	44
18.4.3. Nyílt napok	44
18.4.4. Egyéb programok	44
18.5. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogának rendje	45
18.5.1. Véleménynyilvánítás	45
18.5.2. Diákönkormányzat (DÖK)	45
18.5.2.1. Alapelvek	45
18.5.2.2. A DÖK működésének célja, feladatai	45
18.5.2.3. A Küldöttgyűlés	46
18.5.2.4. Diákszervezetek létrehozásának feltételei	46
18.5.2.5. Diákpanaszok kezelése	46
18.6. Az elektronikus napló	46
18.7. Az iskola honlapja (szentangela.hu)	46
19. Az iskola külső kapcsolatrendszere	47
19.1. A ferences iskolákkal	47

19.2. Egyházi iskolákkal	47
19.3. Egyházközségekkel, katolikus ifjúsági szervezetekkel	47
19.4. Külföldi kapcsolatok	47
19.5. Egyéb kapcsolatok	48
20. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka	48
20.1. A pedagógus pedagógiai és adminisztratív feladatai	48
20.1.1. A szaktanár feladatai	48
20.1.1.1. A szaktanár tanítási órákkal kapcsolatos feladatai	48
20.1.1.2. A tanítási órákon kívüli szaktanári feladatok	49
20.1.1.3. Adminisztrációs feladatok	50
20.1.1.4. Egyéb feladatok	50
20.2. Az osztályfőnöki megbízás keretében elvégzendő feladatok	50
20.2.1. Az osztályfőnök kapcsolattartása a szülőkkel	51
20.2.2. A felső tagozatos osztályfőnök sajátos feladatai	51
20.2.3. A gimnáziumi osztályfőnök sajátos feladatai	51
20.3. A munkaközösség-vezető megbízása, feladatai	52
20.3.1. A munkaközösség-vezető feladatai	52
20.3.1.1. Az iskolavezetés munkájának segítése terén	52
20.3.1.2. Az iskolai munka területén	52
21. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	52
21.1. Erkölcsei nevelés	53
21.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	53
21.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	53
21.4. Az önismeret és társas kultúra fejlesztése	53
21.5. Családi életre nevelés	53
21.6. A testi és lelki egészségre nevelés	54
21.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	54
21.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	54
21.9. Pályaorientáció	54
21.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	55
21.11. Médiatudatosságra nevelés	55
21.12. A tanulás tanítása	55
22. Pedagógiai eszközök, eljárások	55
22.1. Tanórai keretek	55
22.1.1. Képzési kínálatunk	55
22.1.2. Képzési rendszerünk	56
22.1.2.1. A hit- és erkölcstan oktatására vonatkozó szabályok	56
22.2. Tanórán kívüli keretek, intézményi innovációk	56
22.2.1. Szakkörök, sportkörök	56
22.2.2. Iskolai könyvtár	57
22.2.3. Versenyek, vetélkedők, bemutatók	57
22.2.4. Tanulmányi kirándulások	57
22.3. A kulcskompetenciák fejlesztése	58

22.4. Sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás	59
23. Tanulói jogviszony	59
23.1. A felvétel és az átvétel rendje	59
23.1.1. A felvétel rendje iskolaszervezeti típusok szerint	59
23.1.1.1. Általános iskola első évfolyam	59
23.1.1.2. Négyosztályos gimnázium	60
23.1.1.3. A tanulók különleges helyzetének meghatározása a felvételhez	60
23.1.2. Átvétel más intézményből	60
23.2. Tanulói jogviszony megszűnése	61
23.3. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések (alapelvek, formák)	61
24. A beszámoltatás alapelvei	62
24.1. A követelményrendszer	62
24.1.1. A tantárgyi követelmények teljesítésének értékelése	62
24.1.2. Általános jutalmak	63
24.1.3. Fegyelmező intézkedések és fegyelmi eljárások	63
24.2. A tantestület egységesen alkalmazott mérési-értékelési rendszere	63
24.3. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei	64
24.3.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének általános követelményei és formái	64
24.3.1.1. Alapelvek	64
24.3.1.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének módjai	65
24.3.1.3. Az érdemjegyek bejegyzése	65
24.3.1.4. Házi feladatok	65
24.4. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	66
24.4.1. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének célja	66
24.4.2. Az adatok nyilvántartása	66
24.4.3. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	67
24.4.3.1. Alsó tagozaton	67
24.4.3.2. Felső tagozaton és gimnáziumban	67
24.5. Az országos kompetenciaméréssel kapcsolatos feladatok	67
25. Vizsgaszabályzat	67
25.1. Általános rendelkezések	67
25.1.1. A vizsgaszabályzat célja	67
25.1.2. A vizsgaszabályzat hatálya	67
25.1.3. A vizsgatantárgyak követelményrendszere	68
25.1.4. Az értékelés rendje	68
25.1.5. A vizsgatárgyak részei és követelményei	68
25.1.5.1. Alapelvek	68
25.1.5.2. A vizsgatárgyak részei, feladattípusai	68
26. A tanulmányok alatti vizsgák típusai	72
26.1. Érettségi vizsga	72
26.2. Osztályozóvizsga	72
26.3. Javítóvizsga	72
26.4. Különbözeti vizsga	72
26.5. Független bizottság előtt történő vizsga	73
26.6. Pótló vizsga	73

27. A középszintű érettségi témakörei	73
28. Választható érettségi vizsgatárgyak, melyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja	73
29. Előrehozott érettségi szabályai, rendje	74
29.1. Az előrehozott érettségi tett tanulókra vonatkozó rendelkezések	74
30. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei, az évisméltés rendje	74
31. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, az ingyenes tankönyv biztosításának figyelembevételével	74
31.1. Alapelvek	74
31.2. Alkalmazható tankönyvekkel szemben támasztott követelmények	74
31.3. Alkalmazható taneszközökkel szemben támasztott követelmények	75
31.4. A kiválasztás szempontjai	75
32. Az értékelés	75
32.1. Alapelvek	75
32.2. A számonkérés	76
32.2.1. Az iskola írásbeli beszámoltatási rendszere	76
32.3. Osztályozás	77
32.3.1. Alapelvei	77
32.3.2. Gyakorlata	77
32.3.3. A minősítés	78
32.3.4. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek, a magatartás és szorgalom minősítésének szempontjai, követelményei	78
32.3.4.1. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítéseinek követelményei	79
32.3.4.2. A szorgalom értékelésének és minősítéseinek követelményei	80
32.3.4.3. Tanulmányi előmenetel	80
33. Az iskola ellenőrzési, értékelési és minőségfejlesztési rendszerének alapfogalmai és általános jellemzői	81
33.1. Fogalmak	81
33.2. Általános jellemzők	81
33.3. Célok	81
34. Az iskola helyi tanterve	82
34.1. Műveltségi területek, tantárgyak, tanóra, óraterv	82
34.1.1. A választott kerettantervek megnevezése	82
34.1.2. A kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezései, óraszámjai	83
34.1.3. Osztályba sorolás, csoportbontások, fakultációk, választható tantárgyak, a pedagógusválasztás szabályai	84
34.1.4. Tanórán kívüli foglalkozások	85
34.1.4.1. Természetjárás, kirándulások	85
34.1.4.2. Kulturális programok	85
34.1.4.3. Iskolai játékok	85
35. A pedagógiai program végrehajtását segítő eszközök, felszerelések jegyzéke	85

36. A pedagógiai program hatályba lépése, elfogadása, felülvizsgálata, nyilvánosságra hozatala	85
37. Fenntartói jóváhagyás	87
38. Záradék	87

1. Bevezető

1.1. Küldetésnyilatkozat

"Mi, a Szent Angéla Iskola, küldetésünknek tekintjük, hogy ösztönözzük és segítsük a ránk bízottak testi-lelki, értelmi-érzelmi kiteljesedését. Mindezt támogató környezetben, a családokkal együttműködve, a közösség erejével tesszük. Ilyen módon képviseljük Szent Ferenc lelkiségét."

(A Szent Angéla Iskola 2019-es stratégiájából)

A Szent Angéla Iskola világnézetileg elkötelezett katolikus oktatási intézmény, amely konzervatív értékeken és nemzeti hagyományokon alapuló nevelést kínál az ezt választó szülőknek, diákoknak.

Célunk, hogy színvonalas oktatással szilárd alpműveltséget, biztos alapkészségeket nyújtsunk tanulóinknak. A lexikális tudás mellett előtérbe helyezzük a logikus gondolkodásra építő tanítást, segítve ezzel a tanulókat, hogy az iskola befejeztével képesek legyenek eligazodni az információk egyre növekvő rengetegében, s hogy folyamatos önnevelésre, tanulásra kész és képes emberré váljanak. Törekszünk arra, hogy diákjaink az iskolában eltöltött évek folyamán, az egymást kiegészítő értelmi és érzelmi nevelés segítségével harmonikus, kiegyensúlyozott, döntésekre képes, tetteik következményeit vállalni tudó fiatalokká váljanak.

Fontosnak tartjuk, hogy közösségünk tagjai ferences szellemben fejlődjenek. Ennek jellemzői: a másik ember tisztelete és szeretete, nagyfokú szociális érzékenység, karitatív szolgálat, törekvés az egyszerűsége, természetszeretet. Ebben a munkában meghatározó szerepe van az osztályfőnököknek, hittanároknak és az iskolalelkésznek. Az általános iskola a sikeres középiskolai továbbtanulásra, a gimnázium pedig alapvetően az egyetemi felvételre készít fel. Mindezeket a keresztény értékrend iránt elkötelezett, segítőkész, jól felkészült munkatársakkal és a velük együttműködő szülőkkel valósítjuk meg. Pedagógiai programunk a fenti és a Magyarok Nagybátyja Ferences Rendtartomány Köznevelési Stratégiájában szereplő célok elérését segítő nevelési programot és helyi tantervet tartalmazza.

1.2. Szellemi-lelki gyökereink

Rendalapító Assisi Szent Ferenc „nem bízik a tudományban, ha az vak és öncélú, s nem Isten és a többi ember szeretetére vezet. De fontosnak tartja, hogy testvérei jól ismerjék Isten szavát, s tudják hirdetni hívőknek és hitetleneknek egyaránt.”¹

Szent Antalnak írt soraival iskolaalapítást hagy jóvá. A köztudatban a ferences rend nem tartozik a tanító rendek közé, de ez csak annyiban igaz, hogy a ferences rend nem csupán tanító rend. Történelme során mindig is voltak iskolái.

„Nem tudok barátot katedrán elképzelni.” – ezt állítólag Klebelsberg Kunó mondta, amikor a húszas évek végén az esztergomi gimnázium alapításának engedélyezését kérték tőle. A valóság végül felülmúlta az oktatási miniszter képzeletét, hiszen a kommunizmus éveiben is tovább működő nyolc katolikus iskolából kettő a ferenceseké volt.

Szent Ferenc életének legnagyobb élménye: Isten jósága. „Mindenható, szentséges, fölséges és hatalmas Isten, minden jó, legfőbb jó, egészen jó, aki egyedül vagy jó, neked áldozunk minden dicséretet, minden dicsőséget, minden kegyelmet, minden tiszteletet, minden áldást

¹ A. Rotzetter-W.C. Van Dijk. T. Matúra: *Assisi Szent Ferenc*. Budapest, 1993. 182.

és minden jót. Úgy legyen, úgy legyen. Ámen.” (Szent Ferenc: Imádság)² Az Isten által teremtet világ megismerése és a szabad akarat, mely a személy legbensőbb sajátja, állandó döntések sorát jelenti egy alapvető, az életutat meghatározó döntés után. „Kisebb szeretet távozz tőlem, mert én egy nagyobb szeretetbe szerettem bele.” (Raimundus Lullus) A „nagyobb szeretet” melletti folyamatos döntés azt a belső, szellemi-lelki előrehaladást hozza, amely Isten élete bennünk. „Élek, de már nem én, hanem Krisztus él énbennem.” (Gal.2,20) Fokozatosan terét vesztí az én, és előtérbe kerül a Te, maga az Isten. Ez a keresztény életre nevelés legnagyobb felismerése: „Aki meg akarja találni életét, elveszíti, aki azonban elveszíti értem életét, az megtalálja.” (Mt.10,39) A szabadságom kiteljesedése lemondás a saját szabad akaratomról annak javára, aki maga a Teljesség.

Legfőbb törekvésünk, hogy diákjaink felismerjék Istentől kapott jó tulajdonságaikat, jellembeli, szellemi, lelki, testi adottságaikat. Tanúságot tegyenek Isten jóságáról, hitvallást tegyenek az életben megélt örömeikről, melyekben Isten jósága vált számukra felismerhetővé. Megélik a másik ember jóságát az apró emberi gesztusoktól az önfeláldozó szeretetig. Megtapasztalassák a teremtet világ jóságát, mely Isten gondviselését tükrözi. Fontos számunkra a pozitív motiváció, gondolkodásmód erősítése, hogy tanulóink mindenben felismerjék a jót. Az otthonról hozottak kiemelésével a meglevő értékekre építünk. Törekszünk arra, hogy a tanítás, az Isten által teremtet világ megismertetése üdvösségszerző cselekedetté váljék iskolánkban.

2. Az iskola története

Iskolánk névadója, Merici Szent Angéla volt az első, aki 1535-ben női tanító rendet alapított. A nővérek Magyarországon 1675-ben Pozsonyban létesítették első intézményüket. A Kassán működő orsolyita nővérek Trianon után – iskolájuk számára menedéket keresve –, 1922-ben érkeztek Budapestre. A Margit körüti ferencesek segítségével az 1922-23-as tanévben megindulhatott az Orsolya Rend „Szent Angéla” leányiskolája az Áldás u. 1. alatti iskolaépületben. Az alapítást Serédi Jusztinián hercegprímás engedélyezte. 1928-ban önálló, új épületbe (Zivatar u. 2-4.) költöztek, 1931-ben már az első gimnáziumi évfolyam érettségizett. Az iskola mellett internátust is létrehozta, 1931-ben az első tanítóképző osztály is megindult. Az államosítás után az intézmény Zirzen Janka Tanítóképző néven működött. Ennek megszűnte után hosszú ideig 12 évfolyamos, majd az utolsó évtizedekben az Ady Endréről elnevezett rajz- és némettagozatos, nyolc évfolyamos általános iskola kapott helyet az épületben. Az 1991. évi XXXII. tv. alapján a Szent Orsolya Rend visszaigényelte 1948-ban államosított ingatlanát, melyet az önkormányzat 1994. március 1-jén adott vissza. Mivel az Orsolya Rend nem tudta fenntartani az intézményt, ezért a Kapisztrán Szent János Ferences Rendtartománnyal megállapodást kötött az iskola működtetésére. Az 1994-95-ös tanévben a II. Kerületi Önkormányzat jelképes összegért bérelte az iskolaépületet, és ugyancsak jelképes összegért lehetővé tette intézményünk működtetését 3 osztállyal a Marczibányi István Általános Iskolában. Az Ady Endre u. 3. szám alatti épület átvétele 1995. június 16-án fejeződött be. Az 1995/96-os tanévet már 560 tanuló kezdte meg 8 évfolyamon, 19 osztályban. 1998-ban alakult át az intézmény 12 évfolyamosná. Az ehhez szükséges tantermeket az iskola jelentős átépítésekkel biztosította. Folyamatosan vette birtokba a Zivatar u. 6. alatti háromlakásos épületet, a következő évben a volt óvoda épületét és 2001-ben az 5 lakásos Zivatar u. 8. alatti ingatlant. A 2000-2001-es tanévben egy nagy méretű tornacsarnokot építettünk, amely lehetővé teszi a tanulók tanítási órán kívüli sportolá-

² <https://orszagutiferencesek.hu/lelkiseg/imadsagok> (2024.08.20.)

sát is. 2002-ben újra érettségiztek gimnáziumi tanulók, túlnyomó többségük egyben sikeres főiskolai, egyetemi felvételit is tett. Később megvalósult a Klára-épület felújítása, melyet részben a II. kerületi Járdányi Pál Zeneiskola vett birtokba. 2014-ben a főépület padlásterében szaktantermek és közösségi terem került átadásra, a Klára-épületben pedig elkészült az ének-zene terem és az iskolapszichológusi szoba. 2013-ban a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány az iskola fenntartása mellett az intézmény tulajdonjogát is átvette, majd komoly építkezésekbe kezdett – a Klára-épület felújítása mellett 2020-ban egy aulával, modern könyvtárral és szaktantermekkel rendelkező új épületszárny kivitelezése kezdődött meg.

3. Az iskola társadalmi, vallási, környezeti adottságai

Az általános iskolába főként a II. kerületi katolikus családok gyermekei jelentkeznek. Együttműködünk a II. kerületi óvodákkal, kiváltképp a Testvérek Ferences Óvodával, a ferences plébániákkal (Tövis utca, Margit körút, Pasarét).

A gimnáziumba a főváros legkülönbözőbb kerületeiből és az agglomerációból jelentkeznek, főként a katolikus általános iskolák diákjai. Az elmúlt évtizedek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a szülők a vallásos nevelés igényén túl a továbbtanulás szándékával íratják gyermekeiket iskolánkba. Igyekszünk ennek igényes oktatással és valláserkölcsi neveléssel megfelelni. Számos nagycsaládból származó tanulónk van: sok esetben több testvér látogatja intézményünket, mivel a szülők látják, mit igyekszünk a diákoknak adni a tanulás, az emberi kapcsolatok, a viselkedéskultúra terén és a szabadidő eltöltése során is. Komoly versenyhelyzetben vagyunk a II. kerületben működő kiváló oktatási intézményekkel, de több évtizedes eredményeink igazolják a ferences szellemű oktató-nevelő munka hatékonyságát.

4. Az iskola jelenlegi helyzete

Iskolánkban 8 évfolyamos általános iskola és 4 évfolyamos gimnázium működik, évfolyamonként két párhuzamos osztállyal, melyekben a kerettantervekre épülő helyi tanterv alapján folyik az oktatás. Az iskola tanulói felekezeti hovatartozásuknak megfelelően, órarendi keretben tanulnak hittant, havonta osztálymísén vesznek részt.

A 2009-2010-es tanévben indult el az énekes iskolai képzés. Első osztálytól kezdve választható a rajztagozat. A nyelvoktatás 4. osztályban kezdődik (angol vagy német).

Gimnáziumban általános képzést folytatunk. Itt az angol nyelv tanulása kötelező (kezdő vagy haladó szinten), másodikként német (kezdő vagy haladó szinten) vagy olasz nyelv (kezdő szinten) választható.

A 11-12. évfolyamon plusz két órát biztosítunk diákjainknak az általuk preferált tárgyakból, és az alapórákat is az emelt szintű csoportban töltik a két osztályból erre vállalkozók. Jelenleg nívócsoportos képzési formában oktatunk több tantárgyat (például történelmet, matematikát, fizikát). Ezeken az emelt szintű érettségire, illetve a nyelvvizsgára való felkészítés a fő cél.

Iskolánkban nagy múltra visszatekintő énekkarok működnek. Mind az alsó és felső tagozatosok, mind a gimnazisták énekelhetnek kórusban. Széles körben ismert és elismert iskolánk öregdiák énekkara. Emellett tanulóinknak lehetőségük nyílik hangszeres zene tanulására is a Járdányi Pál Zeneiskola oktatóinak jóvoltából.

4.1. Tárgyi adottságok, személyi feltételek

4.1.1. Tárgyi adottságok

Az iskola négy épületében (Angéla-, Bonaventura-, Orsolya-, Ferenc-), 24 osztályteremben, számos szaktanteremben (számítástechnika, kémia-biológia, fizika-matematika, ének-zene, rajz, földrajz, technika, hittan és idegen nyelvi) tanulnak diákjaink. A tornacsarnok mellett a tornaszoba és az udvar is „mozgásteret” biztosít a számukra. Az egész iskolának helyet adó aula, a közösségi terem, a 140 fő befogadására alkalmas ebédlő és az alagsori kápolna együttesen kiváló keretet nyújt sokszínű pedagógiai tevékenységünkhöz.

4.1.2. Az iskolavezetés szerkezete

Az iskola vezetőtestülete: igazgató, iskolalelkész, igazgatóhelyettesek (szakmai, általános), gazdasági vezető. Munkájukat segíti a kibővített vezetőség (munkaközösség-vezetők, a DÖK munkáját segítő pedagógusok).

4.1.3. Tantestület

A több mint 70 fős tantestület szakmai összetétele, felkészültsége biztosítja a pedagógiai programunkban vállalt feladataink ellátását. Tanáraink kiválasztásában a két legfőbb szempont: az elkötelezett keresztény életvitel és a magas szintű szakmai hozzáértés.

A tantestület tagjai tevékenyen részt vesznek a közösségi feladatok végrehajtásában. A pedagógusok szakmai munkaközösségekhez tartoznak. A nevelési kérdések megvitatásának fórumai a nevelőtestületi értekezletek, illetve az osztályértekezletek. Minden esetben a legmeghatározóbb elvünk: az osztályfőnökök, a szaktanárok és a vezetők együttműködése.

4.2. Főbb adataink

Az intézmény neve: Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium
(Szent Angéla Iskola)

Az intézmény címe: 1024 Budapest, Ady Endre u. 3.

Az intézmény fenntartója: Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány
(Kapisztrán Szent Jánosról Nevezett Ferences Rendtartomány jogutódja)

Az alapító neve, címe: Kapisztrán Szent Jánosról Nevezett Ferences Rendtartomány, 1024 Budapest, Margit krt. 23.

Az intézmény jogállása: belső egyházi jogi személy

5. Pedagógiai alapelveink, értékeink

A katolikus iskolák nevelésének alapja és középpontja, ahogy a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány Köznevelési Stratégiája is kinyilvánítja, Jézus Krisztus evangéliuma.

A vallásos nevelés, a keresztény erények, a ferences lelkiesség iskolánk legfontosabb értékei. A kereszténység megélése számunkra azt jelenti, hogy az egyéni és közösségi istenkapcsolat

létrejöttében és fejlődésében segítjük egymást. Abban támogatjuk a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős használatára, s az őket körülvevő világot megismerve, annak kihívásaira az evangélium szellemében tudjanak válaszolni. Felnőtté válva pedig hivatásukat megtaláló, elkötelezett, építő tagjaivá váljanak egyházunknak, hazánkunk.

Pedagógiai tevékenységünk: a keresztény értékrendre épít, abban a nevelő jelleg dominál, és fontos szerepet szánunk az egyházi és a nemzeti hagyományoknak, magyarságtudatnak.

A hagyomány az a dinamikus valóság és keret számunkra, amelyet közösen elfogadott értékeken és kialakított szokásokon keresztül folyamatosan gazdagítunk.

Nagy hangsúlyt kap iskolánk egész pedagógiai működésében a közösségépítés. A közösség mint érték számunkra azt jelenti, hogy közösen kialakított célok és szabályok mentén, együttműködésre törekedve, egymás értékeire nyitottan tapasztaljuk meg a kölcsönös elfogadásban rejlő megtartó erőt.

A nevelés-oktatás folyamatában a pedagógus személyisége kulcsfontosságú. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra: „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”³

Célunk magas szintű szakmai tudással és módszertani kultúrával kiművelt emberfők oktatása-nevelése. A szakmaiság számunkra azt jelenti, hogy naprakész szaktárgyi, pedagógiai, módszertani tudásunk legjavával inspiráljuk a diákjainkat, és tőlük is az igényes, jól alkalmazott tudást várjuk el. Ebben a folyamatban (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a közösség szokásainak kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosán megtérül.

Döntő a követelmények belátáson alapuló, belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem, a felelősség gyakorlása.

Így válik lehetővé a tehetség kibontakoztatása a művészeti nevelés segítségével. Számunkra a művészeti nevelés a befogadóvá érzékenyítést, az ízlésfejlesztést, a műveltségi szint emelését, a kreatív képességek kibontakoztatását és az értelmi intelligencia fejlesztését jelenti.

A teremtetett világ védelme mellett fontosnak tartjuk a testi egészséget, a sportot. A sport számunkra a mozgás örömét és sokszínűségét, az egészség megőrzését, a kihívás szeretetét és a közösséghez tartozást jelenti.

A diákok felé mutatott empátia iskolánkban azt jelenti, hogy személyesen odafigyelünk rájuk, észrevesszük a problémáikat, nyitottak vagyunk a kezdeményezéseikre, és segítjük őket a kompetenciánk határain belül.

Fontos érték intézményünkben a kreativitás, ez a tevékenységeink során megvalósuló sokoldalúságot, ötletgazdagságot jelenti, amely magában hordozza többféle jó megoldás lehetőségét, illetve ennek eredményeként egyedi produktum jön létre.

Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek tartjuk az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.

³ A katolikus iskola, A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma, 1977. 78. old.

6. Pedagógiai célok, feladatok, eszközök, eljárások

6.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

Iskolánk pedagógiai munkájának célja, hogy:

A diákok kiteljesedésére lehetőséget adjon abban a folyamatban, melyben a keresztény értékekre építve hívő, művelt emberré, kiegyensúlyozott személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá válnak.

Megvalósuljon a diákok tanulmányi fejlődése, a továbbtanulásra, az élethosszig tartó tanulásra való felkészítése.

A diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsuk, kognitív és kommunikációs képességeink, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét megalapozzuk.

Érvényes, személyes és megalapozott értékrend kialakítása, amelyben fontos az önismertet, az önképzés és az önfegyelem.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapképességeket fejlesszen.

Magas színvonalú, hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét, kreativitását.

A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.

A diákok társaikért érzett felelősségét kialakítsa, erősítse.

Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.

Magyarságunk gyökereinek tudatosítása, hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele.

A teremtetett világ szeretetének kialakítása.

6.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus iskola vállalja a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását. Ennek keretében iskolánk feladata, hogy:

- Elősegítse egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatással, neveléssel.
- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését az egyént és a közösséget érintő döntések során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- A hitélet erősítését szolgáló programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben teremtsen lehetőséget a személyes istenkapcsolatból táplálkozó hit formálódására.
- Segítse elő a keresztény világszemlélet, világkép, a meggyőződésen alapuló keresztény értékrend kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- A tanuló találkozzon a családdal mint értékkel, jelenjenek meg a családi életre nevelés elemei az iskolai tevékenységekben.

- Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismertét, együttműködési készségét, segítőkészségét, szociális érzékét.

6.3. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe miatt a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez igazodó módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosíthatjuk:

- a meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás stb.)
- a tevékenység megszervezésének módszerei (ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás stb.)
- a magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.)
- a jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút stb.)
- fegyelmező intézkedések (szóbeli figyelmeztetés, észrevétel, feddés, határozott rendre utasítás, szaktanári figyelmeztetés, szaktanári intés, rovó, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés; igazgatói figyelmeztetés, intés, rovó)
- a büntetés formái (megrovás, szigorú megrovás, meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása, áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz vagy iskolába, eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától, kizárás az iskolából)
- a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények elkerülését elősegítő módszerek (személyes kapcsolat, felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom stb.)

Kompetenciafejlesztési eljárásaink:

- tanulói tevékenységre épülő ismeretszerzés, képességfejlesztés
- egyénre szóló differenciált képességfejlesztés heterogén csoportban
- kooperatív tanulásszervezés – kooperatív módszerek alkalmazása
- a tanuló megismerésének technikái, pedagógiai diagnosztizálás alkalmazása
- a kulturált véleménycserét fejlesztő módszerek felajánlása (pl. disputa)
- életkornak megfelelő drámapedagógiai eszközök alkalmazása
- digitális eszközök, módszerek tanórai és tanórán kívüli használata
- a tanulók önálló felfedező, kutató tevékenységét támogató módszerek alkalmazása
- az ön- és csoportértékelés alkalmazása a személyes és társas kompetenciák fejlesztése érdekében

7. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1. Alapelvek

A diákok elé példaként Jézust, továbbá az őt követő, körülöttünk élő embereket állítjuk, mert a legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Feladatunk a tanulók személyiségének megismerése, az iskolai életbe való bevezetésük és megfelelő aktivizálásuk az osztályfőnökök, a tanítók és minden szaktanár együttműködésével. Az iskolai évek alatt feladatunknak tartjuk, hogy tanítványainkat

elvezessük a helyes önismeretre, önértékelésre, mely a körülöttük élő, számukra fontos emberek értékeléséből származik, fejlődik ki. Tükröt tartunk értékeiknek, hogy azok megerősödhessenek. Különösen fontos, hogy diákjaink döntésképesek legyenek, ezért nagy hangsúlyt helyezzünk a bizalom, önbizalom kiépítésére. Megadjuk számukra a tévedés lehetőségét, segítjük őket öntudatuk, önkontrolljuk, önállóságuk saját magukhoz mért fejlődésében.

Szeretnénk, ha kialakulna bennük a helyes istenkép, és rendszeressé válna vallásgyakorlatuk. Célunk, hogy minden diákunk legyen a tudományokban jártas és érdeklődő, a kapcsolataiban szolgálatkész és együttérző ember, aki életvitelében hűséges a keresztyén erkölcsökhöz.

7.2. A személyiségfejlesztés főbb területei, módszerei

7.2.1. A személyiségfejlesztés főbb területei

- tanulóink érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
- önálló ismeretszerzésükhöz szükséges képességek kialakítása, fejlesztése
- diákjaink műveltségének, világszemléletének, világképének formálása
- a tanulók életvitelével (egészség- és környezettudatos) kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok
- a magatartás- és viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása
- az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák kialakítása, fejlesztése

7.2.2. A személyiségfejlesztés módszerei

- kompetenciafejlesztés
- kooperatív technikák
- tanulás tanítása, a tanulási technikákat segítő módszerek
- beszélgetés: spontán élménybeszámoló, célzott interjú
- ön- és társismereti tréningek: önjellemzés, önértékelés, szituációs játékok, szerepjátékok
- szociometria
- drámapedagógiai módszerek
- lelki napok
- játékok
- kísérés

Utóbbi, az „Együtt a kísérésben” program, vagy röviden a tanulói kísérés a Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium saját tanulói támogatási rendszere, egy személyes támogatási forma, amelynek lényege, hogy az osztályfőnökök évente legalább két alkalommal egy-egy órányi beszélgetést, figyelmet szentelnek minden egyes diákjuknak addig, amíg az iskola tanulói. A beszélgetések középpontjában egyfelől a diákok, a számukra fontos és általuk megosztani kívánt témák állnak, másfelől pedig a tanulók önismeretének elmélyítésére és rövidebb-hosszabb távú, reális célok kitűzésére, elérésének tudatos tervezésére ösztönzés áll. A kísérő pedig támogató jelenléttel követi a diákot a saját útján való haladása közben.

A program főbb céljai és remélt eredményei:

- elfogadó, biztonságos, támogató kapcsolat kialakítása az osztályfőnökök/kísérők és diákjaik között
- közvetlen kommunikáció kialakítása az osztályfőnökök/kísérők és diákjaik között
- a diákok mély megismerése

- a diákok segítése kisebb-nagyobb, rövidebb-hosszabb távú, önismeretre épülő, reális célok megfogalmazásában és a célok elérésének megtervezésében, a tervezett lépések megvalósításában, szükség esetén céljaik vagy elérésük módjának változtatásában
- a diákok segítése a céljaikért tett erőfeszítéseik közben szerzett tapasztalataik értelmezésében
- a diákok támogatása önismeretük elmélyítésében, hiszen önismeret nélkül reális célok sem fogalmazhatók meg
- a tanulók tudatosságának fokozása abban, hogy fejlődésük és kitűzött céljaik elérésében saját erőfeszítéseiknek meghatározó szerepe van⁴

7.3. Feladatok

7.3.1. A hitre nevelés területén

A hitre nevelés átszövi iskolánk mindennapi életét. Törekszünk arra, hogy a hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához és életkorához. Fontos számunkra, hogy az egyéni és közösségi istenkapcsolat létrejöttében és fejlődésében segítsük egymást.

7.3.2. Az értelmi nevelés területén

- a megismerés képességének fejlesztése
- az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése
- céltudatosság, önismeret kialakítása
- a helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás

7.3.3. Az önismeret fejlesztése terén

- személyre szóló visszajelzések a tanórákon
- az osztályfőnökök állandó jelenléte s a fejlődést elősegítő figyelme, kísérő beszélgetések
- a tanárok részéről adekvát konfliktuskezelés
- a lelkigyakorlatok személyes jellege
- együttműködés az iskolán belül, ezen belül a szociális készségek fejlesztése, a tanulói együttműködés különböző formáinak alkalmazása – páros és csoportmunka, projekt-munka, otthoni egyéni feladatok vállalása
- a gyermekek személyes körülményeinek figyelembevétele – határtartás és rugalmasság egyben
- a tanulási motiváció kialakítása, fejlesztése, ennek keretében az érdeklődés, a megismerési vágy fenntartása, az új oktatásszervezési eljárások alkalmazásával a személyiség komplex fejlesztése
- a tanulók ön- és társértékelési kompetenciájának kialakítása, fejlesztése, a felelősségvállalás megalapozása

⁴ Fűzi Beatrix: Tanulók támogatásának új módszere – Kézikönyv az „Együtt a kísérésben” című pedagógiai innovációhoz, Bp., 2022

7.3.4. Az erkölcsi nevelés területén

- a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése (becsület, tisztesség, szorgalom, kötelességtudat)
- a tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítető érzelmek, a közösség iránt érzett felelősség kialakítása
- az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása

7.3.5. Az érzelmi nevelés területén

- segíteni a tanulókat abban, hogy megtalálják a helyes arányt érzelmeik kimutatásában
- támogatni őket saját, társaik és környezetük érzelmi jelzéseinek értelmezésében, kezelésében

7.3.6. A személyiségfejlesztés folyamata

A gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig az emberi személyiség kialakulása hosszú folyamat. Ebben a folyamatban kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése. Olyan emberközpontú (nem csak gyermekközpontú) iskola megvalósulását szeretnénk elérni, ahol lehetőség nyílik a harmonikus személyiség kialakulására.

A nevelési folyamat célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat kezelni, helyére tenni. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A nevelés nagy feladata, hogy a hamis értékeket valóban elvetendővé tudja tenni, és a diákok természetes becsvágyát, sikerre törekvését átítassa a keresztény szellemmel, és a helyes irányba terelje.

7.4. A diákokban kialakítandó személyiségideál

Kialakítandó személyiségjegyek:

- hűség Istenhez és embertársainkhoz
- a hitre, reményre, szeretetre nevelés
- a helyes önértékelés
- az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- a szelídség, az alázat, a türelem
- igényesség kialakítása az élet minden területén
- a mértékletesség
- a megbocsátásra való készség
- felelősség magunk, mások és a teremtet világ iránt

Mindezeket a szeretetparancs hármassága fejezi ki: szeretni Istent, embertársainkat úgy, mint saját magunkat. Végső célunk a Krisztusban megváltott, azaz krisztusi, keresztény emberré válás elősegítése.

7.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos oktatás-nevelés szinterei

- tanítási órák (különösen a közösségi nevelést szolgáló órák)
- kísérő beszélgetések
- szabadidős programok
- lelki programok (lelkigyakorlat, zárándoklat, bűnbánati alkalmak)
- személyes törődés a diákokkal
- mentálhigiénés szakemberrel történő beszélgetés lehetősége
- egyéni és közösségi imák, iskolaélethez kötődő imák
- közösségi szolgálat
- művészeti nevelés (elsősorban a magyar-, ének-, tánc-, néptánc-, rajz- és médiaoktatás, diákszínjátszás)

8. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenység

8.1. Alapelvek

A közösség iskolánk életében központi helyet foglal el, iskolai mindennapjaink a közösségre épülnek. Törekszünk személyes embertársi kapcsolatra a tanárok és diákok között. Az iskola más szükséges elvárásaival szemben elsőbbsége van a személyes kapcsolatokról kialakuló közösségnek, csak így valósulhat meg a nevelés. A tanárok és diákok közötti bizalom és összetartozás a sikeres nevelő-oktató munka alapja.

A közösség formálása az oktató-nevelő folyamat egészét áthatja, kiterjed a szabadidős tevékenységekre, a közös programokra és a diákok öntevékeny szerveződéseire is.

Célunk, hogy a közösség az egyéni tehetség kibontakozásának és fejlesztésének színterévé váljon, olyan forrássá, amelyből az egyén erőt meríthet, továbbá segítsen a tanulók esetleges problémáinak, konfliktusainak megoldásában is.

Mind a közösségfejlesztés, mind a személyiségfejlesztés sikerének alapja a pedagógusok műveltsége, céltudatossága, igényessége és következetessége. Olyan tanári közösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, tevékenységüket koordinálni tudja.

8.2. Főbb területek

- tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, közösségi nevelést szolgáló órák
- tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök, sportkörök, énekkar, színjátszókör
- szabadidős közösségi tevékenységek: kirándulás, színház- és múzeumi látogatás, táborok
- lelki napok, lelkigyakorlat
- diákönkormányzati munka
- a törvény által előírt közösségi szolgálat a gimnáziumban

8.3. Feladatok

8.3.1. Az osztályközösségek kialakítása területén

Az új osztályok tanulói még nem alkotnak közösséget, amikor iskolánkba kerülnek. Az osztályfőnök segítségével formálódik közösség az adott gyerekcsoport. Az osztályfőnök és a diákok közös szabályalkotása mentén alakulnak ki azok az alapelvek, normák és elvárások, melyek alapján közösség formálódik a tanulók. Szerencsés, ha már az első félév során sikerül kialakítani ezeket a kereteket, majd az évek során a közös tevékenység és élmények még tovább erősítik a kialakult osztályközösséget.

8.3.1.1. Tanórai keretek között

- Kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőkölcser erősítésével törekszünk a tanulás támogatására.
- Támogatjuk a tanulók kezdeményezéseit (pl. DÖK-nap, szakkörök), a közvetlen tapasztalatszerzést.
- Segítjük a közösségi aktivitások megvalósítását, azt példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával fejlesztjük tovább.
- Támogatjuk a diákok önálló tevékenységét.
- Változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált és egyéni munka, kísérlet, verseny) erősítjük az egymásért való felelősség, az együvé tartozás érzését.
- Megismertetjük diákjainkkal nemzetünk kulturális örökségének értékeit.

8.3.1.2 A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Az alsó tagozatos diákoknál a természet rendjéhez igazodó népszokások elmélyítik a hagyományok ismeretét, a természet szeretetét, mindemellett erősítik a közösséghez tartozás élményét. Tanítóink átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítják, hogy a különböző játékok megfelelően fejlesszék a közösséget.

A gimnáziumi osztályokba kerülő diákok az első félévben az iskolánkban hagyománnyá vált közösségépítő folyamat részesei. A gólyatábor, a gólyaavatás, a lelkigyakorlat és a pályaorientációs nap a tanulók osztályközösségé formálódását alapozza meg, segíti elő.

A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, táncos, képzőművészeti, kézműves stb.) nemcsak az alsósoknál, hanem a felsősöknél is hozzájárulnak a közösségi magatartás erősítéséhez.

A lelkigyakorlatok, zárándoklatok minden diákunkban elmélyítik a katolikus vallás és hit megélését.

A szakkörök és közösen végezett délutáni tevékenységek hozzászoktatják a tanulókat az önellenőrzéshez, egymás segítségéhez.

A kirándulások, erdei iskolás foglalkozások elmélyítik a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

Az ünnepekhez kapcsolódó városnéző, múzeumlátogatási alkalmak megismertetik nemzeti kultúránk emlékeit. Nyitottságra indítanak más népek, szokások, kultúrák iránt.

Érzékenyen tesznek környezetünk állapotára.

8.3.2. Az iskola diákjainak közössége

A 12 évfolyamos közösségben számos olyan alkalom van iskolánkban, amikor az alsós, felsős, illetve gimnazista diákok az iskola egészét szolgálják saját közösségi tevékenységükkel.

Az alsósok betlehemesüket minden osztálynak bemutatják, a gimnazisták Mikulás-műsorát várják a kisebb diákok. A szalagavató kapcsán minden részt vevő évfolyam a végzősök ünnepét teszi emlékezetessé, a gólyaavatáskor a gimnáziumba felvett diákokat fogadja be a közösség. Az énekes osztályok az osztály- és iskolamisék mellett a környék plébániáin is liturgikus szolgálatot végeznek, a gimnazisták hangszeres csoportja szintén a közös miséken zenél. Így válnak a közösséget építő kisközösségi megmozdulások az iskola egészének, a tágabb közösségnek is javára, erősítve az összetartozás érzését.

Fontos szerep jut a diákönkormányzatnak is, amely az osztályok választott képviselőiből áll. A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai a következők:

- olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célok meghatározása, amelyek az iskolai diákjainak közösségi életét fejlesztik
- felelősségvállalás egyéni és közös tetteikért
- aktív részvétel az iskolát érintő ügyekben
- hatékony együttműködés mind a diákokkal, mind a tanárokkal
- a meglévő közösségépítő tevékenységek fejlesztése
- részvétel a döntéshozatalban a különböző nézőpontok figyelembevételével, a döntések kritikus és kreatív elemzésével
- a személyes előítéletek leküzdése, kompromisszumra törekvés

Iskolánk célja minél több olyan tevékenység, alkalom biztosítása, amelynek során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat.

8.3.3. A ferences iskolák diákjainak, tanárainak közössége

Mindegyik magyarországi ferences iskola karakteresen különbözik egymástól, közös pontot a ferences lelkiség jelent. Mások az oktatási formák: a két régebbi intézményben – az esztergomi és a szentendrei iskolában – hat- és négyévfolyamos gimnáziumi képzésben folyik az oktatás. A három középiskola diákjainak találkozási pontot jelent a Ferences Ösztöndíjprogram (a továbbiakban: FÖP), melynek lényege, hogy extrakurrikuláris keretekben valósítja meg mindazt, amit az alternatív pedagógiai módszerekből, az alternatív iskolák sikereiből és hagyományaiból megismertünk. A FÖP által a diákok, kötelességeik elvégzése mellett, egy általuk meghatározott tanulási rendszerben foglalkozhatnak azzal, ami iránt igazán elkötelezettek, ráadásul maguk választotta mentortanár segítségével. Az ösztöndíjas tanulók ezen kívül kommunikációs és prezentációs tréningeken, kutatómódszertani foglalkozásokon vehetnek részt, miközben megismerkednek egymással a szentendrei, az esztergomi és az angélás tehetségek. A FÖP továbbá arra is lehetőséget biztosít, hogy egy kiválasztott diák egy tanévet egy angliai középiskolában tölthessen, bekapcsolódva az ottani oktatásba.

8.3.4. Az öregdiákok közössége

Az iskolánkban működő öregdiák énekkar az egyik lehetőség egykori diákjaink számára, hogy továbbra is kapcsolatban maradjanak intézményünkkel. Számos iskolai rendezvény kapcsán is visszatérnek, segítenek a pályaválasztási napokon egyetemi, munkahelyi tapasztalataikkal, beszámolóikkal. Közös programokat szerveznek, és az osztálytalálkozók kapcsán is örömmel látogatnak el az iskolába. Maga a fentebb már említett ösztöndíjprogram is egy ferences öregdiák kezdeményezése.

8.3.5. A pedagógusok közösségfejlesztő feladatai

A közösségfejlesztés közös feladat. Iskolánk valamennyi munkavállalójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával. Közös célunk: jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániájukkal, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel. A pedagógusok feladata tehát:

- az együttműködés, az önismeret, az önfegyelem fejlesztése a csoportokban végzett közös munka során
- az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítése, az egész személyiség fejlesztésére ható csoportok kialakítása
- a társas együttélés alapvető szabályainak megismertetése a tanulókkal
- az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezető ismeretek elsajátíttatása, gyakoroltatása
- nemzeti kultúránk értékeinek megismertetése
- a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak megismerésére ösztönző tanulói kezdeményezések segítése
- a környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás kialakítására törekvés, mely így egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé válik
- a tanulók segítése abban, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és a vélemények, érvek kifejtése, értelmezése, megvédése álljanak kommunikációs kultúrájuk középpontjában

8.3.6. Közösségi szolgálat

A köznevelési törvény előírja a középfokú oktatási intézményeknek a közösségi szolgálat megszervezését, melyet a diákoknak 50 órás időkeretben az érettségig teljesíteni kell. A közösségi szolgálatra jelentkezési lapot kell kitölteni, és a teljesítésről naplót kell vezetni. Célunk, hogy tudatosítsuk diákjainkban: nem önálló szigetekként élünk a világban, hanem egy közösség tagjai vagyunk, ezáltal felelősséggel tartozunk egymásért. Egy egészséges társadalomban nem hagyják magukra a bajba jutottakat, az elesett embereket. Ezért diákjaink rendszeresen segítenek beteg, rászoruló, hátrányos helyzetű embereknek, ebben a tanulókat érzékenyítő foglalkozások megtartásával támogatjuk.

A közösségi szolgálat elvégzési formájának kiválasztásában diákjaink szabadságot kapnak, de iskolánk főként a tágabb környezetünkben található ferences intézményekkel való együttműködést ajánlja, a város szociális intézményei, illetve egyéb egyházi szervezetek, szerzetesrendek mellett. Így módon a tanulók szakképzett munkatársak irányításával, a törvénynek és a helyi előírásoknak megfelelően végezhetik el a közösségi szolgálatot. Bízunk benne, hogy a szolgálat révén minden diákunk növekszik hitben, szeretetben, gyarapszik emberségben, és az emberi élet más területeibe is betekintve érettebb, felelősségteljesebb fiatal válik belőle.

A karitatív program feladata:

- bevezetés a felnőtt keresztény életbe
- keresztény küldetéstudat kialakítása
- felkészítés az elesettekkel, a segítségre szorulókkal való szolidaritásvállalásra
- az emberi törékenység, gyöngeség megtapasztalása
- pályaorientáció, hivatásválasztás

- kompetenciák kialakítása, fejlesztése az együttműködés, a döntésképeség, az önálló munkavégzés, munkaszervezés, önreflexió, önismeret, tapasztalati tanulás, tolerancia, előítélet-feldolgozás, kapcsolatépítés, kommunikáció területén

Emellett azonban arra is lehetőséget biztosítunk, hogy tanulóink részben (a teljes óraszám 50%-ában) az intézményen belül is teljesíthessék ezt a kötelességüket, amennyiben az valóban a közösség szolgálatával jár. Ilyen tevékenységek lehetnek:

- a végzős diákok megsegítése a szalagavató során (szalagavató táncokban való részvétel)
- kóruséneklés, énekes szolgálat ellátása szentmiséken
- hangosítás iskolai rendezvényeken
- tankönyvosztásban való részvétel
- segítség fiatalabb korosztályok táboroztatásában
- arlóí misszió.

9. Az iskola vallási élete, ünnepei, hagyományai

9.1. Vallási élet: szentmisék, lelki napok, lelkigyakorlatok, zarándoklatok

Az iskola hagyományainak kialakítása során a vallásos nevelésre törekszik. Missziós cél számunkra a nyitott, de nem feltétlenül vallásos háttérrel rendelkező tanulók evangelizációja. A mindennapi életbe beépülő lehetőségek:

- A tanévet közös szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum).
- Napi imádság: a tanítás kezdetén és végén a tanulók az éppen órát tartó pedagógussal közösen imádkoznak.
- Fontosnak tartjuk, hogy az eucharisztia iránti tisztelet megerősödjön, ezért minden osztály rendszeresen szentmisén vesz részt. A közös osztálymiséket az iskola kápolnájában (órarendi keretben, kötelező jelleggel, felekezettől függetlenül) tartjuk. A misén részt vevő gyerekek olvassák fel az olvasmányt, könyörgést, és látják el az oltár szolgálatát. Előtte az osztály közösen készül a szentmisére (gyakorolják a miseénekeket, a könyörgésben saját kérésüket is megfogalmazhatják). Az egyházi ünnepeken az éves munkaterv szerint az iskola közössége közös szentmisén imádkozik, melyen a zenei szolgálatot az énekes iskolai osztályok, illetve a hangszereken játszó diákok biztosítják.
- Adventi időszakban rorátéra, nagyböjtben keresztútra hívjuk diákjainkat, tanárainkat és az iskolába járó gyerekek családját.
- Biztosítjuk és fontosnak tartjuk a szentségimádási alkalmakat, a húsvét előtti lelki napot.
- A közösségi nevelést szolgáló órák megtartása a katolikus kerettanterv szerint történik.
- Lelki programok: a lelkigyakorlatokat külső helyszínen, felsősöknek 1-2, gimnazistáknak 2-3 napos időtartamban, lehetőleg ferences atyák vezetésével szervezzük, így a tanulóknak lehetőségük nyílik a lelki elmélyülés mellett a ferences közösségek és lelkiség megismerésére. A tanárok számára is lelki megújulást jelentenek a tanári lelki napok, tanári misék. A hitben való gazdagodást különösen is szolgálják a Szent Ferenc ünnepéhez kapcsolódó lelki programok.
- Üdvözljük, ha az osztályok zarándoklatokat szerveznek, elsősorban a legfontosabb magyar kegyhelyekre, Csíksomlyóra, Mátraverebély-Szentkútra, illetve Assisibe. Ez utóbbi utazás egyben az utolsó év osztálykirándulása, lelkigyakorlata is lehet.

- Az iskolánkban a hitoktatást heti 2 órában ferences testvérek és világi tanárok végzik. A hitélet hatékony fejlesztése érdekében a hittant az ötödik évfolyamtól bontott órák keretében tartjuk.
- Mindennapi tevékenységünket iskolalelkész segíti.
- Nyáron minden korosztály hittantáborban vehet részt.

9.2. Ünnepek, megemlékezések

A tanév jeles napjai évről évre visszatérnek az iskola életében. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki. Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában jelentős szerepet játszanak: megtanítanak az ünnep szeretetére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, és stabilitást adnak.

Szent Ferenc ünnepén a rendalapító szellemiségéhez kapcsolódó, életkori sajátosságaik figyelembevételével megszervezett lelki programokon vesznek részt a diákok.

Október 6-án az ünnepi megemlékezés az ezt szervező pedagógusok által meghatározott módon történik, pl. iskolai tabló, auditív vagy audiovizuális anyag meghallgatása/levetítése, történelmi vetélkedő, rövid előadás révén.

Október 23-án és március 15-én meghatározott rend szerint az egyik tanévben ősszel iskolai ünnepi műsor vagy meghívott előadó, tavasszal történelmi helyszínek meglátogatása, a következő tanévben pedig ősszel kirándulás, tavasszal közös megemlékezés segíti az ünnepelt esemény mélyebb, élményszerűbb átélését diákjaink számára, melynek felelőse általában a humán munkaközösség.

Az iskola szalagavatója a tizenegyedikes tanulók és osztályfőnökeik szervezésével, háttér-munkájával, a végzősök több hónapos készülékével lebonyolított közös ünnepünk.

Szent Miklós napján a tizedik évfolyam diákjai a szentről szóló előadással, énekléssel, ajándékozással örvendeztetik meg a többi osztályt.

Az alsósok betlehemes játékok bemutatásával segítik az iskola többi diákjának adventi készülését.

A felsős farsang a diákok és a szülők kreatív ötleteinek megmutatkozásán túl remek alkalom a közösségi együttlétre, ezt játékos feladatok színesítik.

A kommunista diktatúra áldozatainak emléknapját, a holokauszt áldozatainak emléknapját és a Nemzeti Összetartozás Napját évente változó formában (iskolarádió, meghívott előadó, közösségi megmozdulás, filmnézés, vetélkedő stb.) ünnepeljük.

A ballagás a tizenegyedik, a nyolcadikosok búcsúztatója a hetedik évfolyam (és osztályfőnökeik) feladata, közös szentmisével, ünnepi műsorral.

Kiemelt ünnepeink, melyen a teljes nevelőtestület részt vesz:
Veni Sancte, Te Deum, szalagavató, október 23., március 15.

A tanév jeles napjai:

lelki napok, lelkigyakorlatok, gyónási alkalmak, farsang, sportnap, DÖK-nap, a Föld napja, múzeumi nap, szalagavató, ballagás, a 8. osztályosok búcsúztatója

Egyházi ünnepek

- okt. 4. Szt. Ferenc
- dec. 6. Szt. Miklós
- adventi roraték

- hamvazószerda, nagyböjt péntekjei (közös keresztút)

Állami ünnepek

- okt. 6. Aradi vértanúk emléknapja
- okt. 23. Az 1956-os forradalom és szabadságharcról való megemlékezés
- febr. 25. A kommunista diktatúra áldozatainak emléknapja
- márc. 15. Az 1848-as forradalom és szabadságharc megünneplése
- ápr. 16. A holokauszt áldozatainak emléknapja
- jún. 4. Nemzeti Összetartozás Napja

Az ünneplés módjai:

- iskolai ünnepély, szentmise
- megemlékezés (iskolarádió, tanítási órán, közösségi nevelést szolgáló órán)
- hangverseny
- színdarab
- tanítási szünet
- kirándulás
- neves személyiségek, előadók meghívása
- film közös megtekintése és megbeszélése

9.3. Hagyományok

A hagyomány egy adott közösség tapasztalatainak, tudásának összessége, mely az adott közösség fennmaradását erősíti. Ezért fontos számunkra, hogy diákjaink az iskola múltjának fennmaradását megismerjék, tiszteljék és ápolják.

Ennek formái például jótékonyági tevékenységeink (határon túli alapítványok, egyházi szervezetek támogatása, idősek otthonának felkeresése). Minden esztendőben az iskola rendezvényein (pl. énekkaraink koncertjein) konkrét karitatív céllal gyűjtünk adományokat, melyet akár egy osztálykirándulás keretében az adott közösséget, szervezetet meglátogató osztály ad át az érintetteknek.

Hagyományainkhoz tartoznak ünnepeink lebonyolításának módjai (ld. korábban), de az évről évre megrendezésre kerülő, érték közvetítő tanulmányi versenyeken való részvétel, a rajztagezatos diákok munkáiból összeállított kiállítások, a diákszínjátszók által bemutatott színdarabok, a sportnap, a sportversenyeken való részvétel (különös tekintettel a katolikus iskoláknak szervezett KIDS-re) is.

10. További iskolai programok, tanulmányi kirándulások, egyéb pedagógiai nevelési programok

10.1. Táborok

Hittantáborok

Az alsós hittantábor keretében a lelki programokon kívül a részt vevő gyerekeknek lehetőségük van közös játékokra, kézműveskedésre, sportolásra.

A felsős és gimnazista hittantábor szerves részét képezi az alkotás. Célunk értékek átadása a pedagógusok személyiségén keresztül, egy keresztény gondolkodású, alkotó emberi közösség létrehozása. A táborok tematikája Szent Ferenc életének, elmélkedéseinek, gondolatainak és a vizuális ábrázolási témáknak a kapcsolatára épül. Ez különböző vizuális technikák használatával, a környezet megjelenítése, a gondolatok kifejezése révén valósul meg. Feladatunk a kreatív gondolkodás, a térábrázolás lehetőségei és technikái iránti érdeklődés felkeltése. A gyermekek személyiségének formálása Szent Ferenc példája és a művészettörténet adta esztétikai értékek alapján. A táborban egyszerre jelenik meg a fejlesztés és a tehetséggondozás.

Énekes táborok

A nyár folyamán az Énekes Iskola két alkalommal is igyekszik még magasabb szintre emelni a kóruséneklés színvonalát. Az általános iskolások általában június második felében gyűlnek össze nagy létszámban, hogy a tanévet közös énekléssel és sok-sok játékkal zárják le. A tanév kezdete előtt pedig az énekes iskolai pedagógusok által kiválasztott diákok vesznek részt az ún. „projekt táborban”, hogy ezzel is előkészítsék a soron következő időszak nagyobb előadását.

Sítábor

A Szent Angéla Iskola sítáborában kezdő, középhaladó, haladó és profi szinten is van síoktatás, gyakorlatilag bárki a tudásszintjének megfelelő oktatásban részesülhet. Alsó és felső tagozatos, valamint gimnazista diákok jelentkezése mellett családok is részt vesznek a programon. Minden délelőtt oktatás van, délután pedig a tanulók csoportokban síelnek teljes felügyelettel.

Gólyatábor

Augusztus végén a leendő kilencedikes osztályok diákjai ismerkednek egymással, az osztályfőnökükkel, közös, néhány napos nyári tábor keretein belül, ahol a fürdőzés, kirándulás, filmnézés mellett ismerkedő, csapatépítő játékokat játszanak, és a jelen levő öregdiákok is segítik őket az angélas gimnáziumi évekre való lelki ráhangolódásban.

Diákcseraprogram

A 9-11.-es diákok számára Németországban, Olaszországban és Belgiumban biztosítunk 7-10 napos nyelvyakorlási lehetőséget, majd a cserediákok töltenek el náluk ugyanennyi időt. Családoknál laknak, közös projekteken dolgoznak, megismerik egymás kultúráját, szokásait. Cél a nyelv használata hétköznapi helyzetekben, a közös európai kultúra tisztelete, a tanulók horizontjának kiszélesítése.

Tökmag tábor

Napközis tábor óvodás gyerekeknek napi két tornával, játékkal, pihenéssel és három étkezéssel 8-16 óráig. Ezen elsősorban az év közben Tökmag tornára járó gyerekek vesznek részt, de nem kizárólag ők.

10.2. Kirándulások

A tanulmányi kirándulások és az iskolai táborok fontos elemei az iskola pedagógiai eszköztárában. Önköltségesek, de a Szent Angéla Alapítvány támogatását élvezik. A hétköznapi tanítási időben szervezett programok alatt az azokon részt venni nem tudók kötelesek az iskolában a meghatározott tanórákon vagy egyéb foglalkozásokon megjelenni.

Az alsó tagozatosok Budapesttel és környékével ismerkednek. A felső tagozatos diákok 2-3 napos program keretében Magyarország nagyobb tájegységeit járják be, egy kirándulás erejéig a történelmi Magyarország tájaira is eljuthatnak (pl. csíksomlyói zárándoklat). A 9-11. évfolyamon 3-5 napos kirándulásokon törekszünk a Kárpát-medence országhatáron túli tájait megismertetni, különös tekintettel a magyar kultúra és történelem fontos helyszíneire. 12. évfolyamon 5-8 napos zárándoklatot szervezünk Szent Ferenc városába, Assisibe (ez utóbbi hétvégét is érinthet). Ezek a programok, bár nem kötelezőek, nagyon fontosak iskolánk életében, ezért különösen ajánljuk diákjainknak, hogy ne maradjanak távol.

Az osztálykirándulásoknak több céljuk is van:

- ismeretszerzés, a haza megismerése – hazaszeretet
- közösség formálása, közösség az osztályfőnökkkel
- természeti környezetünk megismerése, annak szeretete, védelme
- turisztika, testedzés, sport
- egyháztörténeti ismeretek gyűjtése

A kirándulásokat éppen ezért változatosan állítjuk össze. Tartalmaznak a programok városnézést, múzeumlátogatást vagy egyéb létesítmény megtekintését, gyalogtúrát, játékot, sportot.

11. Erkölcsi és egyéb elvárások

11.1. A tanároktól

A gyerekek nevelése felelős, a tanulók egész életére kiható feladat. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársaikat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük. A katolikus iskola sajátos jellegét a nevelők tevékenysége és tanúságtétele biztosítja elsősorban. Ezért elengedhetetlen:

- hogy nyitottak legyenek minden értékre, amelyeket beépíthetnek saját életükbe és nevelő-oktató munkájukba
- hogy állandó önképzéssel, olvasással, kultúrájuk fejlesztésével készüljenek iskolai munkájukra
- hogy elmélyült imaélettel és a diákok iránti szeretetből fakadó humánussal képviseljék a keresztény hitet és erkölcsöt
- hogy az értékek átadásának vágya és kellő empátia vezesse őket nevelő munkájukban
- hogy a határozott irányítást kiegészítsék személyes kapcsolatteremtéssel, a tanulókkal való párbeszéddel
- hogy igazodjanak oktató-nevelő munkájukban a tanulók életkori sajátosságaihoz
- hogy szavaik és tetteik mindig összhangban legyenek, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a tanulók számára a hamis tanúságtétel

- hogy életük (családi életük) összhangban álljon a katolikus egyház által képviselt értékekkel
- hogy tanulmányozzák a keresztény tanítást, az Egyház megnyilatkozásait, valamint a Ferences Rend nevelői hagyományait, és mindezt érvényesítsék mindennapi munkájukban - az adott helyzetnek megfelelően
- hogy legyenek kollegiálisak: arányosan vállaljanak részt az iskolai többletmunkákban: pl. felügyeleti feladatok, felzárkóztatás és tehetséggondozás, kísérőtanári feladatok, diákmissziókban való jelenlét
- megfelelő öltözködésekben, ápoltságban jelenjenek meg az iskolai programokon

A kollégáktól elvárt, az állami iskolákhoz képest sok területen többlet kívánalmaknak megfelelő tevékenységet 1999 óta külön jutalommal honoráljuk. Kiemelkedő munkája elismeréseképpen iskolánkban minden tanévben egy pedagógus Szent Angéla-díjban részesülhet. A díjat a Szent Angéla Alapítvány kuratóriuma alapította azzal a céllal, hogy megjutalmazza azokat a tanárokat, akik a díj kiosztásának időpontjában legalább tíz aktív éve az intézmény alkalmazottai, és kiemelkedő eredményt értek el a gyermekek és tanulók nevelésében-oktatásában, továbbá életpályájukkal kifejezték elkötelezettségüket a pedagógus élethivatás mellett. A díj odaítéléséhez minden pedagógus, diák, szülő javaslatot adhat. A plakett odaítéléséről a kuratórium dönt, és annak mindenkori elnöke adja át az arra érdemeseknek ünnepélyes keretek között a tanévzárón. Az elismerés pénzjutalommal is jár. A díjazott pedagógus öt éven belül nem jelölhető újra.

Az iskoláért végzett elkötelezett és fáradhatatlan szolgálatot végzők tevékenységének elismerésére a Pro Schola díj szolgál. Azok a pedagógusok (vagy szülők, az iskolát támogató más személyek) kaphatják, akik maradandó módon járultak hozzá az intézmény életének formálásához. A díj odaítéléséről az iskola igazgatója határoz, az alapítvány kuratóriumának jóváhagyásával. Az elismerés egy alkalommal nyerhető el, és évente legfeljebb két személynek adományozható. Az intézmény igazgatója iskolai ünnepség keretében adja át az ezzel kapcsolatos emlékplakettet és pénzjutalmat.

Emellett a 2024-ben alapított Ferences Pedagógus Díj is az iskolában tanító tanárok megbecsülését szolgálja. Ezt a Ferences Alapítvány minden tanévben egy olyan pedagógusnak adományozza, aki kiemelkedő teljesítménye mellett hűen képviseli a ferences lelkiséget az intézményben.

A Ferences Pedagógiai Napok keretében a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány fenntartásában működő köznevelési intézmények tanárai és pedagógusai gyűlnek össze augusztus végén, hogy imádsággal, előadásokkal és tantestületi értekezletekkel készüljenek fel az előttük álló tanévre.

A Ferences Pedagógiai Alapképzés (FEPA) – mely egy 120 órás akkreditált képzés – célja, hogy a rendtartomány minden pedagógusa egy szemléletformáló kurzus által jobban megismerje a ferences karizma lényegét, a ferences pedagógia alapelveit, hogy azokat mindennapi munkájuk során is alkalmazhassák, mindezzel a hálózatosodást is elősegítve.

11.2. Az iskola dolgozóitól

Az iskolában dolgozó munkatársak is hozzátartoznak az intézmény arculatához, ezért elvárható tőlük:

- hogy munkájukat becsületesen, a legjobb tudásuk szerint, lelkiismeretesen végezzék
- szavaik és tetteik mindig összhangban legyenek

- életük (családi életük) összhangban álljon a katolikus egyház által képviselt értékekkel
- elmélyült imaélettel és a diákok iránti szeretetből fakadó humánummal képviseljék a keresztény hitet és erkölcsöt.

11.3. A diákoktól

A társadalom nem csupán szekularizált, hanem pluralista is, így diákjaink különféle eszméi, erkölcsi hatásnak vannak kitéve. Egységes erkölcsi elvárásaink a keresztény etika, az európai kultúra hagyományai alapján a következőkben fogalmazhatók meg:

- legyen belső igényük a szentre, a szépre, a jóra és az igazra
- vegyenek részt tevékenyen a katolikus egyház liturgikus életében, valamint az iskola vallási programjaiban
- tisztelettel, kulturáltan beszéljenek tanáraikkal és társaikkal
- őrizze meg testi-lelki egészségüket (lehetőleg kerüljék a káros szenvedélyeket)
- alaposan, rendszeresen, pontosan teljesítsék iskolai kötelességüket
- végezzék el a rájuk bízott és az önként vállalt feladatokat
- felelősen tartsák be a házirendet
- öregbítsék az iskola jó hírét
- vegyenek részt az adottságuknak és érdeklődésüknek megfelelő önképzésben (sportkör, énekkar, színjátszó kör, különféle szakkörök és tanulmányi versenyek).

11.4. Erkölcsi ajánlások a szülőknek

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők igazolják. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket, illetve ennek hiányában igyekezzenek ilyen iskolát alapítani (vö. CIC 796-800. §)

Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem mindenben támogassák azt. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel (szaktanár, osztályfőnök, munkaközösség-vezető, igazgató) – a hivatali utat és a fokozatosságot betartva – beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy felmerülő problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással tudja elérni. Ennek formái a nyílt napok, nyílt órák, iskolai programok és ünnepségek, a szülői értekezletek, szülői fórumok, körlevelek. Pártoljuk azokat az alkalmakat, ahol egy-egy témát a nevelők és a szülők közösen megvitathatnak.

12. Műveltség, kultúra

12.1. A kultúra jelentősége

A ferences iskolák több évszázados működésének története bizonyítja, hogy a ferences rend minden korban élen járt a keresztény és a világi kultúra továbbadásában. „A kultúra szó általános értelemben véve mindazt jelenti, amivel az ember a maga sokirányú szellemi és testi képességét kiműveli, kibontakoztatja.” (Gaudium et Spes 53.) Átfogja egész életünket, és ren-

dezőelvünké válik. A kultúra nem egyszerűen a műveltség kialakításából áll. „A mai társadalomban, amelyet a művelődés pluralizmusa jellemez, az Egyház égető szükségét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét...”⁵

A keresztény kultúra forrása és egyben célja Isten. A kereszténység 2000 éves történelme során ezt igyekezett képviselni. Az egyházi kultúra mellett nagyon fontos minden olyan kulturális eredmény megismerése, amely valamilyen emberi értéket hordoz.

12.2. Az iskola kulturális élete

Iskolánk egyházi jellegéből fakad, hogy az egyházi kultúrát minél jobban meg kell ismertetnünk. Ennek elemei: hitünk alapos tanulmányozása, a liturgiába való aktív bekapcsolódás, az egyház kultúrateremtő szerepének, a szellemi fejlődésre gyakorolt hatásának megismertetése. A magyar nyelv művelése, a magyar irodalom, történelem, valamint a néptánc megszeretteti tanulóinkkal a magyar kultúrát, és felvértez az idegen hatások kritika nélküli befogadása ellen.

A határainkon túli magyarság kultúrájának, helyzetének megismertetésével törekszünk a közös kultúra ápolására. Hazánk történelme nem érthető meg a Kárpát-medence más népei történelmének és kultúrájának ismerete nélkül. Erre például kiváló lehetőséget kínál az alsó tagozatosok néptáncoktatása.

Más népekkel, nyelvekkel, kultúrákkal való találkozásra teremtenek lehetőséget az idegen nyelvek, a földrajz és a világtörténelem, de ezt a célt szolgálja kiterjedt diákcseraprogramunk is. A természettudományok (fizika, kémia, biológia) feladata, hogy bemutassák a teremtés szépségét, az ember felelősségét, a technikai haladás kétarcúságát.

Minden tárgyból ösztönözzük és segítjük diákjainkat a különböző pályázatokon és versenyeken való részvételre.

A lehetőségektől függően rendszeres színház- és múzeumlátogatásokat szervezünk tanulóink számára, évente egy alkalommal múzeumi napot tartunk az egész iskolának.

A zenei kultúra mindig meghatározó szerepet töltött be az egyház kultúrájában, így iskolánk életében is. Diákkórusunk, öregdiák énekkarunk széles körben ismert. A képzőművészet világában nemcsak a rajztagozatosok mélyülhetnek el. Ennek a két területnek az eredményeit minden tanév végén egy művészeti délután révén mutatjuk be.

A színjátszás saját formanyelvvel és formavilággal rendelkezik, segít felszínre hozni a tanulóknak szunnyadó értékeket, fejleszti önismeretüket, és minden játékosság mellett belső fegyelemre is szoktat. Ezt szolgálja iskolánkban a diákszínjátszó kör.

Országjáró kirándulásaink lehetőséget teremtenek a jelentős hazai művészeti alkotások és stílusok megismerésére. Ugyanezek szolgálják a különböző tájak természeti szépségeinek és értékeinek felfedezését is.

Végzős diákjaink olyan szalagavató ünnepségek megrendezésére törekednek, ahol a viselkedéskultúra és a felnőttkorba lépés, az egyéniség és a közösség, a nosztalgia és a köszönet együtt van jelen.

⁵A Katolikus Nevelés Kongregációja: A katolikus iskola, 11. old.

13. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység

13.1. Alapelvek, fogalmak

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkozhatnak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a viselkedésmódban (figyelemzavar, hiperaktivitás), vagy akár a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében is.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók kiszűrése (ld. az első évfolyamosok körében végzett DIFER-mérést) és a pedagógiai helyzet megfelelő szaktudással történő kezelése a fejlesztőpedagógusok, a tanítók, illetve a szaktanárok feladata. Az osztályfőnök figyelmét felhívják a problémára, aki a szülőkkel konzultálva tesz további lépéseket. Alapesetben elég lehet a külön felzárkóztatás, korrepetálás, tanórai differenciált oktatás. Súlyosabb esetben az igazgató bevonásával kell a szülőket kérni, hogy forduljanak a megfelelő szakszolgálathoz, majd vegyék igénybe akár a kerületi, akár az iskolai fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus stb. segítségét. Megfelelő szakvéleménnyel a szülői kérést figyelembe véve az igazgató határoz a különféle mentességekről.

Lehetőségeink:

- tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások, korrepetálás, napközi, ill. tanulószoba
- tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezése, szervezése, kivitelezése
- csoportbontások
- fejlesztőpedagógus
- logopédus

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése. Ezen programok megvalósítása a szülői házzal együttműködve történik.

Az iskola nevelési céljának elérése érdekében az alábbi részfeladatok harmonikus egységét kívánja megvalósítani:

- alapkészségek elsajátításának biztosítása: a tanulók számára az olvasás, írás, számolás eszköz szintű használatának kialakítása, információszerzés szűkebb és tágabb környezetről, elemi összefüggések megismerése, a lényeges megkülönböztetni tudása a lényegtelenről
- esélyegyenlőség biztosítása: az indulási hátrányok csökkentése érdekében – szülői segítséggel – a tudás megszerzését és alkalmazását szolgáló pedagógiai eljárások mellett szükséges az olvasási, írási, számolási problémák gyors felismerése és kezelése
- információk értelmezése, feldolgozása, a kreatív gondolkodás kialakítása: a tanulókhöz érkező nagy mennyiségű információ minőségi szűrése, valamint értelmezése és feldolgozása a kialakított készségek, képességek gondozását, fejlesztését kívánja meg. Mivel a tanuló ennek a folyamatnak része, ezért kreativitása és innovációs törekvései fontos építőkövei a tanítás-tanulás szakaszának.

13.2. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység és feladat

13.2.1. Alapelvek

Megnőtt az utóbbi időben a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő diákok száma. A keresztény iskolában ennek az általános problémának a kezelése hangsúlyosabb. Ezt tükrözi a társadalom, a szülők felénk irányuló elvárása is.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vagy különleges bánásmódot igénylő tanulók felzárkóztatása a tanítási órákon történő differenciáláson túl egyéb eszközöket is szükségessé tesz. A speciális felzárkóztató programok, a személyes törődés, beszélgetés elősegítheti, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőforrásait a hiányosságok felszámolása érdekében, így megakadályozhatjuk, hogy a lemaradást magatartási és lelki zavarok kialakulása kövesse.

Fontosnak tartjuk a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

13.2.2. Feladatok

- helyes tanulási stratégiák kialakítása, tanulásmódszertan fejlesztése
- korrepetálások szervezése
- a problémák idejében történő felismerése, jelzése a szülőknek, az iskolavezetésnek és a pedagógiai szakszolgálatnak
- a diák személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökeréhez vezető, a tanuló magatartását kiváltó okok, családi és baráti kapcsolatok feltárása
- a megfelelő beilleszkedés hatékony segítése érdekében a tanuló pozitív tulajdonságainak feltárása
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, rendszeres információcsere, együttműködés a diák motiválásában, sikerélményhez juttatásában
- szakemberek bevonása a problémák megoldásába (iskolapszichológus, logopédus stb.)
- tanárok tájékoztatása az adott tanuló nehézségeiről, az ezekkel kapcsolatban hozott igazgatói határozatok tartalmáról
- a tünetek elemzése után a probléma meghatározása, és minden rászoruló tanuló számára egyedi korrekciós terv készítése az iskolapszichológus, fejlesztőpedagógus bevonásával
- a fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal
- a meglévő értékek hangsúlyozása a teljesítménykényszer miatti magatartászavar elkerülése érdekében, és a kibontakozás lehetőségének biztosítása szereplés, szervezés, karitatív tevékenység stb. útján
- a szülők segítése a családi nevelési konfliktusok megoldásában
- többi tanulónk mentális egészségének megőrzéséről való gondoskodás

Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőképességének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása. Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelési képességét.

A fejlesztés színterei: a tanóra, az iskolai, az osztályközösségi, a hitéleti programok. Az itt történő tevékenységek kapcsán fontos az iskolapszichológus, az iskolai szociális segítő, a fejlesztőpedagógus, a gyermekvédelmi felelős és az iskolalelkész együttműködése, munkája.

13.2.3. A tevékenység módja

A tanulási zavarok orvoslásának elsődleges terepe a fejlesztő foglalkozás, amely a szakértői bizottság által kiadott ajánlások alapján zajlik. Ugyanez vezérli a pedagógusokat a tanórán alkalmazott differenciálás során.

A személyiségértékelési problémák zöme biztatással, bátorítással, érzelmi ráhatással, önismereti tréninggel javítható. A fejlődési zavarok a feszültség enyhítésével, derűs nevelési légkörrel, figyelemáttereléssel, türelemmel és empátiával, a problémák tudatosításával vagy megbeszélésével némileg orvosolhatók. A szociális zavarok az ösztönös működéseknek a személyiségfejlesztésnél már részletezett eljárásaival; az erkölcsi nevelés módszerének körültekintő alkalmazásával és a közösségformálás eszközeinek, valamint alapelveinek érvényre juttatásával (pl. minden egyes tanuló foglalkoztatásával, az osztály életével kapcsolatos tisztségbe helyezésével) kezelhetők. Súlyosabb esetben, ahol pedagógiai kompetenciánk véget ér, a szülők tudtával és közreműködésével iskolapszichológusi, szakpszichológiai, illetve pszichiátriai segítséget kérünk.

13.3. A kiemelten tehetséges gyermek kibontakoztatását segítő tevékenységek

13.3.1. Alapelvek

A tehetség kibontakozását serkenti a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönzése, a játékosság, az értékelés késleltetése, de gátolja az érdektelenség, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer, a kreativitás lebecsülése.

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványaira, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és a tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségfejlesztéssel foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel.

13.3.2 A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik

- a tanárral való rendszeres beszélgetés, pluszfeladatok adása (pl. önálló házi feladatok, önálló megfigyelések végzése, a továbbtanulás előkészítése)
- az egyéni képességhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a differenciált órai munka
- a csoportbontás
- az emelt szintű oktatás
- az iskolai, a területi és az országos versenyekre való felkészítés, a pályázatokon való részvétel
- tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök
- a nem kötelező (választható), tanórán tanulható tantárgyak
- kulturális rendezvények
- az iskolai sportkör, sportversenyek
- szakmai és közismereti versenyek, vetélkedők, bemutatók
- szabadidős foglalkozások, színházlátogatás
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

- a pályaválasztás és a továbbtanulás segítése
- külföldi iskolákkal való kapcsolatfelvétel, a kapcsolat ápolása, a külföldi programokon való részvétel

Fontos, hogy a tehetséggondozáson belül a jellem formálásával (az akarat, a helyes önértékelés fejlesztésével) is foglalkozunk.

13.3.3. A tehetségekre jellemző általános vonások, melyek segíthetik az azonosítást

- sokat tudnak a legkülönbözőbb dolgokról
- gondolkodtató feladatokban „gyorsan kapcsolnak”
- az adott feladatot elemzik/részekre tudják bontani
- szókincsük gazdag
- érdeklődők, kíváncsiak a foglalkozásokon
- gyorsan felismerik az ok-okozati viszonyokat
- újszerű (szokatlan) ötleteik vannak a feladatok megoldására
- tartósan megjegyeznek dolgokat
- könnyen megértik az írott szöveget
- gyorsan felismerik az összefüggéseket
- könnyen/gyorsan megértenek dolgokat/tanulnak.
- jó megfigyelők
- elmélyülten érdeklődnek különböző kérdések iránt
- nincs számukra megoldhatatlan helyzet, többször is próbálkoznak, új utakat keresnek
- törekednek a tökéletességre
- önkritikusak
- véleményüket nem rejtik véka alá
- elsőként veszik észre az ellentmondásokat
- érdeklődnek a kreatív tevékenységek iránt
- kihívás számukra, ha átléphetnek határokat
- fantáziaviláguk eredeti, sok ötletük van

13.3.4. Tehetséggondozás formái

A *differenciált tanórai munka* iskolánkban azt jelenti, hogy nem feltétlenül ugyanazt és nem feltétlenül ugyanúgy tanítjuk minden tanulónak. Az érdeklődés szerinti differenciálás megvalósulhat pl. a projekt munka során, amikor a közös feladatból mindenki azt a részfeladatot választja, ami őt érdekli, vagy a csoport munka alkalmazásakor, amikor a különböző csoportok különböző témákat dolgoznak fel. Elképzelhető a közös és a differenciált tananyag pontos különválasztása is. Mindezeket túl a tartalmi differenciálás legjellegzetesebb módja a házi dolgozat vagy tanulói kiselőadás, amelynek elkészítése során a tanuló olyan tudásra tesz szert, amely különbözik a többiek tudásától, és ideális esetben a tanuló érdeklődéséhez is kapcsolódik. Bizonyos esetekben nagyon is szükséges lehet a követelmények differenciálása. Az egyéni tanulási tervek kialakítása azt jelenti, hogy a tanuló magas teljesítményt vállal bizonyos tudásterületeken (pl. bizonyos tantárgyakból), és ennek fejében lehetősége nyílik, hogy más területeken alacsonyabb teljesítménnyel is megelégedjen. A középiskolai fakultáció (és a kétszintű érettség, valamint a választható érettségi tárgy) tulajdonképpen ezt az elvet jeleníti meg.

Tehetséggondozó szakkörök számos szaktárgyhoz, számos művészeti területhez kapcsolódóan választhatók mind az alsósok, mind a felsősök, mind a gimnazisták esetében.

Szorgalmazzuk a diákok versenyeken (főleg a katolikus iskolák, intézmények által szervezett megmérettetéseken) való indulását, hiszen ezek segítik az igazi tehetség kibontakozását. *Versenynyelkészítés* keretében szaktanáraink külön foglalkoznak a diákokkal, segítik őket a pályázatokon való részvételben, nemcsak szakköri, fakultációs, illetve nívócsoporthoz, de egyénileg is. Ügyelünk arra, hogy mindez ne menjen az iskolai tananyag elvégzésének rovására.

Iskolánk felkészíti a diákokat a középiskolai, ill. felsőfokú tanulmányokra, továbbtanulási mutatóink hitelesen tükrözik ennek a munkának az eredményességét.

Csoportbontás, fakultációk, nívócsoporthoz: A felső tagozaton és a gimnáziumban megvalósuló csoportbontás, a fakultációk széles választéka, az emelt óraszámú, nívócsoporthoz való felkészítés fontos területei az iskolánkban megvalósuló tehetséggondozásnak. A magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia és földrajz fakultációkon közép- és emelt szintű felkészítést egyaránt biztosítunk, angol, német, olasz nyelvből a diákok sikeres középfokú (B2 komplex) nyelvvizsgáját tűzzük ki célként, de igény szerint itt is segítünk az emelt szintű érettségi letételében. A tantárgyválasztás jogát a szülő gyermekével közösen gyakorolja, de a későbbi változtatásokról a szaktanárok javaslata alapján az igazgató dönt.

Ferences Ösztöndíjprogram: A program elsődleges célja 2013 óta a bármely tanulmányi és közösségi vagy segítő tevékenységi területen kutató, alkotni szándékozó ferences gimnazista tanulók motiválása és támogatása. Másodlagos célja a tehetséges tanulók bevonása a hátrányokkal küzdő tanulótársaik felzárkóztatásába.

A gondos kiválasztás, tehetségazonosítás után személyre szabott fejlesztést és ösztöndíjat biztosítunk a diákoknak. A nyertes pályázók maguk választják ki mentoraikat saját tanáraik közül. Támogatjuk nyelvtudásuk tökéletesítését és nyári tanulási programjaik megvalósítását is. A kiemelkedő tanulmányi eredmények mellett közösségi munkát, másokért vállalt szolgálatot is elvárunk tőlük. A program megvalósítása során a tehetséggondozó tanárokat is támogatjuk és ösztönözzük. A program olyan támogató közegben folyik, amely az egész iskolában a tanulás és a tudás értékét sugallja, így módon a nevelő-oktató munka általános színvonalát emeli, és légkörét javítja.

14. Gyermek- és ifjúságvédelem

14.1. Célja

Az intézmény célja, hogy az iskolára bízott gyermekek fizikai, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését biztosítsa. Ennek egyik előfeltétele, hogy megóvja a diákokat a bántalmazás minden formájától. Ebből kifolyólag az iskola működésének szerves részévé tette fenntartója, a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány által kiadott gyermekvédelmi szabályzatot. Ennek szellemében az intézményi gyermekvédelem minden pedagógus feladata, különös tekintettel az igazgatóra, a tanítókra, az osztályfőnökökre. Munkájukat mentálhigiénés csapat segíti, melynek tagjai: az iskola gyermekvédelmi felelőse, iskolapszichológusa, iskolai szociális segítője, iskolalelkésze, esetenként pedig védőnője. Ők szorosan együttműködnek a rendtartomány gyermekvédelmi bizottságával, tevékenységüket annak gyermekvédelmi szabályzata alapján végzik.

Ezen felül az iskola fontos céljának tekinti, hogy tompítsa azokat a hátrányokat, amelyek megnehezíthetik a tanulók beilleszkedését, tanulmányi és közösségi érvényesülését.

14.2. Feladatok, tevékenységi formák

Mindennek eredője a közösségi prevenció, azaz a veszélyeztető tényezők szisztematikus tevékenységgel való megelőzése. Az ennek ellenére felmerülő problémák kezelése az alábbi egyszerű lépéseket követi:

- a probléma felismerése
- az okok felkutatása
- segítségnyújtás, akár külső szakemberek bevonásával
- jelzés az illetékes szervezetek, szakemberek, felelősök felé (pl. osztályfőnök, intézményvezető, tartományi gyermekvédelmi bizottság, családsegítő és gyermekjóléti központok).

14.3. A tevékenység módja

- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket az iskolai lehetőségekhez mértén támogatjuk.
- A veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységét és tanulási előmenetelét figyelemmel kísérjük, és segítünk a hátrányok leküzdésében.
- Tanácsadást szervezünk tanulóknak, szülőknek, pedagógusoknak.
- Minden iskolai évfolyamra kiterjedő prevenciós rendszert működtetünk.
- Mentálhigiénés, egészségvédő programokat szervezünk (táplálkozás, higiénia, sport, relaxációs technikák elsajátítása, kulturálódási lehetőségek).

A gyermekek fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében intézményünk együttműködik az érintett családdal, a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal, a pedagógiai szakszolgálatokkal, az iskolaorvossal, a gyermekorvosokkal és az iskolai védőnővel.

15. Szociális hátrányok enyhítése

Az iskolánkba járó gyerekek általában rendezett szociális háttérrel rendelkeznek, ugyanakkor kiemelkedő a három- vagy többgyermekes családból származó diákok aránya. Az intézményben megismerjük a tanulók magatartását, fejlődését befolyásoló tényezőket, és a családdal közösen dolgozunk a gyermek személyiségének formálásán.

15.1. Fogalma

Szociális hátránnyal indulnak azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

Hátrányos helyzetű lehet a tanuló:

- családi mikrokörnyezetéből adódóan
- családi házon kívüli környezet miatt
- iskolai körülményeiket tekintve
- a család harmonikus egységének hiánya miatt (csonka család)
- szülők munkanélkülisége miatt

Átmenetileg hátrányos helyzetűek lehetnek:

- az új tanulók
- a hosszan tartó betegségben szenvedő tanulók
- családi krízishelyzetbe került tanulók
- magántanulók

Az ilyen esetekben fokozott figyelmet tanúsítunk a tanulókkal szemben.

15.2. Célja

A szociális hátránnyal induló diákokkal való személyes törődés egyrészt az intézmény valósi, erkölcsi és nemzeti nevelésének, illetve keresztény-humanista alapelveinek gyakorlatba ültetését célozza. Konkrét célunk az efféle problémákkal küszködő tanulók hátrányainak kompenzálása, enyhítése. Cél továbbá e növendékek társadalmi beilleszkedésének, esélyegyenlőségének javítása.

15.3. A tevékenység módja

Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyénenként is odafigyelő osztályfőnök, aki felismeri a hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulókat. Együttműködik vele iskolánk pszichológusa, az iskolai szociális segítő és a gyermekvédelmi felelős, ők mindannyian konzultációs lehetőséget kínálnak a problémák megoldására.

Iskolánkban a családi háttérnek köszönhetően a klasszikus értelemben vett hátrányos helyzettel rendelkező tanulók száma kevés, veszélyeztetettségről pedig viszonylag ritkán beszélhetünk. Ha mégis ilyen helyzet alakul ki, alapvetőek az alábbi tevékenységek:

- fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetés: segítség a személyes problémák megoldásában
- kapcsolattartás a családdal
- segítség hiányosságok pótlásában
- korrepetálás (nevelési, beilleszkedési zavarokkal küzdők külön segítése)
- iskolai alapítványi támogatás, alkalmi segély (osztályprogram, a család anyagi nehézségei esetén)

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeket iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése
- szakkörök, táborozások, kirándulások
- felvilágosító munka a szociális juttatásokról, lehetőségekről a szülői értekezleteken (tanácskönyvtámogatás, étkezési kedvezmény stb.)
- pályázatok figyelése

16. Egészségfejlesztési program

Az egészségfejlesztés megvalósításának résztvevői:

- belső (iskolai) résztvevők: testnevelők, pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő, az iskola pszichológusa

- külső partnerek: család- és gyermekjóléti szolgálatok, a pedagógiai szakszolgálatok, sportfoglalkozásokat szervező vállalkozók, szakrendelők stb.

16.1. Az egészségfejlesztés alapelve, célja

- Segítse a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést a tanulók számára.
- Terjedjen ki a balesetek megelőzésére és az elsősegély nyújtására is.
- Segítse elő a környezeti és egészségtudatosság erősödését.

16.2. Az egészségfejlesztés színterei, feladatai

- az intézmény környezeti nevelési programja
- a közösségi nevelést szolgáló órák
- mindennapos testnevelés megvalósítása
- szervezett úszásoktatás
- szabadidőben rendszeres sportfoglalkozás
- sporttáborok szervezése
- sportversenyek lebonyolítása
- 15 perces szünetekben udvari játék
- tornaterem használata
- iskolaorvosi, egészségügyi szolgálat
- gyógytestnevelés
- felvilágosító-preventív előadások

Az intézmény bekapcsolódik a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetsége, a KIDS munkájába. A diáksport révén tanulóink különféle versenyeken vesznek részt: a KIDS által kiírt városi, megyei, országos megmérettetésekbe, a Diákolimpiába, az iskolák közötti küzdelmekbe.

16.3. A mindennapos testnevelés

16.3.1. Célja

- a rendszeres testmozgás igényének felkeltése a tanulóknál
- a pontosságra, önfegyelemre, szabálytartásra nevelés
- a fizikai erőnlét, az ellenálló képesség növelése
- a testi és lelki egészség fontosságának, összefüggésének felismertetése
- a térbeli biztonságos tájékozódás és mozgáskoordináció fejlesztése
- a saját, valamint mások testi épségére való odafigyelés képességének elmélyítése
- minél változatosabb mozgásformák megismertetése
- a sporttevékenységekkel kapcsolatos szokások megismertetése
- a testmozgással összefüggő higiéniai szokások megismertetése, gyakoroltatása
- a fizikai állapotfelmérések kapcsán a reális önismeret elősegítése

16.3.2. Színterei, módja

- órarendi keretben: testnevelés órák, néptánc
- mivel az úszásoktatás infrastrukturális lehetőségei nem állnak fenn az intézményben, heti egy alkalommal két testnevelésórát tartunk összevonva. Ennek keretében zajlik a szervezett úszásoktatás (1-2. évfolyam), a szivacskezilabda (3-4. évfolyam) és más, tömegsport jellegű délutáni foglalkozások (5-12. évfolyam).
- a mindennapos testnevelésen felüli sportolási lehetőségek: természetjáró nyári tábor, sítábor, kerékpártúra, sportnap, sportversenyek, az iskolában külső partnerek által tartott foglalkozások.

16.4. Gyógytestnevelés

A tanév eleji egészségügyi felmérés és az előző évek tapasztalatai fokozottan szükségessé tették a gyógytestnevelési órák számának növelését. A szűrés, kategóriákba sorolás során egyre több a gyógytestnevelésre utalt tanulók száma, ami a mai mozgásszegény és stresszel terhes életmódnak is köszönhető. Ezt a feladatot az intézmény a Pedagógiai Szakszolgálat által delegált gyógytestnevelő tanár igénybevételével látja el.

16.4.1. A gyógytestnevelés célja

Sajátos eszközeivel a gyógytestnevelés elősegíti – elsősorban a mozgásszervi és belgyógyászati panaszokkal gyógytestnevelésre utalt – tanulók egészségszintjének emelését a testi deformitások javításával, a szív és a keringési szervek munkaképességének növelésével, alkalmassá téve a tanulókat az iskolai munkában és az életben adódó feladatok teljesítésére.

16.4.2. Feladatok

- az optimális élettani állapot elérése érdekében az életkorhoz, az előző képzettségi szinthez igazodva fejleszteni a diákok készségeit és speciális mozgáskultúrájukat az egészséghelyreállító munka értelmének és várható eredményének tudatosításával
- az alapkondíció fejlesztése és fenntartása, magasabb szintre emelése
- a további romlás megakadályozása, „izomfűző” kialakítása
- a mozgásműveltség fejlesztése
- a rendszeres mozgásigény felkeltése, a korrigáló egyéni gyakorlatok készséggé válása
- az önellenőrzéssel összekapcsolt önálló, tudatos munkára nevelés, felkészítés a későbbiek során végezhető rendszeres testmozgásra, sportolásra
- az önfegyelem, önbizalom, akaraterő és bátorság növelése, a pszichés gátlások feloldása, nehézségek leküzdése, a helyes testtartás kialakítása
- sikerélmény biztosítása
- a testi munkához, terheléshez szoktatás
- egymás iránti tolerancia fejlesztése.

16.5. Tökmag torna

Iskolánkban a testnevelő tanárok képességfejlesztő tornát tartanak óvodásoknak heti két alkalommal. Évente kétszer bemutatóóra keretében láthatják a szülők a foglalkozásokat. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek már óvodás korban megszeressék a mozgást, így saját igényük

lesz a sportra. Ráadásul fejleszteni tudjuk a mozgásban elmaradottakat is, hiszen a labdás ügyességfejlesztés, a kúszó-mászó feladatsorok, a gurulások és ugrások rendkívül jó hatással vannak a gyerekek idegrendszerére, izomzatára.

16.6. A táplálkozás mint az egészségfejlesztési program része

Az intézményben jellegénél fogva gyermekétkeztetés folyik. Ennek következtében érvényesülnek a következő minőségi előírások:

- hetente kétszer van főzelékféle
- minden nap van gyümölcs valamilyen formában
- minden nap igény szerint van tej, tejtermék valamilyen formában
- növényi eredetű zsiradékot használunk
- elsősorban fehér húsok kerülnek az asztalra
- az étkezések száma a korosztálytól és a benntartózkodás idejétől függ.

Az intézmény felekezeti elkötelezettségéből adódóan az étrend kialakításakor figyelembe vesszük az egyházi előírásokat.

16.7. Orvosi ellátás

A hatályos jogszabályok értelmében minden tanévben a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel kötött szerződés alapján, állandó orvos látja el az iskolaorvosi teendőket. Elsősegélynyújtást, a kisebb betegségek tüneti ellátását folyamatosan biztosítjuk, az iskolában 10 fő rendelkezik ilyen képzettséggel. Az iskolaorvos munkáját védőnő segíti.

16.8. Az elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek elsajátítása

Rohanó, veszélyekkel teli környezetünkben életmentő lehet bizonyos alapvető elsősegélynyújtási ismeretek megszerzése. Ennek formái az iskolában:

- a kerettantervek szerinti ismeretek nyújtása technika- és biológiaórán
- a Johannita Segítő Szolgálat „Iskolai elsősegélynyújtás” programjában való részvétel.

17. Környezeti nevelési program

17.1. Alapelve

A teremtett világnak mint létező értéknek a tisztelete és szeretete a Naphimnusz szellemében. A „rácsodálkozás” élménye mellett fontos, hogy diákjaink megsejtsék az „ajándék” mögött álló „Ajándékozót” is.

17.2. Célja

A környezetért felelős életvitel formálása, tanítványaink együttműködési képességének, szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak alakítása.

17.3. A környezeti nevelés színterei, területei – tanórai, tanórán kívüli, a megvalósítás módja

17.3.1. Minden tanulót egyformán érintő elemek

- példamutató iskolai környezet
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- a pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése
- szelektív hulladékgyűjtés, elemgyűjtés
- tantárgyakba, közösségi nevelést szolgáló órákba, egyéb tanítási foglalkozásokba beépített környezeti nevelés (erdei iskola, múzeumi nap, állatkerti órák, iskolai projektek: pl. DÖK-nap).

17.3.2. A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- szakkörök, táborok
- környezetvédelmi akciók
- rendszeres természetjáró túrák
- madarak és fák napjának megtartása
- természettudományos nap évente
- meghívott előadók révén a környezetvédelem, a fenntarthatóság előtérbe helyezése
- látogatások múzeumokba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkokba, erőműbe, szennyvíztisztítóba, hulladékégetőbe

17.3.3. A környezeti nevelés résztvevői

- belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok
- külső résztvevők: szakemberek (környezetvédők, erdészek, művészek, intézmények)

18. Kapcsolatrendszerünk: a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen alapelve a szülői ház és a pedagógusok együttműködése. Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált, transzparens pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A szülők részéről elvárhatjuk:

- az iskolai rendezvényeken való részvételt
- őszinte véleménynyilvánítást
- együttműködő magatartást
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldásra való törekvést
- érdeklődő, segítő, támogató hozzáállást.

18.1. Szülői Tanács

18.1.1. Alapelvek

Az iskolában a szülők jogainak érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében Szülői Tanács működik. A szülők képviseletének és az iskolával való kapcsolattartásnak a szabályait a Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium Szülői Tanácsának Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. A Szülői Tanács tagjai a Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnáziumban tanuló gyerekek szülei. Az osztályközösségeket a Szülői Tanácsban osztályonként 2-2 választott szülő képviseli. A szülőknek joguk van minden olyan, gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

18.1.2. A Szülői Tanács főbb tevékenységi területei

- saját működési rend és munkaterv kialakítása
- döntés a választmány tagjairól, az elnöki tisztség betöltéséről, és egyéb testületekbe delegált képviselők megválasztása
- a szülők tájékoztatása, véleményük kikérése és érdekeik képviselete a gyermekük oktatásával, az oktatás körülményeivel kapcsolatos kérdésekben
- a Szülői Tanács képviseletére megválasztott tagok segítése véleményük kialakításában és beszámoltatásuk tevékenységükről
- az oktató-nevelő munkát együttműködésükkel segítő szülők összefogása: a szülők közötti, a szülők és a nevelőtestület közötti, a szülők és a diákönkormányzat közötti, továbbá a szülők és a Szülői Tanács közötti kapcsolat kialakítása, megszervezése és működtetése
- kérdések feltevése az iskola vezetőinek az intézmény működését érintő valamennyi kérdésben
- az intézményben folyó oktatási és nevelési munkával kapcsolatos állásfoglalás, észrevétel kialakítása, amit azután a választmány tagjai az iskolavezetés, valamint a fenntartó felé, illetve a különböző testületekbe delegált szülők saját képviseleti jogkörükben a Szülői Tanács előzetes felhatalmazása alapján képviselnek
- véleménynyilvánítás minden olyan témában, melyet jogszabály vagy az intézmény szervezeti és működési szabályzata ebbe a körbe utal
- kisebbségi vélemények megjelenítése
- a pedagógiai munka támogatása, az oktatási feltételek javítása
- kapcsolatfelvétel és együttműködés a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány által fenntartott többi oktatási és nevelési intézmény szülői szervezeteivel
- szülői értekezletek, a szülők, diákok és/vagy a tanárok részvételével zajló közös fórumok, összejövetelek, programok kezdeményezése
- rendkívüli nevelőtestületi értekezlet összehívásának kezdeményezése
- az EU Alapjogi Chartájában, a Gyermekjogi Egyezményben, a Szülői Jogi Chartában, továbbá a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott szülői jogok érvényesítése és szülői kötelességek teljesítése érdekében való eljárás
- a diákönkormányzat munkájának segítése

A Szülői Tanács működési feltételeiről az intézmény vezetője gondoskodik, az iskola szervezeti és működési szabályzatában rögzített módon. A Szülői Tanács tagjai részére érkező postai küldeményeket az intézmény felbontatlanul a legrövidebb időn belül eljuttatja a címzettekhez.

A Szülői Tanács részére címzett leveleket a Választmány elnökének, akadályoztatása esetén valamelyik választmányi tagnak kell kézbesíteni. Az intézmény igazgatója és a Szülői Tanács képviselője szükség szerint, de legalább félévenként tárgyal. Az igazgató ezen üléseken tájékoztatást ad az iskola munkájáról.

18.2. Szülői értekezlet

18.2.1. Alapelvek

A szülői értekezletek feladata a szülők tájékoztatása az iskola célkitűzéseiről, az iskola és a szülői ház együttműködésének elősegítése, a tapasztalatcsere, a felvetődő problémák megbeszélése, a megoldáskeresés szándékával. A szülői értekezlet időpontját az osztályfőnök határozza meg a félév elején. A szülők meghívásáról az osztályfőnök gondoskodik, legalább egy héttel az értekezlet időpontja előtt.

A tanév során félévente legalább egy szülői értekezletet hívunk össze, de szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható. A rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezheti az iskolavezetés, az osztályfőnök, a szülői munkaközösség képviselője, az osztályban lévő szülők minimum 25%-a vagy a Szülői Tanács. A szülői értekezleten az osztályközösséget érintő kérdések tárgyalásakor jelen lehetnek az osztály tanulóinak képviselői.

Szükség esetén összehívott osztályfőnöki, szülői, szaktanári, tanulói megbeszéléseket tartunk, mindig az érintettségtől függően. Az egész iskolát érintő szülői értekezleteken általános nevelési, pedagógiai kérdésekről ad tájékoztatást vagy nyit fórumot az iskola. Az elsős és a kilencedikes osztályos szülők számára külön szülői értekezleten mutatja be az igazgató az intézményt, ismerteti annak szándékát és elvárásait, illetve válaszol a szülők kérdéseire. Emellett a nyolcadikos és tizenkettedikes szülők számára továbbtanulási, felvételi fókuszú fórumot is szervezünk.

18.2.2. A szülői értekezlet feladata

Alapvető feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, valamint a szülők tájékoztatása. Tájékoztat különösen:

- a tanuló iskolai munkájáról, eredményeiről, fejlődéséről, sikereiről, problémáiról
- az iskolai programokról
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- az országos és a helyi közoktatás változásairól
- a helyi tanterv követelményeiről
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, szakmai előrehaladásáról
- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról

Emellett a szülői értekezlet lehetőséget ad arra, hogy összegyűjtse a szülők kérdéseit, véleményét, javaslatait, amelyek továbbíthatók az iskola vezetésének. Helyet adhat továbbá olyan fórumoknak, ahol a szülők kicserélhetik tapasztalataikat nevelési kérdésekben.

18.3. Szaktanári fogadóóra

A fogadónapok és fogadóórák feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal a következő témákat illetően:

- a gyermek tanulmányi munkája, neveltségi szintje, szakmai előrehaladása
- otthoni tanulás mikéntje
- továbbtanulási lehetőségek, esélyek.

Szülői fogadóórát valamennyi pedagógus hetente egy alkalommal tart, amelyen a szülő és a pedagógus személyesen, esetleg valamilyen telekommunikációs eszköz révén beszélheti meg egy-egy tanuló egyéni fejlődését. Emellett félévente egyszer iskolai fogadónapot tartunk, ahol lehetőleg minden pedagógus jelen van, így 10 perces időszavokban akár több tanárral is alkalom nyílik a találkozásra.

18.4. Egyéb kapcsolattartási formák a szülőkkel

18.4.1. Elektronikus kapcsolattartás

Az intézmény minden osztályban levelezőlistát működtet, ez lehetőséget ad az osztályfőnök és a szülők közötti gyors információcserére. Ez főleg az iskolai programokkal kapcsolatos technikai információk közvetítésére szolgál, ilyenformán az intézmény hivatalos csatornájának minősül.

18.4.2. Családlátogatás

A családlátogatás feladata a tanulók családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. E lehetőséggel főként akkor él az iskola, ha a tanulóval kapcsolatban súlyos problémák merülnek fel.

18.4.3. Nyílt napok

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskola oktató-nevelő és szakmai munkájának mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási és gyakorlati órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről, munkájáról. Az alsó és a felső tagozaton, illetve a gimnáziumban egyaránt tartunk nyílt napokat. Emellett az iskolaválasztás előtt álló fiatalok és szüleik is nyílt napok keretében ismerkedhetnek meg az intézménnyel és annak pedagógiai programjával.

18.4.4. Egyéb programok

- alsós családi kirándulás
- gimnáziumi osztályok fehér asztala
- előadások szervezése (Szülők Akadémiája)
- közös kirándulások, zárándoklatok
- pályaaorientációs nap
- adventi vásár
- plébániákkal közös programok.

18.5. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogának rendje

A tanulókat az iskola életét érintő tervezett változásokról, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és helyettesei, a diákönkormányzat munkáját segítő tanár és az osztályfőnökök tájékoztatják. Az igazgató és helyettesei a honlapon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan, a közösségi nevelést szolgáló órákon informálják a tanulókat, de más, elektronikus csatornákat is igénybe vehetnek.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják, elsősorban az elektronikus napló segítségével.

A jogszabályokban meghatározott módon a diákönkormányzat véleményezi az iskolai dokumentumokat, ezekkel kapcsolatban javaslatokat tehet. A tanulók közösségét érintő kérdésekben az iskola vezetése kikéri a diákönkormányzat véleményét, illetve a diákönkormányzatot segítő pedagógus folyamatosan közvetíti a döntések meghozatala előtt.

18.5.1. Véleménynyilvánítás

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a pedagógusokkal, a nevelőtestülettel.

18.5.2. Diákönkormányzat (DÖK)

18.5.2.1. Alapelvek

A diákönkormányzat az iskola tanulói által létrehozott érdekképviselői szerv, mely a jogszabályokban meghatározott jogokkal és feladatkörrel rendelkezik. Tevékenységét ezekkel összhangban, demokratikus elvek alapján végzi. Az iskola minden feltételt megteremt a DÖK működéséhez. A DÖK maga határozza meg működési rendjét, kompetenciája határait. A határok meghúzása a törvény keretei között autonóm módon történhet, az ezeket meghaladó tanulói igények az intézmény igazgatójával való egyeztetés nyomán nyerhet kielégítést.

A DÖK dönt minden tanév egy tanítás nélküli munkanapjának programjáról. Ennek a programnak a megszervezésében és lebonyolításában hatékonyan részt kell vállalnia.

A DÖK tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, munkájukat pedagógus segíti, rajta keresztül is fordulhatnak a diákok az iskola vezetőségéhez.

A diákképviselő csak akkor lehet hatékony, ha a diákságot, a tanárokat folyamatosan tájékoztatják a DÖK munkájáról.

18.5.2.2. A DÖK működésének célja, feladatai

A DÖK működése során a jogszabályokban és iskolai dokumentumokban meghatározott tanulói jogok és köteleességek gyakorlását biztosítja, de emellett felkészíti a demokratikus közéletben való felnőtt részvételre is.

Feladatai:

- a diákok érdekképviselőlete
- az iskola keresztény szellemiségét tiszteletben tartva, a tanulók összetartó, iskolájukat szerető közösséggé formálása
- a diákság nagyobb önállóságra nevelése
- a diákjogok és köteleességek egyensúlyának kialakítása és megtartása
- hagyományteremtés, a hagyományok ápolása

- a tanulók tájékoztatása
- aktív részvétel az iskola rendezvényeinek, kulturális és sportéletének szervezésében
- a diákok szociális irányultságának megerősítése.
- Az iskola alapidokumentumainak véleményezése.

18.5.2.3. A Küldöttgyűlés

A diákönkormányzat döntéshozatali fóruma a Küldöttgyűlés, képviselőit az egyes osztályok delegálják, akik osztályonként két diákot választhatnak. Ha a képviselők mandátuma bármilyen okból megszűnik, a Küldöttgyűlés elnöke az osztályt új választásra kéri fel. A megválasztott képviselők magánvéleményük mellett az osztály egészét képviselik, társaik véleményét, javaslatait is tolmácsolják a DÖK ülésein.

A Küldöttgyűlés gyakorolja a DÖK döntési, véleményezési és javaslattevési jogait. Döntéseit titkos szavazással hozza meg, abszolút többséggel, akkor határozatképes, ha tagjainak 50%-a jelen van. Szavazategyenlőség esetén a DÖK elnökének szavazata dönt. A Küldöttgyűlést legalább félévente kétszer össze kell hívni, ülései nyilvánosak, és jegyzőkönyv készül róluk.

18.5.2.4. Diákszervezetek létrehozásának feltételei

Az iskola diákjai – felnőtt segítő közreműködésével – érdeklődési körüknek megfelelően különböző diákköröket alakíthatnak, bekapcsolódhatnak külső diákszervezetek munkájába.

18.5.2.5. Diákpanaszok kezelése

A tanuló panaszával az osztályfőnökhöz vagy közvetlenül az iskolavezetéshez fordulhat. A panasz jogosságát az igazgató megvizsgálja, és annak eredményéről az érintettek számára két héten belül tájékoztatást ad. Amennyiben a panasz írásban érkezett, az igazgató válaszát köteles írásban megfogalmazni.

18.6. Az elektronikus napló

A szülőkkel való kapcsolattartás és tájékoztatásuk egyik meghatározó eszköze az elektronikus napló. A napló elérhető az iskola honlapjáról. A szülők vagy gondviselők az intézmény által kapott felhasználónévvel és jelszóval léphetnek be saját profiljukba. Az ezekkel kapcsolatos hibák esetén kérhetik az iskolai rendszergazda segítségét. A szülőket a tanárok és az osztályfőnökök ezen a csatornán keresztül folyamatosan értesítik:

- a diák érdemjegyeiről és osztályzatairól
- a diák hiányzásáról, mulasztásairól, késéseiről, a felszerelés hiányáról
- a tananyagban való előrehaladásról
- a szorgalomról és a magatartásról (dicséretek, fegyelmi beírások)
- üzenetek által személyes meglátásaikról

Az elektronikus napló ugyanakkor sosem helyettesíti a személyes találkozásokat, amelyeknek formái és módozatai fentebb megtalálhatók.

18.7. Az iskola honlapja (szentangela.hu)

Iskolánk számára fontos a nyitottság, hogy aktívvá tegyük webes megjelenésünket, így biztosítva naprakész információkat az iskolai eseményekről. A megfelelően rugalmas, sokféle feladat megoldására alkalmas tartalomkezelő rendszerünk megfelel a kor követelményeinek,

ezen keresztül iskolánk életébe betekinhetnek a szülők, hozzátartozók, érdeklődők. Emellett a honlap segíti az intézményi folyamatok, eljárások transzparenciáját és az iskolai ügyintézést.

Partnereink számára interaktív kommunikációs lehetőségeket is biztosítunk, ezért a közösségi kommunikációs szintén is jelen vagyunk, aktuális tartalmakkal, információkkal mindennapjainkról. Facebook oldalunk elérhetősége: <https://www.facebook.com/szentangelaiskola/?fref=ts>

19. Az iskola külső kapcsolatrendszere

Katolikus identitásunk megőrzése, erősítése és hatékony képviselete társadalmunkban csak a szűkebb és tágabb környezetünkkel való sokoldalú kapcsolattartás révén valósítható meg. Az iskolát körülvevő környezet sokféleképpen igényli az egyházi iskola jelenlétét, ugyanakkor sok vonatkozásban segítségére lehet a katolikus iskolának feladatai megoldásában. Az iskola hivatalos, a jogszabályokban és iskolai dokumentumokban meghatározott kapcsolatot tart a fenntartóval, a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartománnyal és a Katolikus Pedagógiai Intézettel (KaPI).

19.1. A ferences iskolákkal

A Ferences Ösztöndíjprogram keretében pályázati úton diákjaink megismerhetik a többi ferences iskola tanulóit, közös programokon vesznek részt. Emellett a ferences iskolák diákönkormányzatai is szorosan együttműködnek. A ferences iskolákban tanító pedagógusok a Ferences Pedagógiai Napok keretében találkoznak és cserélnek tapasztalatot egymással. A ferences intézmények vezetői pedig rendszeresen egyeztetnek, kommunikálnak a fenntartó által összehívott értekezleteken. A fenntartó által fenntartott oktatási intézmények képviseltetik magukat az Oktatási Bizottság munkájában.

19.2. Egyházi iskolákkal

A KaPI-n keresztül iskolánk kapcsolatban van a többi egyházi iskolával. Még szorosabb az együttműködés a szerzetesrendek által fenntartott iskolák között. Akár európai uniós pályázat keretében létrejövő együttműködést is életre hívunk, közös projekteket valósítunk meg, de a kapcsolat sokféle más módon is létrejöhet, pl. a diákszínjátszó kör vendégszereplésével, kórustalálkozókkal, sportversenyekkel.

19.3. Egyházközségekkel, katolikus ifjúsági szervezetekkel

A ferences plébániákkal (Margit körút, Pasarét, Tövis utca) szoros iskolánk együttműködése, illetve a Magyar Cserkészszövetségnek is működik nálunk csapata, melynek tagjai zömében diákjaink. Tanulóink részt vesznek a katolikus ifjúsági szervezetek programjain, közösségi alkalmain (pl. Ferences Ifjúsági Zarándoklat).

19.4. Külföldi kapcsolatok

Diákcseraprogramot működtetünk az alábbi intézményekkel: Istituto d'istruzione Superiore Adriano Tilgher (Olaszország), Gymnasium bei St. Stephan (Németország), Christliche

Schule Dresden (Németország), Heilig-Hartcollege (Belgium). Ezek a lehetőségek nagymértékben segítik és gyorsítják azt a tanulási folyamatot, melynek során diákjaink hétköznapi szituációkban, valós élethelyzetekben tehetik próbára és mélyíthetik el nyelvtudásukat. Emellett azonban arra is szolgálnak, hogy tanulóink megismerjék különböző népek kultúráját, és arra rácsodálkozva, azt respektálva tágítsák saját horizontjukat.

19.5. Egyéb kapcsolatok

Az iskola partnere több felsőoktatási intézménynek (Testnevelési Egyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, ELTE), akik végzős hallgatóik tanítási gyakorlatát mentortanáraink segítségével bonyolítják. Emellett helyet adunk felnőttoktatással foglalkozó közép fokú intézménynek is (Budakalász Gimnázium).

A Nyitott Kör interaktív drámapedagógiai foglalkozásokat tart felsősöknek és gimnazistáknak, de emellett több prevenciós tevékenység lefolytatására is igénybe vesszük külső szakemberek szaktudását, tapasztalatát.

A világra nyitott intézményként számtalan olyan szakkör, foglalkozás megtartására adunk lehetőséget különböző szervezeteknek, amelyek gazdagíthatják tanulóink tudását, képességeit. Ilyen módon pl. lehetőség van klasszikus zene tanulására (Járdányi Pál Zeneiskola, Kiss Zenede), sportok űzésére (futball, kézilabda, kosárlabda, tollaslabda, dzsúdó, sakk, szertorna) a diákok szabadidejében.

20. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka

20.1. A pedagógus pedagógiai és adminisztratív feladatai

A szaktanár az oktató-nevelő munka legfőbb letéteményese. Elvárható, hogy személyes példájával közvetítse a keresztény erkölcsiséget és azt a nevelési eszményt, amely önálló, másokat elfogadni, megérteni és segíteni képes személyiségek kibontakozását segíti elő. Elvárható továbbá, hogy magas színvonalú szakmai munkájával diákjai készségeit, képességeit, tudását fejlessze, és hatékony munkamódszereket adjon át. Fontosnak tartjuk a pedagógusok kollegialitását, a házirend egységes betartását és betartatását, egyéni véleménytől függetlenül. A diszkreciót egymás között, a legmesszebbmenőkig figyelembe véve a diákok érdekeit.

20.1.1. A szaktanár feladatai

20.1.1.1. A szaktanár tanítási órákkal kapcsolatos feladatai

- A tanítási, foglalkozási beosztása szerinti óráján, ügyeletének megkezdésekor a munkahelyén, illetve tanítás nélküli munkanapok programján köteles pontosan megjelenni. Az óráit pontosan kezdi és fejezi be, azokra szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Óracserét csak az iskolavezetés előzetes engedélyével hajthat végre.
- Az adott tanulócsoport első/utolsó óráján vezeti a tanulók tanítás előtti/utáni imáját.
- A megtartott óra anyagát, az óráról hiányzó vagy késő tanulókat legkésőbb a tanórát követő munkanap végéig bejegyzik a naplóba. Törekszik arra, hogy az írásbeli és a szóbeli feleletek is megfelelő súlytal szerepeljenek értékelésében.

- A témazáró dolgozatok írását legalább egy héttel előtte bejelenti diákjainak, ennek tényét a naplóban is rögzíti, a dolgozatokat legfeljebb 15 tanítási napon belül kijavítja, értékeli és kiadja a tanulóknak.

A tanító mindemellett:

- A félév során 2-4. évfolyamon megfelelő számú érdemjeggyel, 1. évfolyamon egyéb módon értékeli diákjait. Első évfolyamon és a második évfolyam első félévének végén a munkatervben meghatározott időpontig elkészíti diákjai szöveges értékelését, a 2. évfolyam végétől a meghatározott határidőig a naplóban lezárja diákjai jegyeit, szülői értekezletet tart, biztosítja az osztályterem rendjének, berendezési tárgyainak megőrzését.
- Törekszik tanulói személyiségének, családi és szociális körülményeinek alapos megismerésére, a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására; szükség szerint családlátogatásokat végez a szülők előzetes értesítésével és beleegyezésével. Gondot fordít a helyes tanulási módszerek elsajátíttatására.
- A tanítási órák befejezése után tanítópárjával megbeszéli az aktuális feladatokat, majd átveszi csoportját, őket az ebédlőbe kíséri, ahol gondoskodik a kulturált étkezés feltételeiről, a személyi higiénia szabályainak betartásáról és a tanulók fegyelmezett viselkedéséről.
- Az ebéd és a tanulmányi foglalkozások után (az időjárás függvényében) biztosítja a tanulóknak a szabad levegőn való mozgást, eközben személyesen felügyel rájuk.
- Az órákon, a tantermi és az udvari foglalkozásokon feladata a diákok és a tárgyi eszközök épségének megóvása.
- A tanulmányi foglalkozásokon fontos feladata az önálló tanulás feltételeinek megteremtése, módszereinek megtanítása. Ismeri a csoportjába tartozó tanulók választott, tanórákon kívüli tevékenységét, és azokra időben elengedi őket.

20.1.1.2. A tanítási órákon kívüli szaktanári feladatok

- Az óráközi szünetekben, az ügyeleti rend által rögzített időpontokban ügyeletet vállal.
- Az intézményi szintű rendezvényeken, ünnepélyeken (az alkalomhoz illő öltözékben), tanulmányi kirándulásokon, értekezleteken, fogadóórákon és (az osztályfőnök felkérésére) szülői értekezleteken részt vesz.

A tanító mindemellett:

- Az osztályával kapcsolatos esetleges problémákat az érintett nevelőkkel megbeszéli. Tevékenyen részt vesz az alsós munkaközösség munkájában.
- Végzi az „Együtt a kísérésben” program tennivalóit, beleértve az ezzel kapcsolatos képzéseket, esetmegbeszéléseket.
- A hittantanárral közösen koordinálja osztálya felkészülését a szentmisékre, és – amennyiben órarendje lehetővé teszi – részt is vesz azokon. Osztálya tanulói számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást, egy alkalommal lelki napot szervez, felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire.

20.1.1.3. Adminisztrációs feladatok

- Az általa adott érdemjegyeket a hónap végéig, továbbá közvetlenül a (fél)évvárás és az iskolai fogadónapok előtt átvezeti a naplóba, értesíti a bukásra, illetve gyengén álló tanulók szüleit gyermekük addigi tanulmányi eredményéről.
- Félévkor és év végén a munkatervben meghatározott időpontig a naplóban lezárja diákjai osztályzatait.

A tanítónak mindemellett:

- Kiemelt adminisztrációs feladata a napló, az anyakönyv és a bizonyítványok precíz, naprakész vezetése. Ezen belül a naplóba a hetesek nevét beírja. Tanítványai napi hiányzását ellenőrzi, azokat legkésőbb 8 munkanapon belül igazoltatja, az igazolásokat a naplóban regisztrálja.
- Vezeti osztálya osztályozóértekezleteit, ezeken röviden ismerteti tanulói tanulmányi munkáját, magatartását, bemutatja diákjai neveltségi szintjét. Ezeket a megadott szempontok szerint írásban is rögzíti, és évente beszámoló formájában leadja az alsós munkaközösség vezetőjének.
- Az iskolai beszámolók, statisztikák elkészítéséhez szükséges év eleji és év végi adatszolgáltatást időben teljesíti.

20.1.1.4. Egyéb feladatok

- Tantárgyanként és osztályonként megtervezi tanévi munkáját, azt – a helyi tantervre alapozva – tanmenetben rögzíti, és a munkatervben meghatározott határidőig munkaközösség-vezetőjének jóváhagyásra átadja, illetve a munkaközösség-vezető javaslatai alapján javítja.
- Munkaközösségein keresztül részt vesz a helyi tantervek kidolgozásában, módosításában, illetve továbbképzéseken.
- Az igazgató megbízása esetén ellátja a tehetséggondozással és felzárkóztatással kapcsolatos teendőket, segíti diákjai tanulmányi versenyekre való felkészülését, szükség esetén kíséri őket a versenyekre.

20.2. Az osztályfőnöki megbízás keretében elvégzendő feladatok

- Hetente közösségi nevelést szolgáló órát tart.
- Együttműködik az osztályában tanító tanárokkal, alkalmanként órát látogat.
- Biztosítja az osztályterem rendjét és kulturált dekorálását.
- Figyelemmel kíséri a diákok magatartását és tanulmányi előmenetelét.
- A szülőkkel szoros kapcsolatot ápol, évente kétszer szülői értekezletet tart.
- Felkészíti osztályát a közös ünnepségekre és szentmisékre.
- Évente egyszer osztálykirándulást és lelki napot szervez, bizonyos évfolyamokon osztályával együtt részt vesz az aktuális iskolai program megszervezésében és lebonyolításában (farsang, gólyaavatás, szalagavató stb.).
- Elvégzi a szükséges adminisztrációt (napló és törzskönyv vezetése, statisztikai adatszolgáltatás).
- Végzi az „Együtt a kísérésben” program tennivalóit, beleértve az ezzel kapcsolatos képzéseket, esetmegbeszéléseket.

Az osztályfőnök példát mutat:

- az életkorának, nevelői szerepének megfelelő igényes, tiszta öltözetével
- problémamegoldó készségével, türelmével, következetességével
- határidők és időpontok betartásával mind a diákok, mind a kollégák felé
- megfelelő kommunikációval a diákok, a szülők, a kollégák felé
- munkavégzése színvonalával (pl. értékes programok szervezésével)

A rendelkezésére álló évek során az osztályfőnök tervszerűen és tudatos építkezik

- figyel a tanulmányi eredményekre
- megteremti a munkamorált, fejleszti a diákok önismeretét
- elősegíti a tanuló emberi és személyiségfejlődését
- építi a közösséget programok (osztálykirándulás, lelkigyakorlat, színházlátogatás stb.) szervezésével
- fejleszti a tanuló kommunikációját (egymással, tanárokkal, hivatalos ügyek intézésében, otthoni konfliktusok kezelésében)

20.2.1. Az osztályfőnök kapcsolattartása a szülőkkel

- készséges, ám munkakapcsolaton belüli, következetes
- független (mindentől, pl. a szülővel való kapcsolattól, az ismeretség jellegétől)
- hivatalos, az ügyintézés lehetőleg iskolaidőben és a megfelelő fórumon történik

20.2.2. A felső tagozatos osztályfőnök sajátos feladatai

- a felső tagozatos szokásrend megismertetése
- önállóságra szoktatás (igazolások intézése, felszerelés, lecke felírása, pontosság...)
- személyes felelősségre nevelés
- figyelem a személyes problémákra, családi helyzetekre, a saját kompetencián belül
- a közösség
- helyes önismeret kialakítása
- osztályon belüli konfliktusok kezelése
- az osztály csoportdinamikájának fejlesztése diagnosztikus eszközök alkalmazásával (pl. szociometria)
- segítség a pályaeorientációban

20.2.3. A gimnáziumi osztályfőnök sajátos feladatai

- a gimnáziumi szokásrend megismertetése, a mindennapok tudatos kialakítása (iskolai feladatok, igazolások, információ áramoltatásának módjai az osztályfőnök és az osztály tagjai, illetve az osztályfőnök és a szülők között)
- osztálydinamika megfigyelése, hangolása
- közösségépítő programok szervezése, akár az iskolai programokon keresztül is
- nevelés egymás elfogadására, a közösség érdekeinek figyelembevételére
- önállóságra nevelés
- személyiségfejlesztés, önismeret magasabb szintre emelése
- kommunikációs formák kiépítése
- pályaeorientáció, felkészítés az érettségi, továbbtanulás várható kihívásaira

20.3. A munkaközösség-vezető megbízása, feladatai

A munkaközösségek elsősorban szakmai és módszertani kérdésekben segítik az iskolavezetés munkáját, valamint részt vesznek a nevelő-oktató munka őket érintő részterületeinek tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében.

A munkaközösség-vezető tevékenységéről elsősorban a munkaközösség tagjainak köteles beszámolni, valamint az éves munkatervnek megfelelően írásban az igazgatónak, illetve az illetékes igazgatóhelyettesnek.

20.3.1. A munkaközösség-vezető feladatai

20.3.1.1. Az iskolavezetés munkájának segítése terén

- Javaslatot tesz az iskolai munka tervezésére, összeállítja a munkaközösség éves munkatervét. Figyelemmel kíséri a szakirodalmat, kezdeményezi az egységes és objektív értékelés, mérés gyakorlatának kimunkálását. Irányítja a helyi tantervek kidolgozását.
- Szaktárgyi versenyeket szervez, lebonyolít, koordinálja a versenyzők kiválasztását, felkészítését. Szakmai fórumokon vesz részt.
- A tantárgyfelosztáskor segíti az igazgatót. Az óralátogatások során ellenőrzi a tanmenet szerinti haladást, a tanulói teljesítmények rendszeres értékelését, a dolgozatok időben történő megírását és kijavítását. Tapasztalatairól írásban beszámol az igazgatónak, illetve az illetékes igazgatóhelyettesnek. Részt vesz a hatályos jogszabályok alapján a pedagógus teljesítményértékelés lebonyolításában
- Véleményt nyilvánít a munkaközösség és az egész iskolai közösség esetében a jutalmazásról és a kitüntetésre való felterjesztésről, új szaktanár kinevezésével kapcsolatban. Tagja a kibővített iskolavezetésnek.

20.3.1.2. Az iskolai munka területén

- Évi 3-4 orientáló, továbbképző és ellenőrző jellegű munkaközösségi összejövetelt szervez, munkaközössége tagjainak óráit legalább tanévenként egy alkalommal meglátogatja, ezt dokumentálja.
- Összegyűjti és jóváhagyja a szaktanárok tanmeneteit, majd azokat leadja az illetékes igazgatóhelyettesnek.
- Közreműködik a szaktantermek leltározásában, javaslatot tesz eszközök beszerzésére, illetve selejtezésre. Együttműködik a könyvtárossal, s a szaktanteremben letéti állományt helyez el.

21. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A fejlesztési területek, nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így alkotják a pedagógiai folyamat egészét. Ugyanakkor olyan területek egymástól független és összehangolt fejlesztését jelentik, amelyek konkrét tantárgy formájában nem kerülnek megjelenítésre a kerettantervek között.

21.1. Erkölcsei nevelés

Célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeikért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. A pedagógus, sőt, az iskola minden dolgozója – különösen egyházi intézményben – saját magatartásával, viselkedésével, öltözködésével példaként szolgál az iskola tanulói számára. A társadalmi viselkedés általános szabályai, a keresztény értékrend átadása, hagyományozódása minden tantárgy tanítási órájához hozzátartozik, az említett tanári viselkedésformákon túl a tanóra rendjének megszervezésében, a kommunikációban, a kiszámíthatóságban, következetességben is megnyilvánul.

21.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Ismerjék meg diákjaink nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. A tanulókat körülvevő fizikai környezetnek, az intézmény közösségi tereinek ilyen jellegű dekorálása alapfeladat. Ezen túl minden iskolai rendezvény, a nemzeti ünnepektől kezdve az osztálykirándulások megszervezéséig, az itt elérni kívánt célok jegyében történik. Az intézmény igyekszik megragadni saját lehetőségein túl minden olyan pályázati formát, amelyből ezek a feladatok finanszírozhatók.

21.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot, kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. A közügyekben való részvétel a megfelelő tájékozottság és megalapozott ismeretek alapján a nyugati típusú demokráciákban az állami és társadalmi élet mozgatórugója. Erre kötelességünk felkészíteni tanulóinkat. Célunk, hogy olyan törvény ismerő és tisztelő generációkat neveljünk, amelyek állampolgári kötelezettségük alapján országunkban biztosítják a demokratikus működés feltételeit. Tanulóinkat megtanítjuk arra, milyen állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek, és ezeket hogyan alkalmazhatják.

21.4. Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Az ember társas lény, de az csak akkor gyakorolható megfelelően, ha a saját személyiség ismerete megfelelő alapot nyújt hozzá. Jelen terület fejlesztése alapvetően osztályfőnöki feladat, a közösségi nevelést szolgáló órák anyagának részét képezi, de az iskola megragad minden olyan egyéb lehetőséget is, ami ezen célok fejlesztését szolgálja (pl. lelki gyakorlatok).

21.5. Családi életre nevelés

A gyerekek, a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi-lelki egészségének, közösségi létének kialakításában a családnak kiemelt szerepe van. A család a társadalom építőköve. A biológia- és a közösségi nevelést szolgáló órákhoz tartozó terület, de azokon túl minden olyan rendezvény célját és anyagát képezheti, ahol akár saját pedagógusi előadás formájában, akár

iskolaorvos, védőnő, pszichológus, családsegítő szolgálat munkatársának közreműködésével tudhatnak meg diákjaink többet erről. Az iskolában foglalkozunk a szexuális kultúra kérdésével is, amely szintén a közösségi nevelés része, és iskolánk orvosa vagy védőnője, illetve biológiai-tanára segíti az osztályfőnök munkáját ebben a témában.

21.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez: az egészség a megfelelő fizikai és mentális állapotban létezést jelenti. Meggyőződésünk, hogy a kettő nem független egymástól, ezért fejlesztésük is csak együttesen lehet eredményes. Ez megvalósul minden olyan szakkörön és foglalkozáson, amely az e témakörben jelentkező célok megvalósítását szolgálja. Iskolánkban a tanórákon kívül lehetőség van iskolai bajnokságokban való részvételre, délutáni szakkörök révén többfajta sportolási lehetőség közül lehet választani, ezeken kívül téli sporttáborokat is szervezünk. Meghatározott előírások alapján végezzük a tanulók egészségügyi szűrését, orvosi rendelést és védőnői jelenlétet biztosítunk, de iskolapszichológus is a diákok rendelkezésére áll.

21.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nemzeti Alaptanterv ösztönzi a személyiségfejlesztő, nevelő oktatást, melynek része az akadályozott, hátrányban lévő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. A keresztény értékrendből fakadóan a jézusi tanítás értelmében feladatunk a másokért való munka, amely akkor teljesedik ki igazán, ha azt a tanuló teljesen önkéntes alapon, saját meggyőződéséből teszi. Ennek megfelelően szervezünk rendszeres gyűjtést az adventi időszakban, veszünk részt az arlói romamisszió munkájában, de az előírások szerint valósítjuk meg az érettségihez szükséges önkéntes munkaórák megszervezését és lebonyolítását

21.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használni. Meggyőződésünk, hogy a 21. század nagy kihívása az energiagazdálkodás kérdése. Intézményünk példamutatással is igyekszik elől járni ebben a témakörben, minden olyan pályázati lehetőséget megragad, amely az energiafelhasználás csökkentését és a környezettudatosságot szolgálja (napelemek, hőszivattyúk alkalmazása, az épület szigetelése). Ezeknek a témaköröknek jelentős területe azonban a természettudományos tantárgyakhoz tartozik, így földrajz-, biológia-, kémia-, fizikaórákon az adott anyaghoz kapcsolódóan igyekszünk megvilágítani az erre vonatkozó ismereteket, emellett meghívott előadók is segítik a munkánkat.

21.9. Pályaorientáció

A tanuló életkorához igazodva iskolánknak átfogó képek kell nyújtani a munka világáról. A tanulók látókörének szélesítése, a munka világának kellő, alapos és széles körű bemutatása segítséget nyújthat a pályaválasztáshoz. Tanulmányi kirándulások szervezése, gyárlátogatás,

képzésformákhoz és fakultációkhoz köthető ismeretterjesztő előadások iskolánk életében megszokott dolgoknak minősülnek, évente egyszer pedig pályaaorientációs napot tartunk, ahol különböző szakmák megismerése mellett önismereti foglalkozásokkal is segítjük diákjainkat.

21.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A fiatalabb nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életében meghatározó gazdasági- pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Ezt szolgálják a földrajzórák és az állampolgári ismeretek tanítása.

21.11. Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés célja, hogy a tanulók a nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, nem utolsósorban tudjanak azok mögé látni, ezeknek a készségeknek az elsajátítására a magyarórák keretében és a disputa módszer alkalmazása révén van lehetőség.

21.12. A tanulás tanítása

Az iskola alapvető feladata a tanulás tanítása. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, továbbá útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkesztésével, hozzáféréseivel kapcsolatban. Emellett kilencedik évfolyamon külön tanulásmódszertani tréninget is tartunk diákjainknak. A Ferences Ösztöndíjprogram keretében számos tehetséges tanulónk segíti az alsóbb évfolyamos diákokat tanulási problémák esetén, de a tantárgyi korrepetálások is jó lehetőséget biztosítanak a helyes tanulási módszerek kialakításának előmozdítására.

22. Pedagógiai eszközök, eljárások

22.1. Tanórai keretek

22.1.1. Képzési kínálatunk

Általános iskolánk 8 évfolyamos képzést folytat, évfolyamonként két osztállyal. Az évfolyam mindkét osztályánál a művészeti nevelést helyezzük középpontba.

A rajzos osztály emelt óraszámában tanulja a vizuális kultúrát. A tanórák alsó tagozaton az osztály tanítója és a rajztanár együttes közreműködésével valósulnak meg, felső tagozaton pedig csoportbontásban, két rajztanár együttműködésével. Célja nem csupán a tananyag elsajátítása és a tehetséggondozás, hanem a diákok belső világának minél teljesebb kifejezése, amelyhez a különböző technikák, témák csupán ürügyül szolgálnak. A mindennapi tevékenységeket igyekszünk változatosabbá tenni szabadban való rajzolással, külső műhelyfoglalkozásokkal, kulturális programokkal, az iskolai környezet és események dekorálásával. A diákok éves munkájának bemutatását minden tanév végén művészeti délután segíti.

Az Énekes Iskola a középkori Schola Cantorum hagyományát folytatja. Alapvetően a gregorián dallamvilágra, a magyar népzenei hagyományra és a nyugat-európai egyházzeneire épít,

természetesen a kerettanterv ének-zenei anyagán felül. Ezeknek egy olyan egészséges ötvözetét igyekeznek kialakítani és átadni, melyet egyrészt mindenki együtt tud énekelni az iskolában, a templomokban, másrészt a képzett énekesek meg tudnak szólaltatni nehéz, díszített gregorián dallamokat, vagy többszólamú egyházi műveket – akár hangszeres kísérettel is. Ezen célok megvalósítását nemcsak az emelt óraszámú képzés, hanem különböző tehetséggondozó műhelyek (alapkórus, műhelykórus, kántorátus, lektorátus, egyéni hangképzés) segítik, amelyek a tevékenység alapvető részét képezik.

Ennek megfelelően kórusaink otthonosan mozognak a liturgikus zenében, évente több alkalommal templomi szolgálatot látnak el, különböző iskolai (pl. művészeti délután) és iskolán kívüli fellépésen (pl. kórustalálkozók) öregbítik iskolánk hírnevét. Ezek sokszor jótékonysági céllal történnek, ami szándékunk szerint erősíti a diákok szociális irányultságát. Az általános iskolai kórusok komoly utánpótlást jelentenek a gimnáziumi és az öregdiák kórusnak.

A gimnázium 4 évfolyamos képzést folytat, évfolyamonként 2 osztállyal. Mindkét osztály általános tantervű, melyen belül az idegen nyelvi képzésre helyezünk nagyobb hangsúlyt négy országot felölelő diákcsereprogrammal, a nyelvvizsgákra való eredményes felkészítéssel. Emellett a diákok továbbtanulását szolgáló, kiterjedt fakultációs rendszert üzemeltetünk, amely nívcsoportokkal segíti az emelt szintű érettségi sikeres letételét.

22.1.2. Képzési rendszerünk

Az általános iskolában és a gimnáziumban is általában osztálykeretben zajlanak a tanórák, kivéve az alábbi eseteket:

- idegen nyelv – minden évfolyamon csoportbontásban
- digitális kultúra – 5-11. évfolyamon csoportbontásban
- technika és életvitel – felső tagozaton csoportbontásban
- magyar nyelv és irodalom – felső tagozaton csoportbontásban
- vizuális kultúra – felső tagozaton a rajzos osztályban csoportbontásban
- matematika – gimnáziumban csoportbontásban
- testnevelés – 7-12. évfolyamon csoportbontásban
- hittan – 5-12. évfolyamon csoportbontásban
- a 11. és 12. évfolyamon az emelt szintű érettségire való felkészítés keretében oktatott tantárgyakat évfolyamszintű csoportbontásban

22.1.2.1. A hit- és erkölcstan oktatására vonatkozó szabályok

Az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását minden nevelési-oktatási intézménytípus esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatáskörébe utalja a nemzeti köznevelésről szóló törvény. Iskolánkban világnézetileg elkötelezett nevelés folyik, így minden diáknak kötelező heti két hittanórára járni, lehetőség szerint felekezetek szerinti bontásban.

22.2. Tanórán kívüli keretek, intézményi innovációk

22.2.1. Szakkörök, sportkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Indításukról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején a nevelőtestület véleményének kikérésével az iskola igazgatója dönt, és hirdeti ki

azokat. A szakkörök, sportkörök a közös érdeklődésű gyerekek együttműködésének, egyéni fejlődésének és így közösségfejlesztésének a tere.

Szakkörök tarthatók tantárgyanként vagy tantárgycsoportonként a tanulók önkéntes jelentkezése alapján.

A szakkörök, sportkörök szervezésének kritériumai:

- Tanulói, szülői igényt elégítsen ki.
- Feleljen meg a pedagógiai program céljainak.
- Feleljen meg az iskolai hagyományoknak.
- Az előző évek eredményei igazolják szükségességét.
- Adottak, illetve megteremthetők legyenek a személyi, tárgyi feltételei.
- A szaktanár a tanév elején írásban kérje az igazgatótól a szakkör indítását.
- A foglalkozás időtartama legyen 45 vagy 90 perc.

A beiratkozás és kiiratkozás módja: jelentkezni szülői hozzájárulással lehet. Kiiratkozás a tanév közben csak indokolt esetben, a szülő vagy az osztályfőnök írásbeli kérésére történhet a szaktanárnál.

22.2.2. Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését, pályázatokra, tanulmányi versenyekre történő felkészülését, továbbá a szabadidő hasznos eltöltését iskolai könyvtár segíti, amely a tanítási napokon látogatható. A könyvtári munka irányítását szakképzett könyvtáros végzi. Iskolánk gazdag könyvtári állománnyal rendelkezik. A könyvtárban a lexikonok, a kötelező és az ajánlott irodalom, az érettségihez és a tanulmányi versenyekhez szükséges segédletek, a tanári segédkönyvek, valamint különböző sajtótermékek is megtalálhatók.

Támogató jelenlétével az iskolai könyvtár sokféle módon segítheti a tanulók fejlődését és a velük foglalkozó pedagógusok munkáját (pl. könyvtárhasználati órák tartása, az iskolai kutatómunka támogatása, házi- és országos versenyekre való felkészítés, szakórák tartása könyvtári környezetben stb.).

22.2.3. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

Hagyományaink szerint intézményünk gyakorta rendez iskolai versenyeket (pl. matematikából, helyesírásból, retorikából, versmondásból), emellett a tanév folyamán több alkalommal művészeti bemutatóra is sor kerül.

Célunk, hogy a diákok lehetőség szerint minél több területen ki tudják bontakoztatni tehetségüket, mivel tanulóink többsége egyetemi és főiskolai továbbtanulási szándékkal végzi középiskolai tanulmányait. Ebből kifolyólag az általános iskolában és a gimnáziumban egyaránt igen nagy számban indulnak a kerületi, fővárosi és országos tanulmányi versenyeken.

22.2.4. Tanulmányi kirándulások

Iskolánk pedagógusai a nevelőmunka elősegítése és a tantervi követelmények teljesítése céljából tanulmányi kirándulást szerveznek. A szabadidő kulturált eltöltését szolgálják továbbá a színház- és mozilátogatások, a túrák, a táborok és más szervezett szórakozási lehetőségek. A konkrét tevékenységeket az osztályfőnökök éves munkatervei tartalmazzák. Intézményünkben fontos, hogy efféle szervezett keretek között is hozzájáruljunk a gyermekek személyiségfejlődéséhez, a közösségek megerősödéséhez.

22.3. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az egységesülő felsőoktatási és munkaerőpiaci folyamatokba diákjaink csak akkor kapcsolódhatnak be sikeresen, ha rendelkeznek azokkal a képességekkel és készségekkel, amelyeket ma már mindenütt elvárnak. A kulcskompetenciák a munkába álláshoz, az élethez és a korszerű műveltség megszerzéséhez nélkülözhetetlen alapvető képességek, ezek segítik az egyéni célkitűzések elérését, a megszerzett tudás többszöri megújítását, megalapozzák az élethosszig való tanulást. Az egyének csak ezek birtokában válhatnak kiegyensúlyozott, környezetük iránt nyitott, aktív állampolgárrá.

A tanítás-tanulás folyamatában ezért arra törekszünk, hogy tanulóinkat az ismeretek átadása közben valós társadalmi igényekre készítsük fel. Ezért azokat a képességeiket fejlesztjük, amelyekkel önálló életükben sikeressé válhatnak. Célunk, hogy az együttműködés, a kezdeményezőképeség, a kritikai gondolkodás, a problémamegoldás, a kockázatértékelés és a döntéshozatal fejlesztése révén kialakuljon bennük a változó viszonyokhoz való gyors és hatékony alkalmazkodás képessége, az aktív társadalmi szerepvállalás igénye. A tantárgyi alapelvekben, célokban, illetve a fejlesztési követelményekben leírtak megvalósításával az iskolai nevelés biztosítja a sikeres önmegvalósításhoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítását, melyek a következők:

- anyanyelvi kommunikáció, fejlett vitakészség
- idegen nyelvi kommunikáció (angol, német, olasz nyelven)
- matematikai kompetencia
- természettudományi kompetencia
- digitális kompetencia
- hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A kompetencia összetett fogalom: alapvetően értelmi alapú tulajdonság, de fontos szerepet játszanak benne emocionális tényezők, motivációs elemek. A kompetenciák kevésbé tartalomfüggőek, ezért mindegyik fejlesztésében a tantárgyak összességének kell részt vállalnia. Programunkban a képességfejlesztésnek három csomópontja van, ezek a következők:

- a tanulási képességek fejlesztése (kommunikáció, problémamegoldás)
- a szociális, állampolgári képességek fejlesztése (együttműködés, szolidaritás)
- a kulturális tudatosság körébe tartozó képességek fejlesztése (kulturális élmények befogadása, feldolgozása)

A kilenc kulcskompetenciából álló keretrendszeren belül a fő hangsúlyt a tanulás képességének erősítésére helyezzük. Fontosnak tartjuk, hogy a tanulási képességek fejlesztése során a tanulók lépésekre lebontott mintákat kapjanak, melyek az élethosszig való tanulás során is jól hasznosíthatók. Az új ismeretek tanítása közben arra törekszünk, hogy diákjaink kapcsolatokat keressenek az új és a már ismert tananyagtartalmak között. Célunk az új tudás előzetes ismeretekbe való integrálása, a tanultak életszerű helyzetekben való alkalmazása. Tudatosan törekszünk egy téma, probléma sokoldalú megközelítésére, a különböző forrásokból megszerzett tudáselemek rendszerezésére. Arra ösztönözzük tanulóinkat, hogy a megismert modellek, összefüggések és szabályszerűségek továbbgondolása és alkalmazása révén mélyítsék el és gyarapítsák tudásukat.

A kompetenciafejlesztés során az eredményesség érdekében kihasználunk minden, a tanulók életkorából és személyes helyzetéből fakadó motivációs lehetőséget. A tanulást a tanulók

tapasztalatából vett vagy azzal kapcsolatba hozható példákkal segítjük. A közvetített értékek révén énképüket, önismeretüket fejlesztjük. A tanórai foglalkozások keretében szorgalmazzuk a társas feladatmegoldásokat, emellett a tanultakhoz kapcsolódó nyomtatott és digitális ismerethordozók ajánlásával fejlesztjük önálló ismeretszerzési képességeiket. A képességfejlesztést változatos tevékenységformák segítik (szövegelemzések, térképelemzések, példamegoldások, kísérletek, rajzos feladatok, prezentációk készítése). A tanulási képességek fejlesztése természetesen minden tantárgy feladata, mégis az alapozó és fejlesztő szakaszban egyes tantárgyak egy-egy területen ebben kiemelt szerepet vállalnak.

22.4. Sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás

Iskolánk a pedagógiai program végrehajtása során sajátos pedagógiai módszereket is alkalmaz. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladatok megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül.

Projektfeladatok két szinten jelennek meg oktatásunkban:

- Komplex, az iskola diákságát megmozgató feladatok. Egyes iskolai eseményeken, pl. a szalagavatóra való készülés során több területen, együttműködve nyilvánulhatnak meg a tanulók.
- Az egyes tantárgyak tanításához kötődő projektfeladatokat a szaktanárok úgy adják ki a diákoknak, hogy az osztály vagy csoport valamennyi tanulója választhasson érdeklődésének és képességeinek megfelelő tevékenységet.

Pedagógiai eszköztárunkban jelen van még a gamifikáció (játékosítás). Ez a játékok és játékelemek alkalmazását jelenti az oktatásban, az értékelésben, célja pedig, hogy az ismeretsajátítási folyamatokat diákjaink számára érdekesebbé, élményszerűbbé és eredményesebbé tegye.

Gimnáziumban alkalmazzuk még a disputa módszert, amelynek révén tanulóink különböző tantárgyi problémákon keresztül, 3 fős csapatokban fejleszthetik érvelési képességeiket.

23. Tanulói jogviszony

23.1. A felvétel és az átvétel rendje

Beiskolázásunkat nem köti körzethatár. A felvételt sikeres felvételi eljáráshoz kötjük. A tanulók felvételéről az igazgató dönt. Az elutasító döntés ellen az iskola fenntartójánál lehet fellebbezni, amit az iskola igazgatójához kell benyújtani.

A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját, és eltökéltek legyenek annak megvalósítására. A felvételnél alapvetően tanulmányi szempontok érvényesülnek. Plébánosi (lelkészi) ajánlást szívesen fogadunk.

23.1.1. A felvétel rendje iskolaszervezeti típusok szerint

23.1.1.1. Általános iskola első évfolyam

A felvételi eljárás keretében elbeszélgetünk a családokkal, tájékozódunk, hogy a szülők támogatni fogják-e az iskola nevelési céljait. A tanítók és fejlesztőpedagógusok játékos képességfelmérést végeznek a leendő diákkal. A felvételnél előnyben részesül, akinek testvére már

jár az iskolába. A felvételi eljárás folyamán tájékozódunk arról is, hogy melyik művészeti nevelési irány lenne a legmegfelelőbb (énekes, rajzos) a tanuló számára, így születhet meg a döntés a leendő első évfolyamos diák megfelelő osztályba sorolásáról.

23.1.1.2. Négyosztályos gimnázium

Az általános iskola 8. osztályát végző tanulók jelentkezését várjuk. Jelentkezni a középiskolai felvételi eljárás keretében lehet, de emellett kérjük a helyi jelentkezési lap kitöltését is a központi írásbeli felvételi vizsga megírásáig.

Az elérhető pontszám a központi írásbeli felvételi vizsgán nyújtott teljesítményből (100 pont), a 7. év végén és 8. évfolyam elért tanulmányi eredményekből (50 pont) és a szóbeli felvételin mutatottakból (50 pont) áll össze.

Iskolánk a szóbeli felvételi vizsga alatt a diákok magyar nyelv és irodalomban, hittanban való jártasságát komplex módon vizsgálja. A felmérés alapját a Szent Ferenc életéhez kapcsolódó szövegrészletek és az azokhoz tartozó kérdések, képek alkotják. A felvételi során felmért készségek, ismeretek a következők:

- hangos, értő olvasás
- szóbeli kifejezőkészség
- grammatikai ismeretek
- kreativitás, eredetiség
- személyes istenkapcsolat megléte
- asszociációs készség
- morális érzék
- közösséghez való hozzáállás, közösségi gondolkodás megléte.

Az általános iskolát nálunk végzők felvétele nem automatikus, azonban ők a fentebbiektől eltérően szóbeli meghallgatás helyett a korábbi években nyújtott teljesítményük alapján beiskolázási pontszámot kapnak, amelynek maximális értéke szintén 50 pont lehet. Ez az őket tanító tanárok által adott pontszám a tantárgyi ismereteken túl a jelentkező gondolkodási és problémamegoldó képességét, nyitottságát, kifejezőkészségét, igényességét és viselkedéskultúráját értékeli.

23.1.1.3. A tanulók különleges helyzetének meghatározása a felvételhez

A rangsoroláskor az azonos összesített eredményt elért jelentkezők közül – a jogszabálynak megfelelően – előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, illetve azokat, akiknek lakóhelyük, tartózkodási helyük közelebb van az iskolához. Különleges helyzetűnek tekintjük a jelentkezőt akkor, ha testvére (valamelyik szülője) is iskolánkba jár(t) vagy nálunk érettségizett.

23.1.2. Átvétel más intézményből

Ha az adott évfolyam létszáma engedi, biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Ennek folyamata a következő:

- Első lépésként az igazgatói fogadóórák valamelyikén szóbeli beszélgetésre várjuk a jelentkező tanulót és szüleit, melyen az iskolaváltás indokait vizsgáljuk, az eddigi tanulmányi eredmények és magatartás mellett.
- Ezután – ha a tanév rendje megengedi – lehetővé tesszük, hogy a jelentkező egy tanítási napot leendő tanáraival és iskolatársaival tölthessen, így mindkét fél meggyőződhet az esetleges iskolaváltás előnyeiről, hátrányairól.
- Az átvételről az igazgató dönt a leendő osztályfőnök véleményének kikérésével, aki előtte összegyűjti a szaktanárok tapasztalatait. Pozitív döntés esetén az igazgató írásbeli befogadó nyilatkozatot küld a tanuló iskolájának.
- A beiratkozással egyidejűleg történik a bizonyítványnak, valamint a kitöltött tanulói adatlapnak és az adatvédelmi nyilatkozatnak a leadása, a személyes adatokat tanúsító iratok bemutatása, diákigazolvány- és tankönyvigénylés intézése, jogosultság esetén kedvezményes ebéd és tankönyvtámogatás igénylése.
- Az intézmény a megfelelő osztályba és tanulócsoportba sorolja az adott diákot. Ennek kapcsán sor kerülhet különbözeti vizsga elrendelésére is. Külföldi tanulmányok magyarországi folytatása esetén a magyar nyelv és irodalom, valamint történelem tárgyakból mindenképpen különbözeti vizsgát kell tenni, a többi tantárgyból erről a szaktárgyi tartalmak összehasonlítása után hoz döntést az intézmény igazgatója. A döntésben meg kell jelölni a különbözeti vizsgák tantárgyait, évfolyamait/témaköreit és azok határidejét. Nem magyar anyanyelvű diák esetén arra is lehetőség van, hogy az igazgató a különbözeti vizsga letételét türelmi idő biztosításával írja elő, azonban ennek végső határideje sem nyúlhat túl az átvételt követő tanév végén.

23.2. Tanulói jogviszony megszűnése

A tanulói jogviszony megszűnésének tényét a köznevelési törvény megfelelő rendelkezései szerint értelmezzük. Amennyiben a tanulói jogviszony iskolaváltoztatás miatt szűnik meg, a szülő köteles ennek tényét az intézmény igazgatójával közölni, és az új iskola által kiadott befogadó nyilatkozatot hozzá eljuttatni. Emellett a szülő gondoskodik arról, hogy gyermeke minden – az iskola tulajdonát képező – felszerelést, taneszközt (pl. tankönyvek, kikölcsönzött könyvtári könyvek, laptopok) visszaszolgáltasson. A kilépő nyilatkozat kitöltése, a bizonyítvány és az egészségügyi törzslap átadása, az eddigi tanulmányi eredmények igazolása, gimnáziumi diákoknál a közösségi szolgálattal kapcsolatos igazolás átadása, valamint a tanuló kiírása a köznevelés információs rendszeréből az iskolatitkár feladata.

23.3. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések (alapelvek, formák)

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk. Komplex, nagy körtekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Iskolánk kiemelt feladatának tartja a tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

Az iskolánkba járó gyerekekről elmondhatjuk, hogy többségük rendezett szociális háttérrel rendelkezik. Sok diákunk három- vagy többgyermekes családból származik. Fontos szá-

munkra, hogy mielőbb megismerjük a hozzánk kerülő tanulók magatartását, fejlődését befolyásoló tényezőket, hogy ezek birtokában a családokkal folyamatosan együtt tudjunk működni a gyermekek személyiségének formálásában.

Egyéni beszélgetésekkel, a szülőkkel történő találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe. Ebben különös felelőssége van az osztályfőnöknek, aki a kísérő beszélgetések révén is nagy segítségére lehet a diákoknak. Problémás esetekben szakember (iskolapszichológus) segítségét vesszük igénybe

Az iskola jellegéből és működési körülményeiből adódóan, valamint a családi háttérnek köszönhetően intézményünkben a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzettel rendelkező, továbbá tanulmányi lemorzsolódásban érintett tanulók száma kevés, veszélyeztetettség-ről is viszonylag ritkán beszélhetünk. Ennek ellenére folyamatosan gondot fordítunk arra, hogy lehetőségünk szerint segítsük a hátrányok enyhítését. Ennek formái:

- ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon
- kirándulások anyagi támogatása az iskola alapítványának segítségével
- váratlan családi helyzetekből adódó problémák megoldása az iskolai alapítvány szociális támogatásával, a szülők közötti szolidaritás erősítésével
- ingyenes, illetve kedvezményes ebéd biztosítása.

A tanulási esélyegyenlőség biztosítása hasonlóan fontos feladatunk. A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémáik megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén napi feladatunk. Ennek formái: korrepetálás (tanárok és diákok által egyaránt), tanulószoba biztosítása, fejlesztőpedagógus igénybevétele, gyógytestnevelő, logopédus biztosítása, a tanítási órákon differenciált oktatás alkalmazása.

24. A beszámoltatás alapelvei

24.1. A követelményrendszer

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

- tantárgyi követelmények – ezt a helyi tanterv határozza meg
- magatartási követelmények – ez az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül, ennek konkrétumait az intézmény házirendje tartalmazza
- szorgalmi követelmények – ez a diákok tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi, ennek konkrétumait szintén az intézmény házirendje tartalmazza

24.1.1. A tantárgyi követelmények teljesítésének értékelése

- Az ellenőrzés, értékelés és osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.
- Az objektív, igazságos értékelés és osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható legtöbbet nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.
- Bármely tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók

egyéniségétől, életkori sajátosságaitól és más tényezőktől függően változatosak lehetnek, de fontos, hogy azokat az adott pedagógus a tanév elején ismertesse.

- A félévi és év végi osztályzat tükrözze a tanuló évközi teljesítményét. Értékelje igyekezetét, a tanulmányi változás irányát.
- A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza, bizonyos esetekben azonban (ha a tanár a tanuló hátrányára több mint egy jeggyel eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától) a végső döntést a nevelőtestület hozza meg.

24.1.2. Általános jutalmak

- Az iskola a kiemelkedő tanulmányi munkát szaktárgyi dicsérettel jutalmazza. Ezeket az e-naplóba írjuk be.
- A diákok külön feladatok sikeres teljesítéséért szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben részesíthetők. Az e-naplóban láthatók ezek a dicsérek.
- Kiemelkedő, a kötelező tananyagon túli tanulmányi vagy más jellegű, az iskola hírért öregbítő teljesítményért, versenyen elért eredményért a tanulók könyv- vagy tárgyjutalomban részesülhetnek, melyet ünnepélyes körülmények között hirdetünk ki és adunk át.
- Harmat Artúr-díjban részesülhet az a nyolcadikos diák, aki kiváló művészi színvonalon végezte énekes iskolai szolgálatát.
- A Szent Angéla-díjat olyan tizenkettedikes diák kapja, aki mind tanulmányi munkáját, mind a közösségért végzett tevékenységét tekintve példaként állhat az ifjúság előtt.

24.1.3. Fegyelmező intézkedések és fegyelmi eljárások

Az alapvető viselkedési szabályok vagy a házirend ellen vétő diákok a szabályszegés súlyának és a kihágások gyakoriságának figyelembevételével az alábbi módon fegyelmezhetők:

- szóban – szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói beszélgetés, figyelmeztetés, elbeszélgetés a tanulóval, szüleivel
- írásban – szaktanári figyelmeztetés vagy intés, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás

Ezek a fegyelmező intézkedések a súlyuknak megfelelően az év végi magatartás, illetve szorgalom osztályzatban is tükröződnek. Az írásbeli fegyelmező intézkedések minden esetben az e-naplóba is bekerülnek.

Különösen súlyos esetekben a nevelőtestület a tanulóval szemben fegyelmi eljárást kezdeményezhet, melynek eljárásrendjét az intézmény szervezeti-működési szabályzata tartalmazza. Ennek végeredménye lehet: megrovás, szigorú megrovás, áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, iskolába, eltiltás a tanév folytatásától, kizárás az iskolából. A fegyelmi eljárás megindításáról, az egyeztető eljárás lehetőségéről, a fegyelmi meghallgatásról és a fegyelmi döntésről a szülőket írásban kell tájékoztatni.

24.2. A tantestület egységesen alkalmazott mérési-értékelési rendszere

- A teljesítmények értékelése munkaközösségenként egységes, melyet a szaktanárok a tanév elején ismertetnek a diákokkal.

- A félévi, ill. év végi osztályzatoknál a matematikai kerekítési szabályait követjük, de az adott szaktanárnak jogszabályban meghatározott keretek között ettől lehetősége van eltérni.
- A témazáró dolgozatok számának meg kell egyeznie a helyi tantervben az adott tanévre meghatározott témakörök számával.
- Az értékelésben szóbeli feleletek is kapjanak szerepet.
- Az év végi osztályzat kialakításánál egész éves átlagot számítunk. Ugyanakkor tekintettel vagyunk az ötödik és kilencedik évfolyamra különböző felkészültséggel érkező, valamint a felsőbb évfolyamokra később csatlakozó tanulókra.

24.3. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok mennyiségének és formájának meghatározása elsődlegesen a konkrét helyzetre és a pedagógiai folyamat egészére rálátással rendelkező tanár kompetenciája. A pedagógus a feladatok meghatározásakor figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait. A házi feladat szóbeli és írásbeli formája is adható az osztály (tanulócsoport) egészére érvényesen és differenciáltan, akár egyénre szabott formátumban is. Az otthoni felkészüléshez adott feladatokat minden esetben az ellenőrzés valamilyen formája követi.

Az otthoni feladatok előírásakor a pedagógus – a lehetőségekhez mérten – figyelembe veszi a többi tantárgyra általában jellemző, illetve szokásos otthoni feladatok mennyiségét is. A házi feladat meghatározásánál ugyancsak fontos tényező a két tanítási óra közötti időtartam, viszont a közbeeső hétvégét nem illeti semmilyen külön korlátozás.

A tanítási szünetekre adott – akár szorgalmi jellegű –, otthoni felkészülést igénylő feladatok a tanulók elsődleges szüneti tevékenységéhez illeszkednek, így az írásbeliség helyett inkább megfigyelés, olvasás jellegűek.

Otthoni feladatok digitális formában is adhatók, de ebben az esetben a szaktanárnak közölnie kell ennek tényét tanulóival a tanórán, és magát a feladatot még aznap továbbítani.

A megoldások során nem vetjük el a mesterséges intelligencia használatát, de fontos, hogy az csakis transzparens módon, az adott tanulócsoport és pedagógus által egyeztetett formában valósuljon meg.

24.3.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének általános követelményei és formái

24.3.1.1. Alapelvek

- jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében
- előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer
- az ellenőrzés kiterjed az írásbeli házi feladatra és a füzetvezetésre is
- érvényesíteni kell a szóbeliség, írásbeliség megfelelő arányát
- a tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza, lehetőleg havonta legalább egy érdemjeggyel
- az értékelés a hagyományos ötfokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1), 1-2. évfolyamon azonban – ettől eltérően – szöveges értékelés történik.

24.3.1.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének módjai

A számonkérés, beszámoltatás célja információ nyérése az iskolai követelményrendszernek való tanulói megfelelés pillanatnyi állapotáról a tanuló, a szülő és a pedagógus számára. A beszámoltatáson alapuló tanári értékelés pozitív vagy negatív megerősítési mechanizmusain keresztül kitüntetett módon segíti a tanulót reális önismerete és önértékelése kibontakoztatásában. Ennek formája lehet:

- szóbeli – az előző tanítási órán feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján. A számonkérés során törekedni kell megfelelő légkör kialakítására, hogy a gátlásos tanulók is feloldódjanak. Lehetőséget kell adni a javításra és az önértékelésre. A felelet értékelhető szóban vagy különböző súlyozású érdemjegyekkel.
- írásbeli – ez lehet kisdolgozat, írásbeli felelet, szódolgozat, tollbamondás, témazáró dolgozat. Utóbbi értékelése (ettől csak a tanuló javára lehet eltérni, ami különösen indokolt pl. tanulási zavarokkal küzdő diákok esetén):
 - 90–100% jeles
 - 75–89% jó
 - 60–74% közepes
 - 50–59% elégséges
 - 0–49% elégtelen
- egyéb: gyűjtőmunka, kiselőadás, versenyen való részvétel

A pedagógus egyedül a témazáró dolgozat megírását köteles egy héttel korábban bejelenteni, annak figyelembevételével, hogy egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. Az írásbeli produktumok javítási határideje a beadást/megírást követő 15 munkanap. A témazáró dolgozatot köteles előre bejelenteni. Egy tanítási napon kettő témazáró dolgozatnál több nem íratható. Témazáró dolgozat megírása után javítási lehetőség adható, azonban az eredeti dolgozatjegyet is be kell írni a naplóba. A témazáró dolgozatokat a pedagógus köteles a tanév végéig (augusztus 31-ig) megőrizni.

A különböző típusú értékelések az e-naplóban meghatározott módon súlyozhatók, témazáró dolgozatok például az átlag számításánál két jegynek számítanak.

24.3.1.3. Az érdemjegyek bejegyzése

A tanuló érdemjegyet minden esetben be kell jegyezni az elektronikus naplóba, méghozzá azon a héten, amelyen azt megszerezte.

24.3.1.4. Házi feladatok

Az otthoni írásbeli és szóbeli feladatok célja a tanítási órán tanultak megszilárdítása, gyakorlása, elmélyítése, kiegészítése. Jó alkalom nyílik ekkor is a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatokkal kapcsolatos legfontosabb elveink, valamint a feladatkiadással kapcsolatban a túlzott terhelés elkerülését segítő korlátozásaink a következők:

- rendszeresen legyen házi feladat, mely a tanítási órák anyagához kapcsolódjon, az ott történtek következménye, folytatása legyen
- a feladatok mennyisége és minősége alkalmazkodjon a tanulók tudásához, életkorához (alsó tagozaton megoldhatóak legyenek a délutáni tanulói idő keretében)
- a fejlesztés érdekében egyenletes, folyamatos terhelésre törekszünk
- a differenciált feladatok és szorgalmi feladatok a képességfejlesztést szolgálják

- az otthoni felkészüléshez szükséges idő átlagos képességű tanuló esetében se legyen több átlagosan napi 2-2,5 óránál
- fontos szempont, hogy a feladatokat a tanuló önállóan el tudja készíteni
- a következő órán történjen meg a házi feladatok visszacsatolása (ellenőrzése, értékelése)
- az írásbeli feladatokat tartalmi, helyesírási és esztétikai szempontok szerint is értékeljük, igénytelenség esetén a feladatot újraíratjuk
- törekszünk arra, hogy a tanítási szünetekre minimális mennyiségű házi feladatot adjunk, de nem kötelező gyakorló és szorgalmi jellegű feladatok ekkorra is kijelölhetők

A leggyakoribb szóbeli feladattípusok a következők:

- tananyagrögzítés, felkészülés szóbeli feleletre
- szabályok, definíciók, tételek megtanulása
- fogalmak, elnevezések, összefüggések megtanulása
- memoriter (versek, idegen nyelvű szavak, szövegek)

A leggyakoribb írásbeli feladattípusok a következők:

- a tankönyv, munkafüzet, feladatgyűjtemény, feladatlap kijelölt feladatainak megoldása, írásbeli fogalmazás
- vázlat, jegyzet készítése
- megfigyelések, kutatási feladatok lejegyzése
- írásos gyűjtőmunka
- rajzok, térképek, folyamatábrák, tervek készítése

A fentieket kiegészíthetik egyéb, szorgalmi jellegű feladatok (pl. versenyfeladatok, forrásmunkák feldolgozása, pályamunkák, tanulói kiselőadások, ajánlott olvasmányok bemutatása, projektmunkák).

24.4. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatát minisztériumi rendelet szabályozza. A jogszabály értelmében az iskola egy központilag meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát.

Ennek megfelelően mi is minden évfolyamon tanévenként fizikai állapotfelmérést végzünk diákjaink körében. A felmérés színhelye az iskola tornacsarnoka, illetve tornaterme.

24.4.1. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének célja

- a tanulók testi-fizikai fejlődésének nyomon követése 1-12. osztályig
- a pillanatnyi fizikai állapot rögzítése, a korábbi állapottal történő, valamint az adott életkori sztenderdekkel történő összehasonlítás lehetőségének biztosítása.

24.4.2. Az adatok nyilvántartása

A mérést végző pedagógus annak eredményeit a NETFIT-rendszerbe feltölti, a tanulók fejlődését nyomon követi, az esetleges hiányosságokat feltárja, valamint célirányosan fejlesztési tanácsokat ad.

24.4.3. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

24.4.3.1. Alsó tagozaton

- az általános fizikai teherbíró-képesség mérése: 5 perc futás, illetve kocogás
- az alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás
- a hasizmok erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés és visszaereszkedés maximum 4 percig.

24.4.3.2. Felső tagozaton és gimnáziumban

A központilag meghatározott NETFIT-mérés szerint zajlik, az adatok értékelése az itt leírt sztenderdek alapján történik.

24.5. Az országos kompetenciaméréssel kapcsolatos feladatok

Ennek során az Oktatási Hivatal által elvárt eljárásrendet követjük, az alábbi teendők végrehajtásával:

- a rögzített adatok ellenőrzése, módosítása (érkező-távozó tanulók, idegen nyelv rögzítése, SNI/BTMN)
- csoportbeosztások elkészítése, a mérés indításához szükséges azonosítókat tartalmazó dokumentumok létrehozása
- a mérési napok meghatározása a munkaterv és az osztályfőnökökkel folytatott konzultáció alapján (legkésőbb a mérés előtt két héttel)
- a személyi és tárgyi feltételek biztosítása a mérés napjaira (folyamatos)
- a tanulók és a szülők tájékoztatása a mérésről, a háttérkérdőívről az osztályfőnökök bevonásával (a mérés előtt két héttel)
- a háttérkérdőív kitöltéséhez szükséges információk biztosítása a szülők részére (a mérés megkezdéséig)
- a mérés és adatszolgáltatás lezárása (utolsó mérés után tíz nappal)
- nevelőtestületi értekezleten az így nyert adatok elemzése, értékelése (a tanév végéig).

25. Vizsgaszabályzat

25.1. Általános rendelkezések

25.1.1. A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a diákok tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók félévi vagy év végi osztályzatainak megállapítása, akik különböző okokból kifolyólag nem tudták azt megszerezni, de ezt továbbhaladásuk vagy előrehozott érettségi vizsgájuk szükségessé teszi. Ez azonban nagy felelősséget is ró a diákokra, hiszen a szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

25.1.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz az osztályozóvizsgákra, a különbözeti vizsgákra és a javítóvizsgákra vonatkozik. Kiterjed továbbá az

ezekben érdekelt tanulókra, az intézmény nevelőtestületére, különösen a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

25.1.3. A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény helyi tantervében megtalálható követelményrendszerével.

25.1.4. Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjen, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli/gyakorlati vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám 70%-ával egyezik meg.

25.1.5. A vizsgatárgyak részei és követelményei

25.1.5.1. Alapelvek

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszerezni.

Az írásbeli rész alapvetően 60 perces, a szóbeli pedig 15. A tanulót a szóbeli tétel kihúzása után 30 perc felkészülési idő illeti meg.

Mind az írásbeli, mind a szóbeli/gyakorlati vizsgára az intézmény biztosítja az általa szükségesnek vélt segédeszközöket.

Akár egy, akár több vizsgarészt tartalmaz, a vizsgatárgy osztályzata az összes vizsgarészben elérhető maximális pontszám százalékos teljesítése alapján határozandó meg, az alábbiak szerint:

- 90–100% jeles
- 75–89% jó
- 60–74% közepes
- 50–59% elégséges
- 0–49% elégtelen

A százalékos eredmények kapcsán a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

25.1.5.2. A vizsgatárgyak részei, feladattípusai

- Magyar nyelv és irodalom

Alsó tagozaton az irodalomvizsga írásbeli és szóbeli részei az adott évfolyam tananyagát kéri számon a vizsgázótól. A tanítónak egy szövegértési feladatlapot kell összeállítania, amely a korosztálynak megfelelő szépirodalmi vagy ismeretterjesztő szöveg megértését ellenőrzi 4-6 feladaton keresztül. A szóbeli vizsgán anyanyelvi kommunikációs képességeiről és hangos olvasásáról ad számot a vizsgázó.

Felső tagozaton és gimnáziumban az írásbeli vizsga 6-8 feladatból áll, ezek között szövegértési, szövegalkotási és kompetencia alapú feladatok, továbbá tesztkérdések is vannak. Ezek értékelése során a megfelelő helyesírás kiemelt szerepet kap.

A szóbeli vizsgára a szaktanárnak tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. Minden tétel minimum négy feladatból áll: szövegértési, stílustörténeti, alkotóval kapcsolatos és irodalomelméleti ismeretre kérdez rá. E kérdések nem feltétlenül egyetlen alkotóhoz kapcsolódnak, a vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a tanuló.

A magyar nyelv vizsgája szintén írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli feladatlap öt-hét feladata az adott tanév tananyagát figyelembe véve, helyesírási feladatot is magában foglalva kéri számon a tanulótól az ismereteket (1-2. évfolyamon elsősorban az íráskészséghez kapcsolódó feladatot kapnak a tanulók, 3-4. évfolyamon a szófajtanhoz kapcsolódó ismeretekről adnak számot).

A szóbeli vizsgán a tanuló hét tétel közül választhat. Ezek mindegyikében helyesírási, nyelvhelyességi, stilisztikai, szövegtani, retorikai, nyelvtörténeti, esetleg a nyelvi rendszerrel kapcsolatos kérdéseket kaphat, az adott tanév kerettantervi követelményeinek függvényében.

- Történelem

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli és a szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat történelem vizsgáztatására vonatkozó utasításainak szellemében és formájában kéri számon a tanuló ismereteit, az adott tanév tananyagát figyelembe véve. Az írásbeli vizsgarész egy rövid válaszokat igénylő részből és két röviden kifejtendő esszéből áll. A rövid választ igénylő kérdések topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdéseket tartalmaznak. Az esszék formája és értékelése megegyezik az érettségi vizsga dolgozatainak formájával és értékelésével.

A szóbeli vizsgán tíz tételből kell húzni a tanulónak. A húzott tételekhez a tanuló forrásokat kap, amelyek felhasználásával kell kifejtenie a kapott tételt.

- Állampolgári ismeretek

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga az állampolgári ismeretek kerettantervi követelményeire épül, és szövegértési feladatokon, fogalommagyarázatokon, relációanalízisen, az alapvető jogok és kötelességek bemutatásán keresztül igyekszik felmérni a tanuló tudását.

A szóbeli rész 10 tétel valamelyikének a kifejtéséből áll, amelynek alapja mindig valamilyen szöveges forrás, kép, grafikon elemzése.

- Idegen nyelvek

A vizsga írásbeli és szóbeli részekből áll. Az írásbeli vizsga számonkéri a megfelelő tanév tananyagát az érettségi vizsga feladattípusai szerint. A tanuló – a fogalmazási feladat kivételével – nem használhat segédeszközt, a fogalmazási feladat megoldásakor azonban szótár használata megengedett.

A szóbeli vizsga három részből áll: kötetlen beszélgetés meghatározott témában vagy képleírás, egy szituáció eljátszása és egy téma kifejtése. Utóbbi két feladatot tételhúzás alapján kapja a vizsgázó, melyből a vizsgáztató tízet készít.

- Matematika

Alsó tagozaton a vizsga két részből áll, egy írásbeli feladatsorból és egy szóbeli vizsgarészből. Az írásbeli feladatlap öt-hét feladatot tartalmaz, megjelenítve a tanév legfontosabb feladattípusait. Ezek között egyszerű számolási, ellenőrző jellegű és 1-2 összetettebb (szöveges) feladat is található.

Felső tagozaton és gimnáziumban a vizsga szintén egy írásbeli feladat megoldásából és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: legalább öt, de legfeljebb hét feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek minimum 75%-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, legalább három (egy vagy több kérdésből álló) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül legalább két feladat az összetettebb feladatok közül való.

A szóbeli vizsgán hét tétel közül húzhat a vizsgázó. Mindegyik tétel az adott tanév tananyagához tartozó definíciók, tételek kimondását, illetve az ezek közvetlen alkalmazását megkívánó, többnyire szöveges feladatok megoldását várja el, de közben lehetőség van az írásbeli vizsgadolgozatban meglévő hibák, hiányosságok tisztázására is.

- Fizika

A vizsga egy írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga öt feladatot tartalmaz, amelyek anyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további három feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül két feladat az összetettebb feladatok közül való.

A szóbeli vizsgán hét tétel közül húzhat a vizsgázó. Mindegyik tétel az adott tanév tananyagához tartozó definíciók, tételek kimondását, illetve az ezek közvetlen alkalmazását megkívánó, többnyire szöveges feladatok megoldását várja el, de közben lehetőség van az írásbeli vizsgadolgozatban meglévő hibák, hiányosságok tisztázására is.

- Biológia, természettudomány

A vizsga egy írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga öt feladatot tartalmaz, amelyek anyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábraelemzés
- rövid választos feladatok
- feleletválasztós (teszt)feladatok.

A szóbeli vizsgán az adott tanév tananyagából összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon három, összefüggésekre vonatkozó, biológiai folyamatokat elemző kérdés szerepel, továbbá öt, ezekkel kapcsolatos fogalom definíciója.

- Kémia

A vizsga egy írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga legalább öt feladatot tartalmaz, amelyek anyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- rövid, kiegészítendő feladatok
- reakcióegyenletek

- nagyobb, kifejtős feladat (esszé)

A szóbeli vizsgán az adott tanév tananyagából összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon három, összefüggésekre vonatkozó, kémiai folyamatokat elemző kérdés szerepel, továbbá öt, ezekkel kapcsolatos fogalom definíciója.

- Földrajz

A földrajz vizsga egy írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga legalább öt feladatot tartalmaz, amelyek anyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti (általában fejezetenként két feladat félévi, egy feladat év végi számonkérés esetén). A feladatok között három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térképi, topográfiai ismereteket ellenőrző
- alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó
- természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos egyszerű számítási feladat

A szóbeli vizsgán tíz tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétellap két részből áll. Az egyik kérdés természetföldrajzi, a másik kérdés társadalom- és gazdaságföldrajzi vonatkozású, ha a vizsgán felmért anyag mindkét területet tartalmazza (7-8. évfolyamon). A 9. évfolyamon a természetföldrajzi, a 10. évfolyamon a társadalom- és gazdaságföldrajzi tananyag két legfontosabb fejezetét érintik a kérdések. A kérdések a 7-8. évfolyamon egy-egy ország vagy terület jellemzésére, 9-10. évfolyamon egy jelenség vagy folyamat legfontosabb fogalmaira, jellemzőire, működési mechanizmusára irányulnak.

- Digitális kultúra

A vizsga egy gyakorlati részből áll. A gyakorlati feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: legalább két, de legfeljebb három (egyenként esetleg több részből álló) feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül egy összetett problémamegoldást ellenőriz. A következő segédeszközöket lehet használni a gyakorlati vizsgán: számítógép, vonalzó.

- Művészetek

A vizsga írásbeli és egy gyakorlati részből áll. Az írásbeli vizsga középpontjában az adott zenetörténeti korszakhoz kapcsolódó jellemzők, társzművészetek, alapfogalmak, műfajok, szerzők és műveik állnak.

A szóbeli vizsgán három tételből kell egyet húznia a vizsgázónak. Ennek során zenefelismerésre vagy a korábban megadott memoriterek megszólaltatására kerül sor.

- Hittan

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgarész az adott tanév tananyagát figyelembe véve rövid válaszokat igénylő feladatokból és egy kifejtő kérdésből áll. A rövid válaszokat igénylő feladatrész meghatározásokat, szövegismereti kérdéseket, teszt jellegű feladatokat tartalmaz.

A szóbeli vizsgán az adott tanév tananyagából összeállított öt tételből húz a tanuló. A tételek mindegyike egy bibliai szövegrészletből indul ki, a vizsgázó feladata az ennek kapcsán felmerülő szövegértési, dogmatikai, egyháztörténeti, morálteológiai kérdések megválaszolása.

26. A tanulmányok alatti vizsgák típusai

26.1. Érettségi vizsga

A 12. évfolyam befejezése után a rendes érettségi vizsgát a mindenkori vizsgaszabályzat szerint kell megszervezni. Az aktuális jogszabályok szerint előrehozott érettségi vizsga tehető. Az érettségi vizsgára a tanulókat az iskola készíti fel. Az érettségi vizsgák idejét és rendjét, követelményeit rendeletek rögzítik.

26.2. Osztályozóvizsga

Az évfolyam teljes anyagából vagy egyes tantárgyakból letett iskolai vizsga, amelynek alanyai lehetnek: egyéni tanrendben tanuló diákok, hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók, valamely tantárgyból egyéni felkészülést folytató tanulók (pl. előrehozott érettségi céljából). A jelentkezés módját és határidejét a házirend szabályozza.

Az osztályozóvizsga háromfős vizsgabizottság előtt történik. Tervezett idejét a házirend tartalmazza, de pontos dátumát az igazgató határozza meg. Eredménye záradékkal kerül be az iskolai dokumentumokba.

A tanulónak az írásbeli vizsga kezdete előtt 10 perccel meg kell jelennie a vizsga helyszínén, és csak az iskolai bélyegzővel ellátott lapon dolgozhat. A szóbeli vizsgán a tétel kihúzása után 30 perc felkészülési idő illeti meg, ez idő alatt az iskolai bélyegzővel ellátott lapokon jegyzeteket készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Ha a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, esetleg a témától eltér, a vizsgabizottság tagjaitól kérdések formájában segítséget kaphat. Ezután a vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel. A szóbeli vizsga időtartama legfeljebb 15 perc lehet, ennek letelte után a felelet nem folytatható.

A szaktanárok a helyi tanterv alapján határozzák meg a vizsgák követelményeit és tételesorait, majd azokat legkésőbb három hónappal a vizsga időpontja előtt közlik a vizsgázóval, a felkészülés és a vizsga során használható eszközök listájával együtt.

26.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott, illetve az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból késik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

A javítóvizsga az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től 31-ig terjedő időszakban szervezhető meg, a 26.2. pontban már meghatározott szabályok szerint.

26.4. Különbözeti vizsga

Az igazgató írja elő más országból, iskolából, évfolyamról vagy iskolaszervezeti típusból érkezett tanulóknak a tanrendek (tananyagok) összevetése után. Letételének végső határideje

annak a tanévnek a vége, amelyben az átvétel megtörténik. Kivételt jelent ez alól, ha az átvett tanuló nem magyar anyanyelvű, ebben az esetben az igazgató hosszabb türelmi időt is biztosíthat, de ez sem haladhatja meg az átvételt követő tanév végét. számára. Új fakultáció felvétele is különbözeti vizsgálathoz köthető, ennek határideje az adott félév vége. Egyéb tekintetben a vizsgát a 26.2. pontban meghatározottak szerint kell megszervezni.

26.5. Független bizottság előtt történő vizsga

A tanuló, kiskorú tanuló esetén szülője kezdeményezésére kell lefolytatni, idejét, rendjét az illetékes kormányhivatal határozza meg az aktuális jogszabályok alapján.

26.6. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell. Egyéb tekintetben a vizsgát a 26.2. pontban meghatározottak szerint kell megszervezni.

27. A középszintű érettségi témakörei

A közismereti érettségi vizsgatárgyak témakörei, követelményei, részletes vizsgaleírásai a 100/1997. Kormányrendeletben és az Oktatási Hivatal honlapján található meg, intézményünk ezeknek a szabályzóknak a figyelembevételével szervezi meg a középszintű érettségi vizsgát.

28. Választható érettségi vizsgatárgyak, melyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

Diákjaink tanulmányaik befejezéseként érettségi vizsgát tesznek. A tanulóink számára választható érettségi vizsgatárgyak: angol nyelv, német nyelv, olasz nyelv, fizika, kémia, biológia, földrajz, testnevelés, digitális kultúra, vizuális kultúra, ének-zene, (katolikus) hittan. Az utóbbi négyből csak középszintű, a többiből közép- és emelt szintű felkészítést biztosítunk (ahogy a kötelező érettségi vizsgatárgyakból is).

Az emelt szintű felkészítés megköveteli a fakultációkon való részvételt, emiatt 11-12. évfolyamon minden diák számára két fakultáció választása kötelező.

29. Előrehozott érettségi szabályai, rendje

29.1. Az előrehozott érettségi tett tanulókra vonatkozó rendelkezések

A tanulók idegen nyelvből és a többi olyan tantárgyból, amelynek tanulását a középiskolai tanulmányok lezárása előtt befejezik, legkorábban a 10. évfolyam végén, a helyi tanterv követelményeinek teljesítése után előrehozott érettségi vizsgát tehetnek. A sikeres előrehozott érettségi vizsgát tevők (kiskorú esetén szülőjük) törzslapkivonatuk bemutatása után kérhetik az intézmény igazgatójától az adott tantárgy tanóráinak látogatása alóli felmentésüket. Ebben az esetben az első órára nem kell bejőnniük, az utolsó óráról elmehetnek, a közbülső órákban pedig az iskolai könyvtárban kell tartózkodniuk a könyvtáros felügyelete mellett. Az osztályozóvizsgák letétele önmagában erre még nem jogosít fel, ez csak az adott tantárgy értékelése-minősítése alól ad felmentést.

30. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei, az évismétlés rendje

A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület dönt az osztályozóértekezleten. Magasabb évfolyamra léphet az a tanuló, aki az adott tantárgyi követelményeket a tanév során, vagy osztályozó-, pótló, különbözeti, esetleg javítóvizsgán legalább elégséges (2) szinten teljesítette. Kivételt jelent az 1. évfolyam, ahol a tanuló abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a diák az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

31. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, az ingyenes tankönyv biztosításának figyelembevételével

31.1. Alapelvek

A tankönyv, taneszköz kiválasztása a szakmai munkaközösség és a szaktanár kompetenciája. A kiválasztott tankönyvek listájáról az alkalmazásra kerülő tanévet megelőző tanév végén az iskola a szülőket tájékoztatja.

31.2. Alkalmazható tankönyvekkel szemben támasztott követelmények

- a NAT-hoz, a választott kerettantervhez, illetve a helyi tantervhez igazodnak
- megfelelnek iskolánk elveinek, céljainak
- kielégítik a didaktikai követelményeket
- megfelelnek az életkori sajátosságoknak, alkalmazkodnak a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez

- szerkesztésük segíti a tanulást
- sok szemléltető ábrát, illetve magyarázatot tartalmaznak
- változatos oktatási módszerek alkalmazását segítik
- szerepelnek bennük a kultúrtörténeti vonatkozások
- nyelvhelyességi, stilisztikai, helyesírási szempontból kifogástalanok
- esztétikusak, megfelelő a tipográfiájuk, az oldalak áttekinthetők
- tartósak, gyakori használatra készültek
- összhangban vannak a munkaközösségek korábbi választásaival
- szakmailag egymásra épülnek.

31.3. Alkalmazható taneszközökkel szemben támasztott követelmények

- a NAT-hoz, a kerettantervhez, illetve a helyi tantervhez igazodnak
- szakmai szempontból megfelelnek az oktatás szintjének
- megfelelnek az életkori sajátosságoknak
- összhangban vannak a tankönyvekkel, munkafüzetekkel
- munka- és balesetvédelmi szempontból kifogástalanok
- adott esetben alkalmasak tanulói használatra is (pl. kísérletek végzésére)
- összhangban vannak a munkaközösségek korábbi döntéseivel.

31.4. A kiválasztás szempontjai

A kiválasztás tekintetében a fentebb részletezett szempontok mellett még előnyt jelent, ha az adott tankönyv, taneszköz tankönyvcsaládhoz, komplex eszközrendszerhez tartozik, továbbá a fenntarthatóság jegyében többször felhasználható.

Egyébiránt iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével, a jogszabályokban meghatározottak szerint választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket. A tanévben szükséges taneszközökről a köznevelési törvény rendelkezései szerint tájékoztatjuk a szülőket, diákokat.

32. Az értékelés

Az alább ismertetett értékelési, számonkérési, osztályozási, minősítési alapelvek és szabályok az összes közismereti (a katolikus hittant is beleértve) tantárgyra vonatkoznak.

32.1. Alapelvek

Az ellenőrzés, értékelés, osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet, segíti a tanulót abban, hogy a tőle elvárható maximumot nyújtsa.

Az objektív, igazságos értékelés, osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer, melyet a szaktanár köteles minden tankönyvben a tanév elején ismertetni. Ugyanakkor ez nem lehet kizárólag normatív jellegű, a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell.

Bármely tantárgy ellenőrzési értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Ugyanakkor az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Emellett az ellenőrzésnek teljes körűnek kell lennie, a dolgozatok értékelésén kívül ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, a füzetvezetésre, a szóbeli számonkérésre is.

Kiemelten kezeljük a tanév során írandó témazáró dolgozatokat. Ezek számát, témáját a helyi tantervben, az egyes tanmenetekben előre meghatározzuk, és az osztályozás során súlyozottan vesszük figyelembe. A témazáró dolgozatok mindig egy nagyobb tematikus egység számonkérését szolgálják, és jellemzően többféle feladattípust tartalmaznak (pl. feleletválasztó, rövidebb/hosszabb kiegészítést igénylő feladatok, esszék). Időkeretük általában egy tanóra, de ha az órarend lehetővé teszi, erre a célra két egymást követő tanóra is igénybe vehető. A témazáró dolgozatok egységes értékelését az egyes munkaközösségek saját szakterületükön biztosítják.

Eszköztárunkban megtalálhatók a szintfelmérő dolgozatok is. Ezek fő célja csoportbeosztások kialakítása (pl. idegen nyelv, matematika esetében).

Első évfolyamon és a második évfolyam első félévékor mindent tantárgyat szövegesen kell értékelni. A többi évfolyamon numerikus értékelés történik.

A diákok önértékelése minden területen segítséget nyújt a teljesítmény, a tanuláshoz való hozzáállás pontosabb megítéléséhez. A külső megítélés helyett a saját, önmagáról kialakított vélemény hozzájárul az önfejlesztés, a belső motiváció irányításához, a hibák tudatosabb kiküldéséhez. Ebből következően ezt segítő kérdéssorokkal, az elért eredmények és az önértékelés összevetésével rendszeresen lehetőséget kell adnunk a tanulók önreflexiójára.

Törekedni kell arra, hogy ne csak a tanulók tanulmányi teljesítményével kapcsolatban adjunk visszajelzést. Legalább ennyire fontos, hogy az iskolai értékelés hozzájáruljon olyan, az érzelmi intelligenciával összefüggő területek fejlesztéséhez, mint az érzelmek felismerése és kifejezése, a kíváncsiság és a motiváció fenntartása, a kapcsolatteremtés, az egymásra figyelés, a kooperáció.

32.2. A számonkérés

32.2.1. Az iskola írásbeli beszámoltatási rendszere

Az írásbeli számonkérés, beszámoltatás célja információ nyerése az iskolai követelményrendszernek való tanulói megfelelés pillanatnyi állapotáról a tanuló, a szülő és a pedagógus számára egyaránt.

A beszámoltatáson alapuló tanári értékelés pozitív vagy negatív megerősítési mechanizmusain keresztül kitüntetett módon segíti a tanulót reális önismerete és önértékelése kibontakoztatásában.

Az írásbeli beszámoltatás iskolai formái és jellemzői:

Forma	Tananyag	Előzetes jelzés
írásbeli felelet (röpdolgozat)	előző óra/órák anyaga	nincs előzetes jelzés
témazáró	a tanár által megadott (tanmenetben meghatározott nagyobb) tartalmi egység	egy héttel előtte

év elejei, félévi és év végi felmérés	a tanár által megadott tartalmi egység	két héttel előtte
gyűjtőmunka, házi dolgozat	megbeszélés, kijelölés szerint	
próbaérettségi	az adott tantárgy érettségi követelményei szerint	a tanév elején meghatározott, iskolai munkatervbe foglalt időpont

Az írásbeli számonkéréssel kapcsolatos egyéb jellemzők:

- Egyazon tanítási napon lehetőleg egy, kivételes esetben legfeljebb két témazáró íratható.
- Témazáró dolgozat megírása után javítási lehetőség adható, azonban az eredeti dolgozatjegyet is be kell írni a naplóba.
- A témazáró érdemjegye súlyozható (legfeljebb kétszeresen), ha a tanév elején az értékelési szempontok ismertetésénél a tanár azt jelzi a tanulónak.
- A témazáró dolgozatokat a tanár köteles a tanév végéig (aug. 31.) megőrizni.
- A témazáró dolgozatot a szaktanár köteles 15 munkanapon belül kijavítani.

32.3. Osztályozás

32.3.1. Alapelvei

A félévi és év végi osztályozás ne legyen mechanikus művelet. Tükrözze a tanuló évközi értékelését, de az átlagon túl a tanuló igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát is.

A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza, ez az ő kompetenciája. Abban az esetben azonban, ha a félévi, év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen (több mint egy egésszel) eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja.

32.3.2. Gyakorlata

Az osztályozás a hagyományos ötfokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat, ami a tanév végén „jeles dicséret” minősítésként szerepel a bizonyítványban. Ha a tanulónak jeles osztályzatai mellett legalább három ilyen minősítése van, az osztályozóértekezleten a nevelőtestület többségének egyetértésével általános nevelőtestületi dicséretet kaphat.

A tanév közbeni értékelés ugyanezen ötfokozatú rendszerben történik a 2. évfolyam II. félévétől. Ezt megelőzően a tanulók szöveges értékelést kapnak (fejlesztésre szorul, megfelelt, jól megfelelt, kiválóan megfelelt – ezek megegyeznek a félévi és tanév végi minősítéssel is), vagy az elért százalékos eredményeket tüntetik fel.

Érdemjegyet szóbeli feleletre, írásbeli (pl. témazárók, felmérők) vagy gyakorlati munkára, önálló kiselőadásra, órai munkára lehet adni, esetleg versenyen történő részvételért, házi feladatért, tanulói alkotásokért, füzetvezetésért, mérési eredményekért. Törekedni kell arra, hogy az érdemjegyek adása a félév során egyenletes eloszlásban történjen.

Az érdemjegyszerzési lehetőségek minimális száma egy félévben:

heti 1 órás tárgynál	3 jegy
heti 2 órás tárgynál	4 jegy
heti 3 órás tárgynál	5 jegy
heti 4 vagy ennél több órás tárgynál	7 jegy

32.3.3. A minősítés

A tanév végi minősítés az 1. évfolyam végén szöveges értékeléssel, a 2. évfolyam végétől osztályzatokkal történik (ld. az előző pontot).

Tantárgyi dicséretet kaphat az a tanuló, akinek témazárói jeles osztályzatúak, egyéb érdemjegyeinek túlnyomó többsége is jeles, és akinek a feladatokhoz való viszonyulása példaértékű, motiváló az egész osztály számára. Ekkor a tanügyi dokumentumokba „jeles dicséret” minősítés kerül.

Jeles (5): A tantervi követelményeknek a tanuló eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot, és a tanultakat képes hatékonyan alkalmazni. Pontosan, szabatosan fogalmaz, önállóan beszél, a fogalmakat precízen definiálja, használja.

Jó (4): A tantervi követelményeknek, kevés, jelentéktelen hibával eleget tesz. Apró bizonytalanságai vannak. Kiseb előadási hibákat vét, fogalomhasználata azonban pontos.

Közepes (3): A tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször szorul tanári segítségre (javításra, kiegészítésre). Ismeretei felszínesek. Kevéssé tud önállóan dolgozni, beszélni. Szóbeli feladatát segítséggel képes megoldani, rövid mondatokat használ (párbeszéd alakul ki a pedagógus és a tanuló között).

Elégséges (2): A tantervi követelményeknek nagy hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. A fogalmakat nehezen érti meg.

Elégtelen (1): A tantervi követelményeknek tanári útbaigazítással sem képes eleget tenni. A minimumkövetelmények ismeretével nem rendelkezik.

32.3.4. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek, a magatartás és szorgalom minősítésének szempontjai, követelményei

A jutalmazás célja minden esetben a helyes magatartás, a kiemelkedő teljesítmény elismerése. Az iskola a kiemelkedő tanulmányi munkát szaktárgyi, illetve nevelőtestületi dicsérekkel jutalmazza. Ezek bekerülnek a bizonyítványba, a nevelőtestületi dicséret pedig a törzslapra is. A diákok tanórán kívüli feladataik sikeres teljesítéséért szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben részesülhetnek. Ezt az elektronikus naplóba jegyezzük be, és figyelembe vesszük a félévi, év végi magatartás vagy szorgalom osztályzat megállapításakor. Kiemelkedő, tanterven felüli tanulmányi vagy más jellegű (művészi, sport stb.), teljesítményért, versenyen elért eredményért a tanulók oklevelet kaphatnak, könyv- vagy más jellegű jutalomban részesülhetnek. Ezeket lehetőleg ünnepélyes körülmények között (főként a tanévzáró ünnepély alkalmával) adjuk át.

Azok a végzős gimnáziumi tanulók, akik kimagasló teljesítményt nyújtottak tanulmányaik a közösségért végzett munkájuk során, Szent Angéla-díjban részesülhetnek. A díj odaítélése során minden végzős diák és 12. évfolyamon tanító pedagógus 2-2 főt jelölhet. Az öt legtöbb szavazatot kapott tanuló nevét az igazgató előterjeszti a Szent Angéla Alapítvány kuratóriumának, akik a végső döntést hozzák. A Szent Angéla-díjat tanévenként egy diák kaphatja meg, amelyet a kuratórium elnöke ad át az érintett 12. évfolyamos tanulónak a ballagási ünnepségen.

A Budai Ferences Iskola Alapítvány azt a nyolcadikos diákot jutalmazza meg, aki énekes iskolai szolgálatát nagy lelkesedéssel, megbízhatóan és kiváló színvonalon végezte az általános iskolai évek alatt. Az alapítvány kuratóriuma minden évben egy diáknak ítéli oda az ezt megjelenítő Harmat Artúr-díjat, méghozzá az énekes iskolai osztályokat tanító ének-zene tanárok javaslata alapján. Az elismerést a kiválasztott tanulónak a tanév évi Te Deum alkalmával adják át.

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésénél félévkor és év végén:

- magatartás esetében a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),
- szorgalom esetében a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) minősítést alkalmazzuk.

A magatartás és szorgalom minősítésének elveit az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel.

A tanulók félévi és év végi magatartásának, szorgalmának minősítését az osztályozóértekezleten az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg. Ezeket a javaslatokat alátámaszthatják a tanév során adott havi, negyedéves értékelések. Vitás esetekben – a példás magatartás kivételével, ahol 2/3-os többség szükséges – az adott osztályban tanító pedagógusok többségi véleménye, szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye dönt.

32.3.4.1. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítéseinek követelményei

A magatartás értékelése során különös figyelmet kap az alábbi tulajdonságok, készségek megléte: rendszeret, önfegyelmet, helyes önértékelés, az érzelmek és az akarat megfelelő kifejezése, étkezési kultúra, alkalmazkodás, beilleszkedés, udvariasság, figyelmesség, tiszteletadás a felnőtteknek, fegyelmezettség az órákon, szófogadás, köszönés.

A példás magatartású tanuló iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató. Az iskolai házirendet megtartja. Az iskolai követelményeket tudatosan vállalja, részt vesz a közösség munkájában és programjain. A keresztény értékek képviselőjeként mintaadó. Legalább a tanárok kétharmada példásnak tartja, és a többiek sem adnának jónál rosszabbat.

A jó magatartású tanuló az iskolai rendszabályokat következetesen betartja. A közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez. A körülötte történő helytelen viselkedés ellen nem lép fel. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó. Magatartása esetenként kifogásolható, nem minden esetben követendő, de törekszik hibái javítására. Vigyáz iskolája, közössége vagyonára és jó hírnevére.

A változó magatartású tanuló viselkedésével szemben kifogások merülnek fel. Igyekezte ellenére megismétlődnek kifogásolható cselekedetei. A közösség támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségi munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt. Felelősségtudata ingadozó. A tanórán kívüli programokról többször is igazolatlanul távol marad. Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias. Indulatait gyakran nem képes fékezni, hangneme kifogásolható. Az adott félév során a fegyelmező intézkedések súlyosabb fokozatai valamelyikében részesül.

A rossz magatartású tanuló a házirend szabályait meglehetősen hiányosan tartja be. Kivonja magát a feladatokból, rossz hatással van a közösségre, példájával bomlasztja azt. A közös munka eredményességét rendszeresen gátolja. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, durva, tiszteletlen. Iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható. A félév során iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért igazgatói fegyelmező intézkedése valamelyik fokozatában részesül.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a magatartás elbírálásakor tekintettel kell lenni a tanuló személyiségére, a magatartását befolyásoló körülményekre is. Emellett a fenti minősítéseket

negatív irányban módosíthatják a házirendnek az igazolatlan hiányzásokra és a késésekre vonatkozó előírásai.

32.3.4.2. A szorgalom értékelésének és minősítéseinek követelményei

A szorgalom értékelése során különös figyelmet kap az alábbi tulajdonságok, készségek megléte: figyelem, fegyelem, felkészültség, koncentráció, kitartás, önállóság, pontosság, közösségi tevékenység, munkatempó.

Példás a tanuló szorgalma, ha munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi. A tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mérten, akaratát megfeszítve maximálisan és rendszeresen felkészül, az órákon aktívan bekapcsolódik az osztály munkájába. Az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken. Képességeinek esetleges hiányát szorgalmával sikeresen tudja pótolni.

Jó a tanuló szorgalma, ha az elért átlageredménye képességeinek megfelelő, és általában szorgalmas munkájának köszönhető, de akaratának különleges megfeszítésére nincsen szükség.

Változó a tanuló szorgalma, ha iskolai és otthoni munkájában csak időnként igyekszik. Kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti. Időnként nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába.

Hanyag: a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan. Az adott félév végén valamelyik tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a szorgalom elbírálásakor tekintettel kell lenni a tanuló képességeire, családi körülményeire, és elsősorban önmagához mért fejlődését érdemes értékelni.

32.3.4.3. Tanulmányi előmenetel

Jeles, ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátítja, tudását alkalmazni is képes, a tantárgy szaknyelvén is pontosan, szabatosan fogalmaz, kiemelkedő teljesítményt nyújt.

Jó, ha a tanuló kevés hibával elsajátítja a helyi tanterv követelményeit, tudását kisebb bizonytalanságokkal, kisebb tanári segítséggel tudja alkalmazni.

Közepes, ha a tanuló a követelmények lényegi részeit ismeri, de összefüggéseit már kevésbé látja át, tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.

Elégséges, ha a tanuló a tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz éppen elegendő részét sajátította el, fogalmakat nem ért, kizárólag nevelői segítséggel képes munkavégzésre.

Elégtelen, ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimális szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, önálló munkavégzésre nevelői segítséggel sem képes, megtagadja a munkát.

33. Az iskola ellenőrzési, értékelési és minőségfejlesztési rendszerének alapfogalmai és általános jellemzői

33.1. Fogalmak

Az iskola minősége a nevelésben és oktatásban érdekelt és érintett szereplők által, az iskola küldetésének és céljainak való megfelelést érti. A vizsgálatba ezért értelemszerűen be kell vonni a vezetőség mellett a szülőket és a diákokat is.

Az iskola hatékonyságfogalma nem a gazdasági értelemben létrehozott új érték és a ráfordítás hányadosaként értelmezhető. Esetünkben inkább a hozzáadott érték fogalmát kell középpontba helyezni, amely jobban lefedi azt a folyamatot, melynek során adott társadalmi összetételű és előzetes tudású tanulócsoporthoz fejlesztése történik. Utóbbi – természetéből adódóan – főleg az országos kompetenciamérések során megismerhető minőség.

33.2. Általános jellemzők

A társadalmi és a szűkebb környezeti elvárásoknak megfelelő, az elvárt színvonalú pedagógiai szolgáltatások biztosítása érdekében folyamatosan ellenőrizzük és értékeljük saját tevékenységünket, illetve javaslatokat fogalmazunk meg a szükséges változtatásokra, fejlesztésekre vonatkozóan.

Az ellenőrzés, az intézmény működésének vizsgálata a jogszabályok és az iskola pedagógiai programja alapján történik. Célja nemcsak a folyamatok áttekintése, a tényállapot rögzítése, hanem az azokon alapuló beavatkozások sikeressé tétele is.

Az értékelés, az ellenőrzés során történik az iskola eredményeinek összevetése az iskola pedagógiai programjában, valamint az éves munkatervben meghatározott célkitűzésekkel. Tendenciák megállapítására és más iskolákkal való összehasonlításra kiválóan alkalmasak az évente visszatérő felmérések eredményei, például a kompetenciamérés, a középiskolai felvételi eredmények, az érettségi vizsgák, a továbbtanulási adatok, a tanulmányi versenyek stb.

Az átláthatóság alapja az egyértelműség, melyhez elengedhetetlen a feladatok, programok írásbeli rögzítése (ld. éves munkaterv, munkaköri leírások, rendezvényi protokollok, kirándulások és táborok ismertetői stb.) Fontos eszköz az éves munkaterv részét képező belső ellenőrzési terv, mely meghatározza az adott tevékenység felelőseit, az ellenőrzés területeit és az azokat végző vezetőket is.

A minőségfejlesztési rendszer működtetésének végső célja olyan iskolai környezet létrehozása, fenntartása és állandó fejlesztése, amelyet a távlati tervezés, a résztvevők csapatmunkája, a pontos adatokra támaszkodó döntéshozatal, valamint az iskolai folyamatban érintettek elégedettsége jellemez. A rendszer biztosítja a feltárt minőségi és hatékonysági problémák megvitatásának és megoldásának lehetőségét is.

33.3. Célok

- az iskola önellenőrzési (értékelési) rendszerének kiépítése, működtetése
- az intézmény pedagógiai programja időszakos megvalósulásának ellenőrzése
- a hatékony, átlátható intézményi működés

34. Az iskola helyi tanterve

34.1. *Műveltségi területek, tantárgyak, tanóra, óraterv*

34.1.1. A választott kerettantervek megnevezése

Az intézmény által alkalmazott kerettantervek:

- az Oktatási Hivatal által kiadott általános kerettantervek
- Énekes iskolai kerettanterv 1-4. évfolyamon
- Énekes iskolai kerettanterv 5-8. évfolyam
- Szivacskezilabda kerettanterv a 3-4. évfolyam számára

34.1.2. A kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezései, óraszámjai

Tantárgy/évfolyam	1. a b	2. a b	3. a b	4. a b	5. a b	6. a b	7. a b	8. a b	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	6	4	4	4	4	4	4	5	4
Mozgókép-kultúra és médiaismeret												1
Történelem					2	2	2	2	2	3	3	3
Állampolgári ismeretek								1				1
1. idegen nyelv				2	3	4	3	3	3	3	4	4
2. idegen nyelv									4	4	3	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1	2	1	2	
Természettudomány					2	2					2	
Fizika							1,5	1,5	2	3		
Biológia							1,5	1,5	3	2		
Kémia							1,5	1,5	1	2		
Földrajz							1,5	1,5	2	1		
Környezetismeret			1	1								
Ének-zene	3 2	3 2	2	2	2	2 1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1 2	1	1	1	1		
Hon- és népismeret					1							
Dráma és színház								1				
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1					
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés					1	1	1	1	1	1	1	1
Hittan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Művészetek											1	
Fakultáció											4	7
Egyházi ének			1	1			1	1				
Vizuális kultúra szakkör	2	2	2	2	2	2	2	2				

A követelmények csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthetők, ezért az iskolába történő beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti. Erre a tanuló és a kiskorú tanuló szülőjének figyelmét a felvételi tájékoztatóban, továbbá a beiratkozás előtt fel kell hívni.

Ez általános iskolában érinti mind az énekes, mind a rajzos osztályok elfoglaltágait (ld. az egyházi ének és vizuális kultúra szakkör sorait), gimnáziumi tagozaton pedig, pontosabban a 11-12. évfolyamon két fakultáció felvételét teszi szükségessé.

34.1.3. Osztályba sorolás, csoportbontások, fakultációk, választható tantárgyak, a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola biztosítja bizonyos tantárgyak bontott csoportban történő oktatását. A bontás történhet nemek szerint, osztálynévsor alapján vagy a tudásszint felmérése után. Az utóbbi esetben objektív mérce felállítása szükséges. Az igazgató döntése szerint ez történhet érdemjegyek alapján vagy szintfelmérő íratásával. Csoportbontáskor az iskola a tanár megválasztásnak jogát nem tudja biztosítani. A csoportok minimális létszáma 8 fő, a gimnáziumi fakultációkat kivéve, ahol a lehető legteljesebb körben igyekszünk biztosítani a tanulók emelt szintű érettségire való felkészülését.

A csoportbontás a munkaközösség javaslata alapján történik, figyelembe véve a szaktanár és az osztályfőnök meglátásait is. Egyéb (pl. pedagógiai) okokból az igazgató is elrendelhet csoportbontást.

A magas szintű és hatékony nevelő-oktató munka érdekében az alábbi tantárgyakat tanítjuk csoportbontásban: magyar nyelv és irodalom (felső tagozaton), idegen nyelvek, matematika, digitális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, hittan. A csoportbontás emellett lehetőséget a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra is.

Idegen nyelv választására először az általános iskola 3. évfolyamának végén van lehetőség (angol/német). Az iskola ugyanakkor hasonló létszámú csoportok létrehozását ambicionálja. Így az egyik idegen nyelv túlzott népszerűsége esetén a diákok közötti sorsolással is érvényt szerezhet ennek a törekvésének.

A második idegen nyelv választása a gimnáziumi felvételi keretében történik (angol/német/olasz). A jelentkezők igényeit az iskola a lehetőségekhez képest igyekszik kielégíteni, mint-hogy ez a választás a tanulók osztályba sorolását is nagyban befolyásolja (ugyanúgy, ahogy az általános iskola első évfolyamán a rajz vagy az ének magasabb óraszámú tanulója).

A 11-12. évfolyamon két fakultáció választása kötelező. A fakultációs csoportok kialakítása a 10. évfolyam második félévében kezdődik. Az igazgató a jogszabályban meghatározott határidőig tájékoztatót tesz közzé a választható tantárgyakról. A tantárgyválasztás jogát a szülő gyermekével közösen gyakorolja. A választott tantárgyak órái a diák számára kötelezőek.

A fakultációk többsége az emelt szintű, a digitális kultúra, a vizuális kultúra, az ének-zene és a hittan fakultációk azonban középszintű érettségire készítenek fel. Idegen nyelvekből az emelt szintű érettségi mellett a közép- vagy felsőfokú nyelvvizsgára is reális célként tekintünk.

A fakultáción szerzett jegyek beszámítanak az alapórákon nyújtott teljesítménybe. A fakultációkról való hiányzásra is az egyéb tanítási órákra jellemző szabályok vonatkoznak. Fakultációs tárgy leadására, illetve felvételére csak az adott félév első/utolsó hetében, a szaktanár által meghatározott különbözeti vizsga letételével van lehetőség.

Az egyéb foglalkozások, szakkörök az utolsó tanítási óra után kezdődnek, és legkésőbb 16¹⁵-ig befejeződnek. Ezek mindenki számára rendelkezésre állnak, de rájuk a meghirdetett módon és időben jelentkezni kell. A szakkörök feladata, hogy a diákok érdeklődését elmélyítsék,

ezért iskolánk széles körben biztosítja a választás lehetőségét, akár külsős személyek bevonásával is. Erről minden tanév elején megtalálható egy összefoglaló tájékoztatás az iskola honlapján.

Az intézmény lehetőséget biztosít korrepetálások és tehetséggondozó szakkörök megszervezésére is. A diákok jelentkezése esetén ezek is a félév végéig kötelezően látogatandók.

34.1.4. Tanórán kívüli foglalkozások

34.1.4.1. Természetjárás, kirándulások

Iskolánk nevelési gyakorlatához az elmúlt évtizedekben is hozzátartozott a rendszeres természetjárás és túrázás. Ezt a hagyományt részint osztályonként, részint évfolyamonként, tagozatonként igyekszünk ápolni, a lehető legtöbb formában (gyalogos, kerékpáros, evezős).

A természetjárás, túrázás lehetséges alkalmai:

- hétvégi túrázás
- sítúra a januári, februári időszakban
- nyári túrák, táborok, Országos Kéktúra

34.1.4.2. Kulturális programok

Rendszeresen szervezünk diákjaink számára opera-, színház-, múzeum- és koncertlátogatásokat. Célunk, hogy félévente minden diákunk résztvevője legyen valamilyen kulturális programnak.

34.1.4.3. Iskolai játékok

Az iskola épülete lehetőséget nyújt, hogy a diákok számára játékokat helyezünk el (csofasztal, pingpongasztal, társasjátékok). Ezeket óráközi szünetekben és a tanítás után használhatják, ahogy tanári felügyelet mellett a tornacsarnokot is igénybe vehetik. Az iskola testnevelő tanárai rendszeresen szerveznek bajnokságokat is a diákok számára az alábbi sportágakban: röplabda (gimnáziumban), labdarúgás (felső tagozaton és gimnáziumban).

35. A pedagógiai program végrehajtását segítő eszközök, felszerelések jegyzéke

Az iskolában rendelkezésre állnak a jogszabályban meghatározott kötelező (minimális) eszközök és felszerelések, amelyek a nevelő-oktató munkához szükségesek, sőt, sok esetben jelentősen felül is múlják azt (pl. minden termünk rendelkezik projektorral vagy okostáblával). Fejlesztésük, korszerűsítésük ennek ismeretében is folyamatosan történik.

Különösen is fontosnak tartjuk, hogy iskolánk rendelkezik tornacsarnokkal és tornaszobával, könyvtárral, kápolnával, informatikateremmel, technikateremmel, nyelvi termekkel és más szaktantermekkel a bontott csoportok számára.

36. A pedagógiai program hatályba lépése, elfogadása, felülvizsgálata, nyilvánosságra hozatala

Jelen pedagógiai program hatálya a fenntartó jóváhagyásától kezdve határozatlan ideig terjed, illetve az új program hatályba lépéséig tart.

A pedagógiai programot ötévenként felül kell vizsgálni az ellenőrzések, vizsgálatok tapasztalatainak felhasználásával, de akár korábban is, ha azt a fenntartó vagy a nevelőtestület tagjainak többsége kéri, illetve jogszabályváltozás ezt megköveteli.

37. Fenntartói jóváhagyás

A Szent Angéla Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Programját az intézmény fenntartója, a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány az alábbi dátummal jóváhagyta.

Budapest, 2025. 08. 15.

Berhidai

Berhidai Lajos Géza OFM

38. Záradék

Az intézmény alábbi munkaközösségei 2025. január 28-án megtartott ülésükön véleményt nyilvánítottak a Szent Angéla Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Programjáról, mellyel annak hatályba lépését támogatták.

alsós munkaközösség

Sárvári Cecília Szabó Judit
Sárvári Cecília, Szabó Judit

felsős osztályfőnöki munkaközösség

Benedek Balázs
Benedek Balázs

gimnáziumi osztályfőnöki munkaközösség

Vörös Andrea
Vörös Andrea

humán munkaközösség

Juhászné Székely Hajnalka
Juhászné Székely Hajnalka

matematika-fizika munkaközösség

Rádics Gergely
Rádics Gergely

természettudományos munkaközösség

Orbánné Kiss-Vámosi Emőke
Orbánné Kiss-Vámosi Emőke

idegen nyelvi munkaközösség

Legányi Zsuzsanna
Legányi Zsuzsanna

hittan munkaközösség

Csobánné Rákóczy Sarolta

művészeti munkaközösség

Dr. Semjénne Menus Gabriella

testnevelés munkaközösség

Markos Judit

A Szülői Munkaközösség 2025. február 26-án megtartott ülésén véleményt nyilvánított a Szent Angéla Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Programjáról, mellyel annak hatályba lépését támogatta.

Szülői Munkaközösség vezetője

Mráz Mónika